

NARODOWE CENTRUM NAUKI

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki

Rok 2024

Kraków, luty 2025 r.

Spis treści

Spis tabel.....	3
I. SŁOWO WSTĘPNE.....	4
II. CZĘŚĆ OGÓLNA.....	5
1. Podsumowanie działalności Centrum.....	5
2. Opis zrealizowanych w danym roku budżetowym zadań, z wyszczególnieniem zadań zleconych przez Ministra oraz informacją o współpracy międzynarodowej.....	9
2.1. Finansowanie badań podstawowych realizowanych w formie projektów badawczych oraz stypendiów doktorskich – konkursy OPUS, PRELUDIUM, PRELUDIUM BIS, SONATA, SONATA BIS, MAESTRO	9
2.2. Finansowanie badań naukowych nienależących do zakresu badań finansowanych przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju – konkurs MINIATURA	17
2.3. Podsumowanie prac Zespołów Ekspertów	19
2.4. Działalność Komisji Odwoławczej Rady Narodowego Centrum Nauki	20
2.5. Nadzór nad realizacją badań naukowych, realizowany w formie weryfikacji i oceny raportów rocznych i końcowych z realizacji projektów badawczych oraz kontroli w siedzibie jednostki przez wyznaczony przez Dyrektora Centrum zespół kontrolujący	20
2.6. Kontrola zewnętrzna, audyt zewnętrzny i wewnętrzny	22
2.7. Współpraca międzynarodowa w zakresie finansowania działalności w zakresie badań podstawowych	23
2.8. Upowszechnianie w środowisku naukowym informacji o ogłaszanych przez Centrum konkursach	36
2.9. Inspirowanie i monitorowanie finansowania badań podstawowych ze środków pochodzących spoza budżetu państwa	43
2.10. Wykonywanie innych zadań zleconych przez Ministra, ważnych dla rozwoju badań podstawowych, w tym opracowywanie programów badawczych ważnych dla kultury narodowej – konkursy SONATINA, <i>Dioscuri</i> , TANGO, partnerstwa europejskie.....	44
2.11. Wzmocnienie potencjału nauki w Polsce. Współpraca NCN z innymi podmiotami działającymi w sektorze nauki: krajowymi agencjami rządowymi NAWA, NCBR i ABM oraz Fundacją Polsko-Amerykańska Komisja Fulbrighta	50
2.12. Pomoc publiczna	51
3. Realizacja planu finansowego Centrum w 2024 r.....	52
III CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA.....	59
1. Finansowanie badań naukowych	59
1.1. Działanie <i>Finansowanie i współfinansowanie projektów badawczych</i>	59
1.2. Wspieranie rozwoju kariery młodych naukowców	66
2. Nadzór nad realizacją badań naukowych	68
3. Audyt wewnętrzny	72
4. Upowszechnianie w środowisku naukowym informacji o ogłaszanych konkursach	74
5. Inspirowanie i monitorowanie finansowania badań naukowych ze środków pochodzących spoza budżetu państwa	76
6. Wykonywanie innych zadań zleconych przez Ministra, ważnych dla rozwoju badań podstawowych, w tym opracowywanie programów badawczych ważnych dla kultury narodowej – konkursy SONATINA, <i>Dioscuri</i> , TANGO, partnerstwa europejskie.....	80
7. Pomoc publiczna	81
7.1. Informacja na temat liczby złożonych wniosków o udzielenie pomocy publicznej i liczby projektów wybranych do finansowania w konkursach rozstrzygniętych i ogłoszonych w 2024 r.	81
7.2. Pomoc publiczna udzielona przez Narodowe Centrum Nauki w 2024 r.	81
8. Działalność Centrum	82
8.1. Poniesione wydatki na obsługę Działania Finansowanie i współfinansowanie projektów badawczych	82
8.2. Zatrudnienie w Biurze Centrum w podziale na komórki organizacyjne.....	82

8.3. Zrealizowane inwestycje	84
8.4. Zestawienie całkowitych przychodów/środków Centrum	85
Załącznik A. Harmonogram naboru wniosków oraz liczba i kwota złożonych wniosków w konkursach krajowych ogłoszonych i/lub rozstrzygniętych przez Centrum w 2024 r. w podziale na grupy dyscyplin i panele – konkursy w kolejności alfabetycznej.....	87

Spis tabel

Tabela 1. Harmonogram konkursów NCN w 2024 r.	8
Tabela 2. Harmonogram naboru wniosków, liczba wniosków i wysokość wnioskowanego finansowania w konkursach: OPUS, PRELUDIUM, MAESTRO, SONATA BIS, OPUS+ LAP/Weave, SONATA ogłoszonych przez Centrum w 2024 r. w podziale na grupy dyscyplin.....	13
Tabela 3. Harmonogram naboru wniosków, liczba wniosków, wysokość przyznanego finansowania i liczbowy wskaźnik sukcesu w konkursach: PRELUDIUM BIS, MAESTRO, SONATA BIS, OPUS+LAP/Weave, SONATA, OPUS, PRELUDIUM rozstrzygniętych przez Centrum w 2024 r. w podziale na grupy dyscyplin.....	15
Tabela 4. Harmonogram naboru wniosków, liczba wniosków, wysokość wnioskowanego finansowania, wysokość przyznanego finansowania oraz liczbowy wskaźnik sukcesu w konkursie MINIATURA ogłoszonym i rozstrzygniętym przez Centrum w 2024 r. w podziale na grupy dyscyplin.....	18
Tabela 5. Liczba Zespołów Ekspertów, liczba ekspertów oraz liczba ocenianych wniosków w konkursach rozstrzygniętych w 2024 r.	19
Tabela 6. Liczba recenzji zewnętrznych w konkursach rozstrzygniętych w 2024 r. w podziale na grupy dyscyplin	20
Tabela 7. Zestawienie konkursów międzynarodowych ogłoszonych i/lub rozstrzygniętych w 2024 r.	24
Tabela 8. Wyniki konkursu SONATINA rozstrzygniętego w 2024 r.	45
Tabela 9. Realizacja w 2024 r. rocznego planu finansowego w układzie memoriałowym i kasowym (w zł).	53
Tabela 10. Liczba umów realizowanych w 2024 r. w ramach konkursów NCN rozstrzygniętych przed 2024 r. wraz z wykorzystaniem dotacji celowej oraz środków otrzymanych z innych źródeł na zadania kontynuowane w ramach działania <i>Finansowanie i współfinansowanie projektów badawczych</i> (w zł)	60
Tabela 11. Liczba umów podpisanych w 2024 r. w ramach konkursów rozstrzygniętych w 2024 r. wraz z wykorzystaniem dotacji celowej oraz środków otrzymanych z innych źródeł na zadania nowe w ramach działania <i>Finansowanie i współfinansowanie projektów badawczych</i> (w zł)	65
Tabela 12. Liczba oraz wyniki przeprowadzonych kontroli w 2024 r.	70
Tabela 13. Wykaz umorzonych w 2024 r. decyzją Dyrektora kwot zwrotu środków z realizacji finansowanego przez NCN badania naukowego (w zł) wraz z przyczynami umorzenia	71
Tabela 14. Liczba złożonych wniosków z pomocą publiczną w 2024 r. w poszczególnych typach konkursów	81
Tabela 15. Poniesione wydatki na obsługę działania NCN w 2024 r. (w zł)	82
Tabela 16. Zatrudnienie w NCN w podziale na komórki organizacyjne planowane na 2024 r. oraz stan faktyczny na dzień 31 grudnia 2023 r. i 31 grudnia 2024 r.	83
Tabela 17. Rozliczenie środków przeznaczonych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji w ramach poszczególnych zadań inwestycyjnych w 2024 r. (w zł)	85
Tabela 18. Zestawienie przychodów/środków Centrum w 2024 r. (w zł)	86

I. SŁOWO WSTĘPNE

Rok 2024 to czternasty rok funkcjonowania Narodowego Centrum Nauki. Z całą pewnością był to okres dużych zmian w funkcjonowaniu Centrum, którego możliwości finansowania konkursów grantowych na początku roku były szczególnie trudne. Niska dotacja celowa wynikająca z ustawy budżetowej w 2024 r. spowodowała, że współczynniki sukcesu w konkursach rozstrzyganych pod koniec 2023 r. oraz na początku 2024 r. (OPUS 27 i PRELUDIUM 23, SONATA BIS 13 i MAESTRO 15) niebezpiecznie zbliżyły się do wartości jednocyfrowych. Decyzja Ministra Nauki z 14 lutego 2024 r. o zwiększeniu dotacji celowej NCN pozwoliła zażegnać niebezpieczeństwo tak krańcowego niedofinansowania, a dodatkowe 200 mln zł zostało przeznaczone na sfinansowanie projektów z tak zwanych list rezerwowych, w wyniku czego współczynniki sukcesu w tamtych konkursach ostatecznie osiągnęły wartość średnią na poziomie ok. 15%. Nadal były to wartości znacząco niższe od optymalnych, jednak kolejne decyzje podjęte w ciągu 2024 r., w szczególności polecenie Premiera RP dotyczące przekazania Narodowemu Centrum Nauki skarbowych papierów wartościowych z 29 listopada 2024 r., pozwalają rozpocząć prace mające na celu osiągnięcie ważnych zmian w systemie grantowym w kolejnych latach.

Niezmiennie jest jednak dążenie do celu, jakim jest utrzymywanie kluczowej roli Narodowego Centrum Nauki, jako najważniejszej instytucji finansującej badania podstawowe w Polsce na drodze otwartych i rzetelnie organizowanych konkursów grantowych. Taka niezależna, transparentna i działająca zgodnie z międzynarodowymi standardami agencja grantowa jest z pewnością niezbędnym elementem systemu nauki w Polsce. Kluczowe decyzje o warunkach konkursowych podejmuje Rada NCN, poszczególne decyzje o kwalifikacji projektów do finansowania podejmują eksperci, głównie zagraniczni, w procedurze wzorowanej na doświadczeniach najlepszych światowych agencji, takich jak European Research Council. Działalność NCN pozwala finansować wartościowe projekty badawcze realizowane w wielu różnych instytucjach i w różnych geograficznie ośrodkach naukowych. Znaczącą część środków Centrum przeznacza na finansowanie młodych naukowców, co pozwala im osiągać wyższe poziomy badań naukowych prowadzonych w interesujących ich obszarach, a w przyszłości usamodzielniać się i realizować już własne przedsięwzięcia badawcze lub nowe zespoły naukowe.

Z pewnością jednym z priorytetowym zadań Narodowego Centrum Nauki jest animowanie współpracy międzynarodowej w obszarze nauki. NCN jest zaufanym partnerem takich instytucji jak Towarzystwo Maxa Plancka, z którym wspólnie realizujemy program *Dioscuri*, Science Europe czy Global Research Council. Koordynujemy trzy sieci europejskie, QuantERA w technologiach kwantowych i CHANSE w naukach humanistycznych i społecznych oraz rozpoczętą w 2024 r. sieć STR Social Transformation and Resilience. Dzięki takim wielokierunkowym działaniom obserwujemy coraz większe sukcesy naukowców z Polski w badaniach naukowych prowadzonych na poziomie międzynarodowym.

Czternaście lat działalności Narodowego Centrum Nauki zaowocowało wieloma rozwiązaniami promującymi wartościowe badania naukowe oraz pozytywnie zmieniającymi funkcjonowanie systemu nauki w naszym kraju. W przyszłości istotny jest harmonijny rozwój Centrum tak, aby w najlepszym możliwym stopniu mogło służyć rozwojowi nauki oraz wspieraniu badaczek i badaczy pracujących w polskich uniwersytetach, instytutach i innych jednostkach.

Krzysztof Józwiak
dyrektor Narodowego Centrum Nauki

II. CZĘŚĆ OGÓLNA

1. Podsumowanie działalności Centrum

Narodowe Centrum Nauki, zwane dalej NCN lub Centrum, jest agencją wykonawczą w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, 1572, 1717, 1756, 1907, z 2025 r. poz. 39.) powołaną do wspierania działalności naukowej w zakresie badań podstawowych.

Zgodnie z art. 20 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki (Dz. U. z 2023 r. poz. 153), zwanej dalej ustawą o NCN, do głównych zadań Centrum należy finansowanie badań podstawowych, nadzór nad ich realizacją oraz upowszechnianie w środowisku naukowym informacji o ogłaszanych konkursach. Ponadto Centrum prowadzi współpracę międzynarodową w ramach finansowania działalności w zakresie badań podstawowych, inspirowanie i monitoruje finansowanie badań podstawowych ze środków pochodzących spoza budżetu państwa oraz wykonuje inne zadania zlecone przez ministra właściwego do spraw nauki (zwanego dalej „ministrem”), ważne dla rozwoju badań podstawowych.

Niniejsze sprawozdanie dotyczy działalności Centrum w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r.

W 2024 r. NCN zrealizowało priorytetowe kierunki rozwoju instytucji, koncentrując się na utrzymaniu swojej kluczowej roli w wyznaczaniu standardów jakości badań naukowych w Polsce oraz udoskonaleniu wewnętrznych zasad konkursowych. NCN skutecznie rozwijało współpracę naukową z wiodącymi instytucjami finansującymi badania naukowe w kraju i za granicą oraz wzmacniało wielostronną współpracę międzynarodową, umacniając swoją pozycję na arenie międzynarodowej.

Centrum podjęło także skuteczne działania na rzecz zwiększenia budżetu na 2024 r., co pozwoliło na doraźne rozwiązywanie problemu niskiego wskaźnika sukcesu w zakończonych i planowanych konkursach. NCN dążyło do osiągnięcia optymalnej wartości wskaźnika sukcesu na poziomie 25-30% w krajowych konkursach, co jest zgodne z założonymi celami strategicznymi.

W 2024 r. NCN intensywnie zabiegało o zwiększenie budżetu na badania podstawowe. Środowisko naukowe aktywnie włączyło się w te starania, m.in. poprzez kampanię informacyjną, publiczne apele do władz i udział w posiedzeniach komisji parlamentarnych debatujących o finansowaniu nauki. Działania te były szeroko nagłaśniane przez media, które zwiększały świadomość społeczną na temat potrzeby stabilnego wsparcia badań podstawowych.

Na początku 2024 r. grupa naukowców, w tym laureaci grantów przyznawanych przez Centrum oraz Europejską Radę ds. Badań Naukowych (ERC), zainicjowała oddolną kampanię #NCNtoTlen, podkreślającą kluczową rolę konkursów grantowych w rozwoju nauki. W mediach społecznościowych alarmowali, że brak dodatkowego finansowania zahamuje postęp badań w Polsce. Akcja zjednoczyła środowisko i została nagłośniona w mediach tradycyjnych, co uwidocznili skalę problemu i wzmocniło starania o wyższy budżet na naukę. Jej przekaz okazał się na tyle skuteczny, że został wykorzystany przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego podczas konferencji prasowej w lutym 2024 r., na której ogłoszono wzrost finansowania o 200 mln zł.

W lipcu 2024 r., w związku z trwającymi pracami nad budżetem państwa na 2025 r., Rada NCN zaapelowała do ministra nauki o zwiększenie finansowania Centrum o 300 mln zł w 2025 r. i kolejnych latach. Podkreślano, że środowisko naukowe w Polsce potrzebuje stabilnego wsparcia, aby móc rozwijać swoje talenty i realizować ambitne projekty.

We wrześniu 2024 r. Rada NCN ponownie zwróciła się z apelem o zwiększenie budżetu na finansowanie badań oraz dodatkowe środki na wynagrodzenia dla pracowników. Zaznaczono, że dotychczasowy poziom finansowania jest niewystarczający i zagraża stabilności systemu grantowego.

Rada NCN zwróciła uwagę, że Centrum odgrywa kluczową rolę w rozwoju nauki w Polsce, a zwiększenie jego finansowania jest inwestycją w przyszłość, która może przynieść liczne korzyści dla całego społeczeństwa oraz przyczynić się do rozwoju technologicznego, gospodarczego i społecznego kraju.

Także we wrześniu 2024 r. grupa naukowców napisała list otwarty do Prezesa Rady Ministrów, popierając apel Rady NCN i wzywając do zwiększenia nakładów na badania podstawowe. W liście podkreślono, że utrzymanie dotacji dla NCN na dotychczasowym poziomie uderzy w nauki podstawowe, fundament badań wdrożeniowych i rozwoju społeczno-gospodarczego. Autorzy petycji zaznaczyli, że nauka to polska racja stanu, napędza postęp i jest trampoliną dla innowacji, a społeczeństwo jej potrzebuje. „Nauka nie może być towarem wyłącznie z importu” – napisali autorzy listu. Pod petycją podpisało się ponad 5 tysięcy osób.

Dnia 29 września 2024 r. w Warszawie odbyła się konferencja prasowa, podczas której laureaci grantów ERC zwrócili uwagę na znaczenie stabilnego finansowania badań. Podkreślali, że ograniczony budżet Centrum zmniejsza szanse polskich naukowców na międzynarodowy sukces i osłabia konkurencyjność instytucji badawczych. Zaznaczyli, że projekty finansowane przez agencję stanowią ważne wsparcie dla młodych badaczy, pomagając im w ubieganiu się o prestiżowe granty europejskie.

Kilka dni później laureaci ERC oraz stypendyści Nagród Naukowych „Polityki” napisali listy otwarte do premiera i ministra nauki z apelem o zwiększenie finansowania agencji.

Przedstawiciele NCN i naukowców wspierających Centrum brali także aktywny udział w posiedzeniach gremiów decydujących o finansowaniu nauki. Uczestniczyli m.in. w sejmowych podkomisjach i komisjach odpowiedzialnych za sprawy nauki i finanse publiczne.

Liczba materiałów o działalności NCN, finansowanych przez agencję projektach i konieczności zapewnienia odpowiedniego finansowania wzrosła w 2024 r. w porównaniu do 2023 r. o około 160% – z 10 tys. wzmianek do 25 tys. materiałów. Było to efektem zarówno oddolnych inicjatyw środowiska naukowego, jak i polityki informacyjnej Centrum, która przyczyniła się do utrzymania tematu finansowania badań podstawowych w debacie publicznej.

Ostatecznie dzięki skoordynowanym staraniom NCN, wsparciu środowiska naukowego oraz nagłośnieniu sprawy w mediach, budżet NCN w 2024 r. został zwiększony o 200 mln zł i o kolejne 100 mln zł w 2025 r. Dodatkowo premier zdecydował o przekazaniu Centrum obligacji o wartości 500 mln zł do wykorzystania w kolejnych latach.

Zabiegi na rzecz stabilnego finansowania badań podstawowych trwają ale rok 2024 pokazał, że środowisko naukowe i instytucje wspierające badania mogą skutecznie wpływać na kształt polityki naukowej w Polsce.

Poniżej przedstawione dane stanowią podsumowanie działalności NCN w 2024 r. w liczbach.

W konkursach NCN, w których nabór zakończył się w 2024 r. złożono 10 503 wnioski, w tym 395 w ramach inicjatyw międzynarodowych. Ocenie merytorycznej poddano 10 267 wniosków. Centrum współpracowało z 2132 ekspertami biorącymi udział w pracach 94 Zespołów Ekspertów oceniających złożone wnioski w ramach 26 paneli dziedzinowych (dyscyplin lub grup dyscyplin) tematycznie pokrywających cały zakres badań naukowych. Na drugim etapie oceny zostało przygotowanych 8569 recenzji ekspertów zewnętrznych. Harmonogram konkursów ogłaszanych przez NCN w 2024 r. prezentuje Tabela 1.

W konkursach rozstrzygniętych w 2024 r. do finansowania zakwalifikowano 2252 wnioski, w tym 75 w ramach inicjatyw międzynarodowych. Ponadto zakwalifikowano do finansowania 248 wniosków z list rezerwowych w konkursach rozstrzygniętych w 2023 r.

W 2024 r. na podstawie trwających umów zawartych z laureatami konkursów realizowano łącznie 9415 projektów badawczych, staży, stypendiów i działań naukowych. Na ich finansowanie przeznaczono ponad 1617 mln zł, w tym ponad 548 mln zł na badania naukowe prowadzone przez młodych naukowców¹.

Zakres wykorzystania środków otrzymanych przez NCN z budżetu państwa został przedstawiony w podziale na poszczególne rodzaje dotacji. W 2024 r. wykorzystano 99,98% dotacji celowej przeznaczonej na zadania ustawowe Centrum, 82,11% dotacji podmiotowej na bieżące koszty działalności NCN, w tym wynagrodzenia ekspertów oceniających wnioski i raporty końcowe oraz 82,30% dotacji na inwestycje i zadania inwestycyjne. Szczegółowe informacje dotyczące realizacji Planu finansowego Centrum w 2024 roku znajdują się w sekcji 3 części ogólnej sprawozdania.

W 2024 r. odbyło się 12 posiedzeń Rady Narodowego Centrum Nauki, w trakcie których przyjęto łącznie 133 uchwały. Rada NCN realizując zadania ustawowe pracowała w ramach komisji głównych, tj. Komisji Nauk Humanistycznych, Społecznych i o Sztuce, Komisji Nauk Ścisłych i Technicznych, Komisji Nauk o Życiu oraz w ramach komisji specjalistycznych Rady, tj. Komisji Odwoławczej, Komisji ds. konkursów na Koordynatorów Dyscyplin NCN, Komisji ds. regulaminów i procedur, Komisji ds. etycznych, Komisji ds. współpracy międzynarodowej oraz Komisji ds. oceny efektów działalności NCN. Dodatkowo członkowie Rady zaangażowani byli w prace licznych zespołów doraźnych, powoływanych do określonych zadań związanych z bieżącą działalnością Centrum.

Niniejsze sprawozdanie przedstawia pełen zakres zadań zrealizowanych przez NCN w 2024 r., zgodnie z planem działalności na ten rok. Szerszą perspektywę finansowania badań podstawowych w Polsce, wraz z oceną ich wpływu na rozwój nauki, przedstawiono w corocznym sprawozdaniu z ewaluacji, które prezentuje działalność Centrum w sposób narastający od 2011 r. W kolejnych latach do zakresu ewaluacji włączano nowe działania Centrum, w tym od 2017 r. ewaluację procesu oceny wniosków i raportów końcowych na podstawie sześciu kryteriów przyjętych przez NCN.

¹ Młodych naukowców (MN) w rozumieniu art. 360 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742, 1088, 1234, 1672, 1872, 2005, z 2024 r. poz. 124.) – w ramach konkursów ogłoszonych po 1.10.2018 r. oraz osób rozpoczynających karierę naukową (RKN) w rozumieniu art. 2 pkt 3 ustawy o Narodowym Centrum Nauki (Dz.U. z 2016 r. poz. 1071 oraz z 2017 r. poz. 1089 i 1556) – w ramach konkursów ogłoszonych przed 1.10.2018 r.

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2024 r.

Tabela 1. Harmonogram konkursów NCN w 2024 r.²

		cze.23	lip.23	sie.23	wrz.23	paź.23	lis.23	gru.23	sty.24	lut.24	mar.24	kwi.24	maj.24	cze.24	lip.24	sie.24	wrz.24	paź.24	lis.24	gru.24
50 EDYCJA	SONATA BIS 13	15 VI			15 IX					23 II										
	MAESTRO 15	15 VI			15 IX					23 II										
	PRELUDIUM BIS 5	15 VI			15 IX				30 I											
51 EDYCJA	OPUS 26+LAP/Weave				15 IX			15 XII					24 V						15 XI*	
	SONATA 19				15 IX			15 XII					24 V							
52 EDYCJA	SONATINA 8				15 IX			15 XII			15 III			30 VII				30 X		
	DAINA 3				15 IX			15 XII			15 III									
53 EDYCJA	MINIATURA 8							1 II						31 VII					25 XI	
	OPUS 27							15 III			15 III			17 VI						4 XII
54 EDYCJA	PRELUDIUM 23							15 III			15 III			17 VI						4 XII
	SONATA BIS 14										17 VI			17 VI			17 IX			
55 EDYCJA	MAESTRO 16										17 VI			17 VI			17 IX			
	OPUS 28+LAP/Weave																16 IX			16 XII
56 EDYCJA	SONATA 20																16 IX			16 XII
	SONATINA 9																		16 XII	
56 EDYCJA	SHENG 4																		16 XII	

 okres naboru wniosków z datą ogłoszenia konkursu

 data zamknięcia naboru

 okres oceny złożonych wniosków

 data rozstrzygnięcia konkursu

*wyniki dla konkursu OPUS w procedurze LAP/Weave

² Harmonogram nie uwzględnia konkursów prowadzonych w ramach programów współpracy międzynarodowej wielostronnej (poza procedurą Lead Agency Procedure) i konkursów realizowanych we współpracy z innymi agencjami rządowymi lub innymi podmiotami.

2. Opis zrealizowanych w danym roku budżetowym zadań, z wyszczególnieniem zadań zleconych przez Ministra oraz informacją o współpracy międzynarodowej

2.1. Finansowanie badań podstawowych realizowanych w formie projektów badawczych oraz stypendiów doktorskich – konkursy OPUS, PRELUDIUM, PRELUDIUM BIS, SONATA, SONATA BIS, MAESTRO

Zgodnie z ustawą o Narodowym Centrum Nauki, jednym z głównych zadań Centrum jest finansowanie badań podstawowych. Wybór najlepszych projektów badawczych następuje w procedurze ewaluacji wniosków złożonych w ramach konkursów NCN (OPUS, PRELUDIUM, PRELUDIUM BIS, SONATA, SONATA BIS, MAESTRO), które stanowią podstawę oferty Centrum. Oferta NCN zawiera konkursy adresowane do naukowców na każdym etapie kariery, niezależnie od wieku i stażu.

Przykładem konkursu otwartego dla naukowców na wszystkich etapach kariery jest OPUS. Kierownikiem projektu badawczego może być tu osoba, która w swoim dorobku naukowym ma co najmniej jedną opublikowaną lub przyjętą do druku pracę z okresu ostatnich 10 lat. W przypadku działalności naukowej w zakresie twórczości i sztuki, kierownik projektu powinien mieć przynajmniej jedną pracę opublikowaną lub przyjętą do druku, lub przynajmniej jedno dokonanie artystyczne bądź artystyczno-naukowe. Warunki konkursu nie określają maksymalnej liczby członków zespołu badawczego. W realizację zadań badawczych, poza kierownikiem projektu, mogą być zaangażowani dodatkowi wykonawcy, w tym studenci i doktoranci³ oraz osoby na stanowiskach typu post-doc⁴. W projektach badawczych możliwe jest wykorzystanie przez polskie zespoły naukowe wielkich międzynarodowych urzędów badawczych lub współpraca z partnerami z zagranicznych instytucji naukowych. Jesienna edycja konkursu OPUS (oznaczona jako OPUS+LAP/Weave) była realizowana m.in. we współpracy międzynarodowej w ramach programu Weave według procedury agencji wiodącej (Lead Agency Procedure, LAP)⁵. Więcej informacji na ten temat zawarto w sekcji 2.7.3 części ogólnej sprawozdania. W wiosennej edycji konkursu (OPUS 25) nie było możliwości ubiegania się o finansowanie projektów badawczych w ramach programu Weave.

Konkursy PRELUDIUM, PRELUDIUM BIS i SONATA są ogłaszane celem udzielenia wsparcia finansowego projektom badawczym realizowanym przez naukowców na początkowym etapie kariery naukowej⁶.

Konkurs PRELUDIUM przeznaczony jest dla naukowców bez stopnia naukowego doktora. Zespół badawczy w projekcie finansowanym w tym konkursie może się składać co najwyżej z trzech osób, w tym kierownika projektu, którym jest osoba bez stopnia naukowego doktora i opiekuna

³ Doktorant pobierający stypendium naukowe NCN musi zostać wybrany w drodze otwartego konkursu.

⁴ Stanowisko typu post-doc to pełnoetatowe stanowisko pracy, które może zostać zaplanowane przez kierownika projektu dla osoby posiadającej stopień naukowy doktora. Jednym z formalnych kryteriów zatrudnienia na tym stanowisku jest czas, jaki upłynął od uzyskania stopnia doktora. W konkursach ogłaszanych przed wrześniem 2024 r. wymagano, aby stopień doktora został uzyskany nie wcześniej niż 7 lat przed rokiem zatrudnienia w projekcie. Natomiast w późniejszych konkursach kryterium to zostało wydłużone do 12 lat przed 1 stycznia roku, w którym następuje zatrudnienie w projekcie.

⁵ Procedura agencji wiodącej (LAP) jest standardem oceny wniosków stosowanym w europejskich instytucjach finansujących naukę. Ma ona ułatwić międzynarodowym zespołom naukowym wnioskowanie o środki na realizację wspólnych projektów badawczych oraz usprawnić proces oceny wniosków przez instytucje finansujące badania naukowe. Kluczowe zasady to: a) wykorzystanie krajowych konkursów prowadzonych przez instytucje partnerskie do oceny merytorycznej nie tylko wniosków krajowych, ale także dwustronnych i wielostronnych konkurujących na równych zasadach z wnioskami krajowymi; b) zaufanie co do jakości oceny wniosków w gronie instytucji podejmujących taką współpracę. Dzięki temu, wnioski o finansowanie projektów angażujących co najmniej dwie grupy badawcze z różnych krajów w celu realizacji wspólnych badań są oceniane tylko w jednej instytucji – agencji wiodącej, właściwej dla jednego z zaangażowanych w dany projekt zespołów, w obrębie konkursu stanowiącego stały element jej oferty. Wyniki oceny merytorycznej dokonanej przez agencję wiodącą podlegają zatwierdzeniu przez pozostałe instytucje współorganizujące konkurs. Agencje te przyznając finansowanie na realizację projektów badawczych, opierają się na rekomendacjach formułowanych w toku przeprowadzonej oceny.

⁶ Do grupy konkursów NCN wspierających rozwój młodych naukowców zaliczany jest również konkurs SONATINA omówiony w sekcji 2.10 części ogólnej sprawozdania, według przyporządkowania konkursów do zapisów ustawy o NCN.

naukowego, a także opcjonalnie wykonawcy. Temat projektu może ale nie musi być powiązany z tematem planowanej rozprawy doktorskiej. Kierownikiem PRELUDIUM można być tylko raz.

Celem konkursu PRELUDIUM BIS jest wsparcie kształcenia doktorantów w szkołach doktorskich i finansowanie projektów badawczych realizowanych w ramach przygotowywanych przez nich rozpraw doktorskich. Konkurs wspiera międzynarodową mobilność doktorantów, którzy są zobowiązani do odbycia trwającego od 3 do 6 miesięcy zagranicznego stażu badawczego finansowanego przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej (NAWA). Kierownikiem projektu może być osoba, która spełnia wymagania promotora określone w art. 190 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce⁷ (warunek musi zostać spełniony na dzień zakończenia naboru wniosków w konkursie) oraz będzie promotorem doktoranta realizującego projekt badawczy. Nie można być jednocześnie kierownikiem projektu w więcej niż dwóch projektach badawczych finansowanych w ramach konkursu PRELUDIUM BIS. Do zespołu badawczego należą wyłącznie kierownik projektu (promotor doktoranta) oraz doktorant. Projekt naukowy w ramach konkursu PRELUDIUM BIS realizuje doktorant wybrany w drodze konkursu przeprowadzonego przez komisję powołaną przez kierownika podmiotu będącego wnioskodawcą, w którym będzie realizowany projekt badawczy. Zgodnie z decyzją Rady NCN, w 2024 r. nie został ogłoszony konkurs PRELUDIUM BIS ze względu na niskie zainteresowanie tym konkursem oraz trudną sytuację finansową Centrum.

W konkursie SONATA kierownikiem projektu badawczego mogą być osoby, które uzyskały stopień naukowy doktora w okresie od 2 do 7 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem, planujące realizację projektu badawczego, którego celem może być m.in. stworzenie unikatowego warsztatu naukowego, rozumianego jako prowadzenie innowacyjnych badań naukowych o charakterze podstawowym, z wykorzystaniem nowoczesnego zaplecza aparaturowego i/lub oryginalnego rozwiązania teoretyczno-metodologicznego. Kierownik projektu jest zobowiązany do wykazania w ramach swojego dorobku naukowego co najmniej jednej opublikowanej lub przyjętej do druku pracy. W przypadku działalności naukowej w zakresie twórczości i sztuki, kierownik projektu powinien mieć przynajmniej jedną pracę opublikowaną lub przyjętą do druku, lub przynajmniej jedno dokonanie artystyczne bądź artystyczno-naukowe z okresu ostatnich 10 lat.

Utworzenie nowego zespołu badawczego prowadzącego badania o charakterze podstawowym umożliwia konkurs SONATA BIS skierowany do osób, które uzyskały stopień naukowy doktora w okresie od 5 do 12 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem. Osoby te mogą pełnić funkcję kierownika projektu, jeśli mają przynajmniej jedną pracę opublikowaną lub przyjętą do druku, lub przynajmniej jedno dokonanie artystyczne bądź artystyczno-naukowe z okresu ostatnich 10 lat. W konkursie można otrzymać środki na wynagrodzenie dla zespołu badawczego, w tym również stypendia dla studentów lub doktorantów, zakup lub wytworzenie aparatury naukowo-badawczej oraz pokrycie innych niezbędnych kosztów realizacji projektu.

Konkurs MAESTRO służy finansowaniu projektów badawczych kierowanych przez doświadczonych naukowców realizujących pionierskie badania naukowe, w tym interdyscyplinarne, ważne dla rozwoju nauki i wykraczające poza dotychczasowy stan wiedzy, których efektem mogą być odkrycia naukowe⁸. W projektach badawczych konkursu MAESTRO należy zaplanować stworzenie nowych pełnoetatowych miejsc pracy na stanowiskach typu post-doc oraz zaangażować doktoranta lub doktorantów w realizację zadań badawczych.

⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 742, 1088, 1234, 1672, 1872, 2005, z 2024 r. poz. 124

⁸ Definicję doświadczonego naukowca określa art. 2 ust. 4 ustawy o Narodowym Centrum Nauki (Dz. U. z 2023 r. poz. 153).

W 2024 r. Centrum ogłosiło nabór do czterech typów wyżej opisanych konkursów krajowych (PRELUDIUM, SONATA, SONATA BIS, MAESTRO) w trzech turach naboru wniosków oraz dwukrotnie nabór wniosków do konkursu OPUS, z jesienną edycją otwartą również dla projektów międzynarodowych, składanych zgodnie z procedurą LAP w programie Weave (oznaczonym jako OPUS+LAP/Weave).

W Tabeli 2 przedstawiono harmonogram naboru wniosków w omawianych typach konkursów krajowych w 2024 r. oraz dane dotyczące liczby złożonych wniosków i wysokości wnioskowanego finansowania w podziale na grupy dyscyplin.

W 2024 r. NCN po raz pierwszy w swojej historii przyznało finansowanie projektom badawczym znajdującym się na listach rezerwowych w konkursach krajowych. Były to projekty wysoko ocenione przez ekspertów, które nie otrzymały finansowania wyłącznie z powodu braku środków finansowych w momencie rozstrzygania konkursów. Wszystkim wnioskodawcom, których wnioski znalazły się na listach rezerwowych, Dyrektor NCN przekazał decyzje z odpowiednią adnotacją.

Decyzję o ich utworzeniu podjęto w listopadzie 2023 r., kiedy to Rada NCN, mając na uwadze prawdopodobieństwo zwiększenia budżetu na finansowanie badań podstawowych początkiem 2024 r., przyjęła uchwałę umożliwiającą sporządzenie list rezerwowych w konkursach OPUS 25, PRELUDIUM 22, MAESTRO 15, SONATA BIS 13, OPUS 26+LAP/Weave i SONATA 19. Jej celem było przygotowanie się na ewentualne przyznanie dodatkowych funduszy.

Na pierwotnych listach rankingowych konkursu OPUS 25 ogłoszonych w listopadzie 2023 r. znalazło się 176 projektów spośród 2184 złożonych wniosków, natomiast w PRELUDIUM 22 – 231 projektów na 2153 wnioski. Ich łączny budżet wyniósł nieco ponad 338 mln zł. Była to najniższa liczba wniosków zakwalifikowanych do finansowania w tego typu konkursach od początku działalności NCN. Liczbowe wskaźniki sukcesu osiągnęły rekordowo niskie poziomy: 8% w konkursie OPUS oraz 11% w PRELUDIUM.

Wyniki konkursów MAESTRO 15 i SONATA BIS 13 ogłoszono w lutym 2024 r. W pierwszym z nich finansowanie uzyskało jedynie 7 projektów spośród 56 złożonych wniosków, co przełożyło się na liczbowy wskaźnik sukcesu w wysokości 12,5%. W konkursie SONATA BIS finansowanie przyznano 38 projektom na 420 złożonych wniosków, co dało najniższy w historii tego konkursu liczbowy wskaźnik sukcesu na poziomie 9%.

W tym samym miesiącu MNiSW zapowiedziało możliwość zwiększenia budżetu NCN o dodatkowe 200 mln zł, co zostało oficjalnie potwierdzone w maju 2024 r. poprzez zaakceptowanie zmiany planu finansowego. W odpowiedzi na tę decyzję Rada NCN postanowiła zwiększyć budżety konkursów, dla których wcześniej przygotowano listy rezerwowe, co umożliwiło sfinansowanie projektów z tychże list.

Dzięki szybkiej decyzji Rady NCN możliwe było ogłoszenie wyników konkursów OPUS 26+LAP/Weave i SONATA 19 już 24 maja 2024 r. Tego dnia NCN wydało pozytywne decyzje nie tylko dla projektów z list podstawowych (192 w ramach konkursu OPUS 26+LAP/Weave i 97 w konkursie SONATA 19), ale także dla projektów umieszczonych na listach rezerwowych w tych konkursach (127 w OPUS 26+LAP/Weave i 121 w SONATA 19). Wpłynęło to na zwiększenie liczbowego wskaźnika sukcesu o 7 p.p. w OPUS 26+LAP/Weave (do poziomu 17%) i o 11 p.p. w konkursie SONATA 19 (do poziomu 19%).

W czerwcu 2024 r. NCN rozpoczęło wydawanie decyzji o finansowaniu dla wniosków z list rezerwowych w konkursach OPUS 25, PRELUDIUM 22, MAESTRO 15 i SONATA BIS 13. Dzięki dodatkowemu budżetowi dofinansowanie otrzymało 119 wniosków w OPUS 25, 129 projektów w PRELUDIUM 22, 12 projektów w MAESTRO 15 oraz 62 wnioski w SONATA BIS 13. W rezultacie liczbowy wskaźnik sukcesu wzrósł we wszystkich tych konkursach, osiągając odpowiednio 13,5% dla OPUS 25, 17% dla PRELUDIUM 22, 34% dla MAESTRO 15 oraz 24% dla SONATA BIS 13.

W Tabeli 3 przedstawiono dane dotyczące konkursów rozstrzygniętych w 2024 r., tj. liczbę projektów naukowych zakwalifikowanych do finansowania w 2024 r. i przyznaną kwotę w podziale na grupy dyscyplin (łącznie dla list podstawowych i rezerwowych), wraz ze współczynnikiem sukcesu w danym konkursie. Dane w podziale na panele tematyczne, w których złożony i oceniany był wniosek zawiera Załącznik A.

Ponadto Centrum kontynuowało obsługę umów podpisanych w ramach wymienionych konkursów rozstrzygniętych w latach 2011–2023. Wykaz umów realizowanych ze środków NCN w 2024 r. zamieszczony został w sekcji 1.1 części szczegółowej sprawozdania.

Tabela 2. Harmonogram naboru wniosków, liczba wniosków i wysokość wnioskowanego finansowania w konkursach: OPUS, PRELUDIUM, MAESTRO, SONATA BIS, OPUS+LAP/Weave, SONATA ogłoszonych przez Centrum w 2024 r. w podziale na grupy dyscyplin⁹

Typ konkursu	Data otwarcia naboru	Data zakończenia naboru	Data rozstrzygnięcia konkursu		Liczba złożonych wniosków	Wysokość wnioskowanego finansowania (zł)
OPUS	15.03.2024	17.06.2024	04.12.2024	Ogółem w konkursie	2 255	3 355 752 726
				HS	640	487 549 467
				NZ	773	1 599 131 409
				ST	842	1 269 071 850
PRELUDIUM	15.03.2024	17.06.2024	04.12.2024	Ogółem w konkursie	2 104	317 313 052
				HS	612	78 822 493
				NZ	716	122 782 357
				ST	776	115 708 202
MAESTRO	17.06.2024	17.09.2024	marzec 2025	Ogółem w konkursie	69	246 976 030
				HS	16	40 996 064
				NZ	15	73 952 437
				ST	38	132 027 529
SONATA BIS	17.06.2024	17.09.2024	marzec 2025	Ogółem w konkursie	417	1 100 960 699
				HS	86	162 690 156
				NZ	127	430 766 410
				ST	204	507 504 133
OPUS+LAP/Weave	16.09.2024	16.12.2024	czerwiec/listopad 2025 ¹⁰	Ogółem w konkursie	2 039	3 271 985 399
				HS	518	415 243 546

⁹ Konkursy w tabeli zostały uszeregowane rosnąco wg daty ogłoszenia konkursu w 2024 r.

¹⁰ Na czerwiec 2025 r. planowany jest termin ogłoszenia wyników dla wniosków złożonych w konkursie poza procedurą Lead Agency Procedure (LAP), natomiast dla wniosków złożonych według procedury LAP (program Weave) wyniki będą ogłaszane zależnie od terminu zatwierdzenia oceny NCN przez agencje partnerskie z innych krajów, najpóźniej w listopadzie 2025 r.

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2024 r.

SONATA	16.09.2024	16.12.2024	czerwiec 2025	NZ	713	1 544 425 814
				ST	808	1 312 316 039
				Ogółem w ścieżce OPUS	1 823	2 951 124 681
				HS	459	357 536 231
				NZ	655	1 430 301 208
				ST	709	1 163 287 242
				Ogółem w ścieżce OPUS LAP/Weave	216	320 860 718
				HS	59	57 707 315
				NZ	58	114 124 606
				ST	99	149 028 797
				Ogółem w konkursie	1 179	1 364 877 725
				HS	274	173 141 609
				NZ	387	591 474 663
				ST	518	600 261 453

Źródło: Opracowanie Zespołu ds. Analiz i Ewaluacji na podstawie danych własnych oraz danych z systemu Obsługa Strumieni Finansowania (OSF)

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2024 r.

Tabela 3. Harmonogram naboru wniosków, liczba wniosków, wysokość przyznanego finansowania i liczbowy wskaźnik sukcesu w konkursach: PRELUDIUM BIS, MAESTRO, SONATA BIS, OPUS+LAP/Weave, SONATA, OPUS, PRELUDIUM rozstrzygniętych przez Centrum w 2024 r. w podziale na grupy dyscyplin

Typ konkursu	Data otwarcia naboru	Data zakończenia naboru	Data rozstrzygnięcia konkursu		Liczba projektów zakwalifikowanych do finansowania ¹¹	Wysokość przyznanego finansowania (zł)	Liczbowy wskaźnik sukcesu
PRELUDIUM BIS	15.06.2023	15.09.2023	30.01.2024	Ogółem w konkursie	43	25 944 938	19%
				HS	7	3 847 396	16%
				NZ	19	12 456 762	19%
				ST	17	9 640 780	19%
MAESTRO	15.06.2023	15.09.2023	23.02.2024/ 7.06.2024 ¹²	Ogółem w konkursie	19	69 025 019	34%
				HS	3	8 541 025	23%
				NZ	2	10 270 290	25%
				ST	14	50 213 704	40%
SONATA BIS	15.06.2023	15.09.2023	23.02.2024/ 7.06.2024 ¹²	Ogółem w konkursie	100	266 663 703	24%
				HS	20	41 430 260	23%
				NZ	24	85 773 321	18%
				ST	56	139 460 122	28%
OPUS+LAP/Weave	15.09.2023	15.12.2023	24.05/15.11 2024 ¹³	Ogółem w konkursie	319	521 224 560	17%
				HS	89	74 751 525	18%
				NZ	104	241 600 007	15%
				ST	126	204 873 028	16%
			24.05.2024	Ogółem w formule OPUS	268	440 190 122	Zgodnie ze specyfiką

¹¹ Z uwzględnieniem wniosków zakwalifikowanych w ramach procedury odwoławczej.

¹² Data ogłoszenia przyznania finansowania projektom badawczym z listy rezerwowej.

¹³ Wyniki konkursu dla wniosków złożonych poza procedurą LAP zostały ogłoszone 24.05.2024 r. Pełne wyniki konkursu dla wniosków złożonych w procedurze Lead Agency Procedure (LAP) wraz z zatwierdzeniem rekomendacji NCN przez instytucje partnerskie ogłoszono do 15.11.2024 r.

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2024 r.

				15.11.2024	HS	76	61 758 836	oceny wskaźniki sukcesu podane są na poziomie całego konkursu
					NZ	91	215 532 816	
					ST	101	162 898 470	
					Ogółem w formule OPUS LAP/Weave	51	81 034 438	
					HS	13	12 992 689	
					NZ	13	26 067 191	
					ST	25	41 974 558	
					Ogółem w konkursie	218	255 650 157	19%
					HS	58	36 304 548	21%
					NZ	61	102 306 862	16%
SONATA	15.09.2023	15.12.2023	24.05.2024		ST	99	117 038 747	21%
					Ogółem w konkursie	357	603 626 249	16%
					HS	96	90 555 857	15%
					NZ	116	277 749 736	15%
OPUS	15.03.2024	17.06.2024	04.12.2024		ST	145	235 320 656	17%
					Ogółem w konkursie	362	61 161 939	17%
					HS	97	14 944 666	16%
					NZ	127	23 605 837	18%
PRELUDIUM	15.03.2024	17.06.2024	04.12.2024		ST	138	22 611 436	18%

Źródło: Opracowanie Zespołu ds. Analiz i Ewaluacji na podstawie danych własnych oraz danych z systemu Obsługa Strumieni Finansowania (OSF)

2.2. Finansowanie badań naukowych nienależących do zakresu badań finansowanych przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju – konkurs MINIATURA

W sprawozdawanym roku Centrum ogłosiło i rozstrzygnęło ósmą edycję konkursu MINIATURA na realizację pojedynczego działania naukowego. Działanie naukowe może zostać przeprowadzone w formie: badań wstępnych/pilotażowych, kwerendy, stażu naukowego, wyjazdu badawczego lub wyjazdu konsultacyjnego.

Podstawowym celem konkursu jest finansowe wsparcie działania naukowego służącego przygotowaniu przyszłego projektu badawczego, którego złożenie jest planowane w innych konkursach NCN, konkursach ogólnokrajowych lub międzynarodowych. Środki finansowe w wysokości od 5000 zł do 50 000 zł można uzyskać na realizację działania naukowego trwającego do 12 miesięcy. Konkurs prowadzono w naborze ciągłym od 1 lutego do 31 lipca 2024 r. Ocena przebiegała jednoetapowo, a każdy wniosek oceniany był przez trzech ekspertów. Na podstawie uzyskanych ocen odpowiedni koordynator dyscyplin przedstawiał Dyrektorowi Centrum listę wniosków rekomendowanych do finansowania.

W Tabeli 4 przedstawiono harmonogram naboru wniosków w konkursie MINIATURA w 2024 r., dane dotyczące liczby wniosków złożonych i wysokości wnioskowanego finansowania, a także liczby wniosków zakwalifikowanych do finansowania wraz z wysokością przyznanego finansowania w podziale na grupy dyscyplin. Dane w podziale na panele tematyczne, w których złożony i oceniany był wniosek, zawiera Załącznik A.

Nowością oferty NCN, która weszła w życie z początkiem 2025 r. jest inicjatywa Mentoring NCN. Zakłada ona możliwość uzyskania wsparcia merytorycznego przez osobę realizującą działanie naukowe MINIATURA w przygotowaniu przyszłego projektu badawczego planowanego do złożenia w innych konkursach NCN. W 2024 r. Centrum zaczęło tworzyć bazę mentorów NCN, do której mogą zgłaszać swoje kandydatury kierownicy trwających i zakończonych projektów finansowanych w ramach konkursów MAESTRO, OPUS, SONATA BIS, SONATA, międzynarodowych konkursów z oferty NCN oraz konkursów ERC. Po wypełnieniu formularza na mentora NCN i pozytywnym zweryfikowaniu danych przez pracownika Centrum, zgłoszenie kandydata zostanie umieszczone w otwartej bazie mentorów dostępnej na stronie internetowej NCN.

Tabela 4. Harmonogram naboru wniosków, liczba wniosków, wysokość wnioskowanego finansowania, wysokość przyznanego finansowania oraz liczbowy wskaźnik sukcesu w konkursie MINIATURA ogłoszonym i rozstrzygniętym przez Centrum w 2024 r. w podziale na grupy dyscyplin

Typ konkursu	Data otwarcia naboru	Data zakończenia naboru	Data rozstrzygnięcia konkursu		Liczba złożonych wniosków	Wysokość wnioskowanego finansowania (zł)	Liczba wniosków zakwalifikowanych do finansowania	Wysokość przyznanego finansowania (zł)	Liczbowy wskaźnik sukcesu
MINIATURA	01.02.2024	31.07.2024	25.11.2024	Ogółem w konkursie	1 809	65 959 961	724	28 788 330	40%
				HS	640	16 814 577	197	5 797 739	31%
				NZ	636	28 076 065	277	12 770 044	44%
				ST	533	21 069 319	250	10 220 547	47%

Źródło: Opracowanie Zespołu ds. Analiz i Ewaluacji na podstawie danych własnych oraz danych z systemu Obsługa Strumieni Finansowania (OSF)

2.3. Podsumowanie prac Zespołów Ekspertów

Zgodnie z art. 22 ustawy o Narodowym Centrum Nauki, Dyrektor na wniosek Rady NCN powołuje Zespoły Ekspertów¹⁴, których zadaniem jest dokonywanie ocen wniosków złożonych w konkursach i przygotowywanie na tej podstawie list rankingowych projektów rekomendowanych do finansowania. Kandydatów do Zespołów Ekspertów zgłaszają i akceptują członkowie Rady NCN w ramach poszczególnych komisji, tj.:

- 1) Komisji K1 – Nauk Humanistycznych, Społecznych i o Sztuce (HS),
- 2) Komisji K2 – Nauk Ścisłych i Technicznych (ST),
- 3) Komisji K3 – Nauk o Życiu (NZ).

Międzydziedzinowe Zespoły Ekspertów powoływane są spośród ekspertów reprezentujących wszystkie grupy dyscyplin (HS, NZ i ST), międzypanelowe Zespoły Ekspertów powoływane są w obrębie danej grupy dyscyplin (HS, NZ lub ST), zaś panelowe Zespoły Ekspertów są powoływane dla określonych paneli tematycznych (HS: 1-6, NZ: 1-9, ST: 1-11). Każdy zespół może oceniać wnioski w jednym lub kilku konkursach w danej edycji¹⁵. W konsekwencji w danym panelu tematycznym może zostać powołany jeden lub więcej Zespołów Ekspertów. Szczegółowe dane na ten temat dotyczące 2024 r. umieszczono w Tabeli 5.

Tabela 5. Liczba Zespołów Ekspertów, liczba ekspertów oraz liczba ocenianych wniosków w konkursach rozstrzygniętych w 2024 r.

Data ogłoszenia konkursu	Liczba Zespołów Ekspertów (ZE)	Liczba ekspertów (w tym zagranicznych)	Liczba ocenianych wniosków
15 czerwca 2023	7 międzypanelowych zespołów w konkursie MAESTRO 15, SONATA BIS 13 i PRELUDIUM BIS 5	188 (172)	705
15 września 2023	40 zespołów panelowych w konkursach OPUS 26 + LAP/ Weave, PRELUDIUM BIS 5 i SONATA 19	585 (558)	3016
15 grudnia 2023	3 międzypanelowe zespoły w konkursie SONATINA 8 i 3 międzypanelowe zespoły w konkursie DAINA 3	96 (91)	380
1 lutego 2024	1 zespół w konkursie MINIATURA 8	561	1809
15 marca 2024	40 zespołów panelowych w konkursach OPUS 27 i PRELUDIUM 23	702 (660)	4357
Ogółem	94	2132 (1481)	10267

Źródło: Opracowanie Zespołów Koordynatorów Dyscyplin na podstawie danych własnych

Znaczący nakład pracy w procesie oceny wniosków naukowych wnoszą eksperci zewnątrzni oceniający wnioski na drugim etapie oceny merytorycznej. W konkursach Centrum rozstrzygniętych w 2024 r. 10 264 ekspertów zewnętrznych z kraju i z zagranicy przeprowadziło ewaluację 2338 wniosków dopuszczonych przez Zespoły Ekspertów do II etapu oceny. Recenzenci krajowi i zagraniczni wykonali

¹⁴ Rada NCN podjęła uchwałę określającą zasady tworzenia i powoływania Zespołów Ekspertów Narodowego Centrum Nauki, w tym minimalne wymagania stawiane kandydatom na członków tych zespołów. Najnowsza zmiana została wprowadzona uchwałą nr 118/2024 z dnia 3 grudnia 2024 r.

¹⁵ Przez daną edycję należy rozumieć te konkursy, w których nabór wniosków zamykany jest w tym samym dniu.

łącznie 8569 indywidualnych ocen wniosków. Odsetek recenzji zagranicznych wyniósł 99,08%. Szczegółowe dane na ten temat przedstawiono w Tabeli 6¹⁶.

Tabela 6. Liczba recenzji zewnętrznych w konkursach rozstrzygniętych w 2024 r. w podziale na grupy dyscyplin

Grupa dyscyplin	Liczba ocen ekspertów zewnętrznych	Liczba ocen ekspertów zagranicznych	Liczba ocen ekspertów krajowych	% ocen wykonanych przez ekspertów zagranicznych
HS – Nauki Humanistyczne, Społeczne i o Sztuce	2211	2144	67	96,97%
NZ – Nauki o Życiu	2927	2922	5	99,83%
ST – Nauki Ścisłe i Techniczne	3431	3424	7	99,80%
OGÓŁEM	8569	8490	79	99,08%

Źródło: Opracowanie Zespołów Koordynatorów Dyscyplin na podstawie danych z OSF

W 2024 r. w Narodowym Centrum Nauki odbywały się również posiedzenia Zespołów Ekspertów do spraw rozliczania projektów badawczych, staży po uzyskaniu stopnia naukowego doktora oraz stypendiów doktorskich NCN. Zespoły opiniowały sprawy dotyczące projektów badawczych zakwalifikowanych do finansowania w ramach konkursów ogłoszonych przez NCN oraz oceniały merytorycznie raporty końcowe z realizacji tych projektów. Szczegółowe dane dotyczące liczby zweryfikowanych projektów zostały przedstawione w sekcji 2 części szczegółowej sprawozdania.

2.4. Działalność Komisji Odwoławczej Rady Narodowego Centrum Nauki

W 2024 r. Komisja Odwoławcza Rady NCN rozpatrzyła łącznie 162 odwołania od decyzji Dyrektora NCN.

Przyznano finansowanie 5 projektom badawczym na łączną kwotę 2 561 223 zł. Komisja Odwoławcza w 25 sprawach wydała decyzje uchylające decyzje Dyrektora NCN i przekazujące sprawy do ponownego rozpatrzenia. W 9 sprawach zlecono Dyrektorowi NCN przeprowadzenie dodatkowego postępowania dowodowego.

Liczba rozpatrzonych odwołań w 2024 r. w poszczególnych grupach dyscyplin wyniosła: HS – 55 (34 %), ST – 51 (31 %), NZ – 56 (35 %).

Liczba odwołań rozpatrzonych w 2024 r. w podziale na konkursy uszeregowane malejąco wg liczebności wyniosła: OPUS – 73, MINIATURA – 22, SONATA – 20, PRELUDIUM – 19, SONATA BIS – 9, PRELUDIUM BIS – 6, SONATINA – 6, OPUS LAP/Weave – 4, DAINA – 2, MAESTRO – 1.

2.5. Nadzór nad realizacją badań naukowych, realizowany w formie weryfikacji i oceny raportów rocznych i końcowych z realizacji projektów badawczych oraz kontroli w siedzibie jednostki przez wyznaczony przez Dyrektora Centrum zespół kontrolujący

Do zadań Centrum należy m.in. nadzorowanie realizacji przyznanych grantów oraz sposobu wydatkowania przyznanych środków finansowych. Nadzór ten obejmuje m.in.:

- 1) ocenę raportów rocznych i/lub końcowych z realizacji krajowych oraz międzynarodowych projektów badawczych i staży podoktorskich, stypendiów doktorskich oraz działań naukowych,
- 2) weryfikację i rozpatrywanie wniosków o zmianę warunków określonych w umowach o realizację i finansowanie projektów badawczych, staży podoktorskich i zagranicznych oraz stypendiów doktorskich,

¹⁶ Ze względu na odmienny sposób oceny w zestawieniu nie uwzględniono konkursu MINIATURA.

- 3) kontrolę w siedzibie jednostki naukowej przez wyznaczony przez Dyrektora Centrum zespół kontrolujący,
- 4) monitorowanie wykonania przez jednostki realizujące projekty badawcze zewnętrznych audytów projektów, których wartość przekracza kwotę określoną przez Radę NCN (w zależności od edycji – 2 lub 3 mln zł) i dostarczenia ich do Centrum,
- 5) uprawnienia Dyrektora do wstrzymania bądź przerwania finansowania projektu badawczego, stażu, stypendium lub działania naukowego,
- 6) uprawnienie do umarzania należności finansowych.

Jednostka, w której realizowany jest projekt naukowy, a także kierownik projektu/stażysta mają obowiązek składania do Centrum raportów rocznych i końcowych. Raporty roczne wymagane są w terminie do 31 marca następnego roku. Pierwszy raport roczny składany jest za rok kalendarzowy, w którym okres realizacji projektu wyniósł co najmniej 8 miesięcy (realizacja projektu rozpoczyna się z dniem wskazanym w umowie). Wyjątek stanowią raporty roczne z realizacji projektów finansowanych w ramach konkursu POLONEZ BIS, które należy złożyć w terminie 60 dni od daty zakończenia pierwszego roku realizacji. Projekty, których realizacja kończy się przed 30 kwietnia zwolnione są ze złożenia raportu rocznego za rok poprzedzający i tym samym składany jest tylko raport końcowy. Termin złożenia raportu końcowego wskazany jest w umowie. W przypadku większości badań finansowanych przez NCN, raporty końcowe składa się w terminie 60 dni od daty zakończenia projektu.

W 2024 r. nadzór nad realizacją badań naukowych finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki obejmował ocenę raportów rocznych i końcowych z wykonania projektów badawczych zakwalifikowanych do finansowania w ramach konkursów ogłoszonych przez NCN. Raporty z projektów finansowanych przez NCN składane są w większości z wykorzystaniem modułu raportowego w systemie OSF.

Ponadto jednostki miały obowiązek przekazania do Centrum sprawozdań z audytów zewnętrznych. Obowiązkowemu audytowi podlegają projekty badawcze, których całkowita wartość dla projektów wyłonionych w ramach konkursów ogłoszonych od 15.03.2011 r. do 15.06.2015 r. przekracza 2 mln zł, dla projektów wyłonionych w ramach konkursów ogłoszonych od 15.09.2015 r. do 14.09.2018 r. przekracza 3 mln zł i dla projektów wyłonionych w ramach konkursów ogłoszonych od 14.12.2018 r. przekracza 2 mln zł.

Pracownicy Centrum sprawowali bieżący nadzór nad realizacją projektów poprzez ocenę formalną raportów rocznych oraz ocenę formalną i finansową raportów końcowych. Raporty końcowe podlegały następnie ocenie merytorycznej dokonywanej przez Zespoły Ekspertów ds. rozliczania środków finansowych przyznanych na badania w ramach grantów NCN oraz Radę NCN. W zależności od wysokości przyznanego finansowania projekty były oceniane na podstawie jednej (projekty NCN o wartości mniejszej niż 1 mln zł) bądź dwóch opinii ekspertów.

Projekty, które pomyślnie przeszły przez wszystkie etapy oceny i uznane zostały za prawidłowo wykonane podlegały rozliczeniu przez Dyrektora NCN.

Zgodnie z regulaminem organizacyjnym Narodowego Centrum Nauki, organizowanie i przeprowadzanie kontroli w siedzibie jednostki projektów finansowanych przez Centrum należy do obowiązków pracowników Zespołu ds. Kontroli i Audytu (ZKA). Zadania te wykonywane są na podstawie zatwierdzonego przez Dyrektora Planu kontroli na dany rok. W danym roku ZKA może przeprowadzić dodatkowe kontrole projektów, które nie są ujęte w *Rocznym planie kontroli*, a podjęcie których jest wynikiem pojawiających się informacji o nieprawidłowej realizacji tych projektów.

Więcej informacji na ten temat przedstawiono w sekcji 2 części szczegółowej sprawozdania.

2.6. Kontrola zewnętrzna, audyt zewnętrzny i wewnętrzny

2.6.1. Kontrole i audyty zewnętrzne odbywające się w Centrum

W 2024 r. w Narodowym Centrum Nauki miały miejsce następujące kontrole i audyty zewnętrzne:

- 1) kontrola MEiN w zakresie weryfikacji zarzutów dotyczących NCN, formułowanych w skargach kierowanych do Ministerstwa Edukacji i Nauki oraz oceny zgodności działania Centrum z przepisami prawa w okresie od 1 stycznia 2020 r. do dnia rozpoczęcia kontroli, z możliwością sięgania do informacji z okresów wcześniejszych; kontrola zakończona (wyniki kontroli: pozytywny z nieprawidłowościami). Przekazane zalecenia dotyczą:
 - a. poprawy procedury wydawania rozstrzygnięć dotyczących zmian podmiotu realizującego projekt,
 - b. poprawy procedury przyjmowania i rozpatrywania skarg/wniosków;
- 2) Kontrola płatnika składek przez inspektora kontroli Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (wyniki kontroli: pozytywny z nieprawidłowościami, które dotyczyły błędnego oświadczenia Zleceniobiorcy oraz Osoby przebywającej na urlopie wychowawczym);
- 3) Audyt u Operatora Programu NCN (projekty badawcze: 2019/34/H/HS6/00597, 2019/34/H/ST10/00619) Izba Administracji Skarbowej w Warszawie; audyt zakończony (wynik kontroli: nie stwierdzono nieprawidłowości);
- 4) Kontrola postępowania z materiałami archiwalnymi przeprowadzona przez Archiwum Państwowe – Archiwum Narodowe w Krakowie; kontrola zakończona (wyniki kontroli: pozytywny z nieprawidłowościami). Przekazane zalecenia dotyczą:
 - a. bieżącego uzupełniania metadanych w systemach elektronicznych,
 - b. poprawy organizacji i zarządzania archiwum zakładowego przez:
 - i. zwiększenie rezerwy wolnego miejsca,
 - ii. bieżące przekazywanie dokumentacji akt spraw zakończonych, składu chronologicznego, nośników danych oraz materiałów z mediów społecznościowych,
 - iii. oddzielenie dokumentacji archiwalnej od niearchiwalnej,
 - iv. wydzielenie nośników danych z teczek aktowych,
 - c. uzupełnienie niektórych spisów zdawczo- odbiorczych o rodzaj dokumentacji i zachowanie chronologii ich wykazu;
- 5) Audyt u Operatora Programu NCN (stypendium 2022/01/4/NZ8/00016) Izba Administracji Skarbowej w Poznaniu; audyt zakończony (wynik kontroli: nie stwierdzono nieprawidłowości).

2.6.2. Audyt wewnętrzny

W 2024 r. audytor wewnętrzny realizował zadania audytowe na podstawie zatwierdzonego przez Dyrektora Centrum *Planu audytu*. Po każdym zakończonym zadaniu zostało sporządzone w formie pisemnej sprawozdanie, w którym przedstawiano m. in. zakres tematyczny i cel zadania, opis stwierdzonych słabości procesów wewnętrznych oraz kontroli zarządczej, ocenę ryzyk dla badanego obszaru, zalecenia wyeliminowania zidentyfikowanych słabości i ryzyk oraz propozycje usprawnień badanych procesów.

W roku 2024 r. zrealizowano 4 planowe audyty wewnętrzne i 1 zlecony w zakresie:

- 1) ocena realizacji zadań w ramach Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych,
- 2) funkcjonowanie wybranych elementów kontroli zarządczej (audyt zlecony przez MF),
- 3) weryfikacja podmiotów w zakresie pomocy publicznej,
- 4) wybrane zagadnienia w obszarze zarządzania ciągłością działania jednostki (bezpieczeństwo informacji),
- 5) organizacja prac Zespołów Ekspertów.

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2024 r.

Dodatkowo audytor wewnętrzny przeprowadził czynności sprawdzające wykonanie zaleceń poaudytowych z poprzedniego okresu.

Szczegółowe informacje w tym zakresie audytor wewnętrzny przekazuje do MNiSW w *Sprawozdaniu z wykonania planu audytu* w terminie do 15 lutego każdego roku¹⁷.

2.7. Współpraca międzynarodowa w zakresie finansowania działalności w zakresie badań podstawowych

Współpraca międzynarodowa Centrum w 2024 r. nakierowana była przede wszystkim na organizację wspólnych konkursów na finansowanie projektów badawczych, których zestawienie zawiera Tabela 7 umieszczona poniżej.

¹⁷ Zgodnie z Załącznikiem do obwieszczenia Ministra Finansów z dnia 22 lutego 2018 r. (poz. 506).

2.7.1. Zestawienie ogłoszonych i/lub rozstrzygniętych konkursów międzynarodowych w 2024 r.
Tabela 7. Zestawienie konkursów międzynarodowych ogłoszonych i/lub rozstrzygniętych w 2024 r.

Nazwa sieci/ konsorcjum	Tytuł konkursu	Liczba krajów uczestni- czących w kon- kursie	Data ogłoszenia konkursu	1) Termin złożenia wniosków wstępnych 2) Liczba złożonych wniosków 3) W tym liczba wniosków z udziałem PL	1) Termin złożenia wniosków pełnych 2) Liczba złożonych wniosków pełnych 3) W tym liczba wniosków z udziałem PL	Data rozstrzy- gnięcia konkursu ¹	1) Łączna liczba finansowanych projektów 2) W tym liczba projektów finansowanych przez NCN ² 3) W tym liczba projektów koordynowanych przez PL ²	1) Pierwotna alokacja środków 2) Ostateczna alokacja środków 3) Przyznane środki NCN 4) Przyznane środki UE
KONKURSY WIELOSTRONNE TYPU ERA-NET								
M-ERA.NET 3	M-ERA.NET 3 Call 2023	29	01.03.2023	1) 16.05.2023 2) 382 3) 95	1) 21.11.2023 2) 110 3) 25	26.02.2024	1) 43 2) 9 3) 1	1) 1 200 000 EUR (5 727 360 PLN) 2) 2 000 000 EUR (9 545 600 PLN) 3) 1 936 591 EUR (9 242 963 PLN) 4) nd. ³
M-ERA.NET 3	M-ERA.NET 3 Call 2024	28	05.03.2024	1) 14.05.2024 2) 389 3) 111	1) 20.11.2024 2) 101 3) 25	02.2025	ocena w toku	1) 1 500 000 EUR (6 519 450 PLN) 2) 2 500 000 EUR (10 865 750 PLN) 3) ocena w toku 4) nd. ³
CHANSE	CHANSE & HERA additional call Crisis CHANSE & NORFACE additional call Wellbeing	22 18	26.05.2023	1) 21.09.2023 2) 364 3) 162	1) 26.03.2024 2) 72 3) 31	25.10.2024	1) 20 2) 6 3) 0	1) 1 500 000,00 EUR (7 046 400,00 PLN) 2) 1 500 000,00 EUR (7 046 400,00 PLN) 3) 5 423 293 PLN 4) nd. ³

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2024 r.

T-AP (Trans-Atlantic Platform for Social Sciences and Humanities)	T-AP DGT (Democracy, Governance and Trust) Call 2023	9	15.06.2023	nd. ⁵	1) 06.11.2023 2) 113 3) 33	15.08.2024	1) 18 2) 5 3) 0	1) 600 000 EUR (2 715 540 PLN) 2) 780 765 EUR (3 533 654 PLN) 3) 3 533 654 PLN 4) nd. ³
JPco-fuND2	JPND Call 2024 Mechanisms and measurement of disease progression in the early phase of neurodegenerative diseases	19	04.01.2024	1) 05.03.2024 2) 142 3) 33	1) 25.06.2024 2) 37 3) 11	17.10.2024	1) 10 2) 3 3) 0	1) 1 000 000 EUR (4 333 400 PLN) 2) 1 000 000 EUR (4 333 400 PLN) 3) 3 388 474 PLN 4) nd. ³
JPIAMR	JPIAMR ACTION Call 2024 Interventions Moving forward to Promote ACTion to counteract the emergence and spread of bacterial and fungal resistance and to improve treatments (IMPACT)	19	10.01.2024	1) 14.03.2024 2) 155 3) 44	1) 09.07.2024 2) 44 3) 12	18.11.2024	1) 13 2) 3 3) 0	1) 500 000 EUR (2 266 450 PLN) 2) 1 192 361 EUR (5 404 853,18 PLN) 3) 4 261 248 PLN 4) nd. ³
CHIST-ERA	CHIST-ERA Call 2023 Multidimensional Geographic Information Systems (MultiGIS); Smart Contracts for Digital Transformation Ecosystems (SmartC)	20	16.01.2024	nd. ⁵	1) 10.04.2024 2) 31 3) 3	15.11.2024	1) 9 2) 2 3) 0	1) 500 000 EUR (2 266 450 PLN) 2) 500 000 EUR (2 266 450 PLN) 3) 1 276 158 PLN 4) nd. ³

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2024 r.

Biodiversa+	BiodivNBS <i>Nature-Based Solutions for biodiversity, human well-being and transformative change</i>	33	11.09.2023	1) 10.11.2023 2) 191 3) 44	1) 09.04.2024 2) 108 3) 17	28.11.2024	1) 34 2) 5 3) 0	1) 1 300 000 EUR (6 204 640 PLN) 2) 1 300 000 EUR (6 204 640 PLN) 3) 931 044 EUR (4 443 688 PLN) 4) 279 313 EUR (1 333 105 PLN)
Biodiversa+	BiodivTransform <i>Biodiversity and Transformative Change</i>	32	10.09.2024	1) 08.11.2024 2) 284 3) 57	1) 11.04.2025 2) nabór w toku 3) nabór w toku	10.2025	ocena w toku	1) 1 300 000 EUR (6 204 640 PLN) 2) nabór w toku 3) nabór w toku 4) nabór w toku
KONKURSY DWUSTRONNE ORAZ KONKURSY REALIZOWANE NA PODSTAWIE PROCEDURY AGENCJI WIODĄCEJ (LAP)								
DAINA	DAINA 3 <i>Konkurs na polsko-litewskie projekty badawcze we wszystkich dyscyplinach nauki</i>	2	15.12.2023	nd.	1) 15.03.2024 2) 159 3) jak wyżej	30.10.2024	1) 17 2) jak wyżej 3) nd.	1) 16 000 000 PLN 2) 16 000 000 PLN 3) 15 685 303 PLN 4) nd. ³
SHENG	SHENG 4 <i>Konkurs na polsko-chińskie projekty badawcze w wybranych dyscyplinach nauki</i>	2	16.12.2024	nd.	1) 17.03.2025 2) nabór w toku 3) nabór w toku	11.2025	nabór w toku	1) 46 000 000 PLN 2) nabór w toku 3) nabór w toku 4) nd. ³

Weave- UNISONO	Konkurs na projekty badawcze organizowany we współpracy wielostronnej w ramach programu Weave w oparciu o procedurę agencji wiodącej. W tym konkursie NCN nie jest agencją wiodącą	12 (w tym 7 w roli agencji wiodącej)	4.01.2021 ⁴	nd.	1) Nabór ciągły 2) A) 92 (nabór w okresie 01.01-31.12.2021) B) 109 (nabór w okresie 01.01-31.12.2022) C) 122 (nabór w okresie 01.01-31.12.2023) D) 130 (nabór w okresie 01.01-31.12.2024) 3) jak wyżej	Wyniki w trybie ciągłym	1) A) 19 (dla wniosków złożonych od 01.01.2021 do 31.12.2021) B) 12 (dla wniosków złożonych od 01.01.2022 do 31.12.2022) C) 22 (dla wniosków złożonych od 01.01.2023 do 31.12.2023) D) 6 (dla wniosków złożonych od 01.01.2024 do 31.12.2024) 2) jak wyżej 3) nd.	1) 30 000 000 PLN na finansowanie wniosków złożonych od 4.01 do 31.12.2021 r.; 45 000 000 PLN na finansowanie wniosków złożonych od 01.01 do 31.12.2022 r.; 30 000 000 PLN na finansowanie wniosków złożonych od 01.01 do 31.12.2023 r.; 30 100 000 PLN na finansowanie wniosków złożonych od 01.01 do 31.12.2024 r. 2) jak wyżej 3) 17 708 779 PLN; 9 597 076 PLN (z alokacji na 2023 r.) i 8 111 703 PLN (z alokacji na 2024 r.) 4) nd. ³
---------------------------	--	---	------------------------	-----	---	-------------------------	--	---

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2024 r.

IMPRESS-U	Konkurs na projekty badawcze organizowany we współpracy wielostronnej w ramach programu IMPRESS-U w oparciu o procedurę agencji wiodącej (LAP), w którym agencją wiodącą odpowiedzialną za ocenę merytoryczną wniosków jest National Science Foundation (NSF)	6	02.08.2023 ⁴	nd.	1) Nabór ciągły do 31 grudnia 2025 r. lub wcześniejszego wyczerpania puli dostępnych środków 2) A) 13 (nabór w okresie 02.08-31.12.2023) B) 7 (nabór w okresie 01.01-31.12.2024)	Wyniki w trybie ciągłym	1) A) 8 (dla wniosków złożonych od 02.08.2023 do 31.12.2023) B) 1 (dla wniosków złożonych od 01.01.2024 do 31.12.2024) 2) jak wyżej 3) nd.	1) 10 000 000 PLN 2) 17 000 000 PLN 3) 9 606 270 PLN 4) nd. ³
------------------	---	---	-------------------------	-----	--	-------------------------	---	---

Znaczenie przypisów w tabeli:

1. za datę rozstrzygnięcia konkursu przyjmuje się datę ogłoszenia międzynarodowej listy rankingowej,
 2. wg międzynarodowych list rankingowych,
 3. brak współfinansowania danego konkursu ze środków UE,
 4. konkurs ogłoszony z naborem ciągłym,
 5. konkurs jednoetapowy,
 6. w trakcie ustaleń,
- nd. – nie dotyczy.

Źródło: Opracowanie Działu Współpracy Międzynarodowej na podstawie danych własnych

2.7.2. Współpraca wielostronna – programy ERA-Net, JPI i podobne

Poniżej umieszczono informacje na temat działań dotyczących współpracy wielostronnej, wykraczających poza udział w konkursach ujętych w Tabeli 7.

Sieć: JPI Urban Europe

Sieć JPI Urban Europe wspiera naukowców realizujących międzynarodowe, interdyscyplinarne projekty badawcze odpowiadające na wyzwania współczesnych miast i obszarów zurbanizowanych.

a) ERA-NET Urban Accessibility and Connectivity (EN-UAC)

W 2024 r. sieć zorganizowała wydarzenie skierowane do laureatów konkursu EN-UAC co-funded Call 2019 (Final event), na którym podsumowano realizację i zaprezentowano wyniki międzynarodowych projektów finansowanych w konkursie. Sieć wystąpiła również do Komisji Europejskiej z wnioskiem o przedłużenie realizacji Programu o 6 miesięcy. Komisja Europejska przychyliła się do wniosku, w związku z czym realizacja Programu potrwa do 31 maja 2025 r.

b) ERA-NET Urban Transformation Capacities (EN-UTC)

W listopadzie 2024 r. w Sztokholmie zorganizowano wydarzenie poświęcone projektom z konkursu BTC ENUTC 2023. Służyło ono prezentacji dotychczasowych efektów współpracy międzynarodowych zespołów badawczych oraz wzajemnej wymianie doświadczeń między projektami. Odkondurowo się również spotkanie konsorcjum ENUTC, podczas którego podsumowano dotychczasowe działania oraz przedstawiono plany na kolejny rok realizacji Programu. Sieć wystąpiła również do Komisji Europejskiej z wnioskiem o przedłużenie realizacji Programu o 2 miesiące i uzyskała zgodę, w związku z czym realizacja Programu potrwa do 31 grudnia 2025 r.

CHIST-ERA III – European Coordinated Research on Long-term Challenges in Information and Communication Sciences & Technologies (ERA-NET Cofund)

Celem sieci CHIST-ERA jest wspieranie badań z zakresu technologii informacyjnych oraz komunikacyjnych ICST (Information and Communication Science and Technologies).

W lutym 2024 r. koordynator sieci CHIST-ERA złożył do Komisji Europejskiej raport końcowy z realizacji Programu. Raport został zatwierdzony w kwietniu 2024 r., kończąc tym samym 5-letni okres wdrażania Programu. Koordynator sieci rozpoczął również działania mające na celu przekazanie płatności bilansującej instytucjom partnerskim. Ostateczne rozliczenie zaplanowano na 2025 r.

CHIST-ERA IV – European Coordinated Research on Long-term Challenges in Information and Communication Sciences & Technologies (ERA-NET Cofund)

W 2024 r. rozstrzygnięto konkurs CHIST-ERA Call 2023. Rozpoczęto także prace nad dokumentacją kolejnego konkursu pn. *Science in your own language*, którego ogłoszenie zaplanowano na luty 2025 r.

Zorganizowano również doroczne seminarium projektów realizowanych w ramach Programu (Project Seminar 2024), mające na celu wymianę doświadczeń pomiędzy projektami oraz ocenę ich realizacji przez ekspertów zewnętrznych. Kontynuowano ponadto prace związane z monitorowaniem projektów wybranych do realizacji w konkursach sieci ogłaszanych w latach 2019-2022. W 2024 r. sieć wystąpiła do Komisji Europejskiej z wnioskiem o przedłużenie realizacji Programu o 12 miesięcy, na co uzyskała zgodę, w związku z czym realizacja Programu potrwa do 30 listopada 2025 r.

ForestValue2 – Innovating Forest-based bioeconomy (Coordination and Support Action)

ForestValue to inicjatywa, której misją jest wspieranie innowacyjności i konkurencyjności sektora leśnego w Europie oraz jego przekształcenie w sektor wykorzystujący zasoby leśne w oparciu o zdobycze nauki.

W październiku 2024 r. zorganizowano wydarzenie poświęcone projektom z konkursów ForestValue Call 2021 oraz ForestValue2 Call 2023. Wydarzenie służyło prezentacji dotychczasowych efektów współpracy międzynarodowych zespołów badawczych, prezentacji założeń i celów nowo wybranych projektów oraz wzajemnej wymianie doświadczeń między projektami będącymi na różnym etapie realizacji. Odbędzie się również spotkanie konsorcjum sieci ForestValue2, podczas którego podsumowano dotychczasowe działania oraz przedstawiono plany na kolejne lata realizacji programu, w tym dotyczące tzw. działań dodatkowych Programu.

JPco-fuND2 ERA-NET to support the Joint Programming in Neurodegenerative Diseases strategic plan (JPND)

JPND jest międzynarodową inicjatywą, która wspiera badania naukowe nad chorobami neurozwyrodnieniowymi. Cel sieci JPND stanowi zbadanie przyczyn występowania chorób, takich jak choroba Alzheimera czy choroba Parkinsona, które coraz częściej są obecne w starzejącym się europejskim społeczeństwie.

W 2024 r. sieć przeprowadziła i rozstrzygnęła konkurs JPND Call 2024. Kontynuowano ponadto prace związane z monitorowaniem projektów wybranych do realizacji w konkursach sieci ogłaszanych w latach poprzednich. Program JPco-fuND2 zakończył się 31 grudnia 2024 r., w związku z czym konsorcjum rozpoczęło przygotowania do złożenia raportu końcowego do Komisji Europejskiej. Sieć JPND zdecydowała również o ogłoszeniu dodatkowego konkursu – JPND Call 2025 – realizowanego poza programem JPco-fuND2, do udziału, w którym zaproszono zainteresowane agencje finansujące.

ERAnet Cofund JPIAMR Antimicrobial Transmission Interventions (JPIAMR-ACTION)

JPIAMR to międzynarodowa platforma współpracy w celu ograniczania antybiotykooporności. Sieć wspiera badania naukowe realizowane przez międzynarodowe konsorcja stosujące podejście One Health w 6 priorytetowych obszarach: terapia, diagnostyka, nadzór, transmisja, środowisko i interwencje.

W 2024 r. sieć przeprowadziła i rozstrzygnęła konkurs JPIAMR-ACTION Call 2024, poszerzając zakres tematyczny konkursu o oporność na środki przeciwgrzybicze. Sieć wystąpiła również do Komisji Europejskiej z wnioskiem o przedłużenie realizacji Programu o 12 miesięcy. Komisja Europejska przychyliła się do wniosku, w związku z czym realizacja Programu potrwa do 31 grudnia 2026 r.

CHANSE (Collaboration of Humanities and Social Sciences in Europe)

CHANSE jest dofinansowanym przez Komisję Europejską programem typu ERA-NET Cofund, którego celem jest finansowanie badań naukowych z zakresu nauk humanistycznych i społecznych. Program jest koordynowany przez NCN i zrzesza 27 organizacji finansujących naukę z 24 krajów europejskich. CHANSE rozpoczął swą działalność w 2021 r.

W 2024 realizowano działania związane z dwoma dodatkowymi konkursami na międzynarodowe projekty badawcze, które zostały ogłoszone w 2023 r. Równocześnie kontynuowano rozpoczęte już prace związane z monitorowaniem realizacji projektów sfinansowanych w poprzedniej edycji konkursu.

Opis działań promujących program znajduje się w sekcji 2.8. części ogólnej sprawozdania.

QuantERA II (ERA-NET Cofund in Quantum Technologies)

QuantERA to sieć, która od 2016 r. finansuje i promuje ambitne badania z zakresu technologii kwantowych w Europie podejmowane przez międzynarodowe konsorcja tworzone przez naukowców. Program łączy 41 organizacji z 31 państw i jest koordynowany jest przez NCN.

W 2024 r. realizację badań rozpoczęły zespoły naukowców finansowane w ramach konkursu QuantERA Call 2023, którego wyniki opublikowane zostały w grudniu 2023.

Promowano również działalność sieci oraz finansowanych projektów poprzez działania opisane w sekcji 2.8. części ogólnej sprawozdania.

QuantERA III

NCN jako instytucja koordynująca złożyło we wrześniu wnioski do Komisji Europejskiej o grant w wysokości 15 mln EUR na kontynuację działalności sieci QuantERA w ramach programu Horyzont Europa. Wniosek obejmuje dofinansowanie działań podejmowanych przez sieć, w tym organizację kolejnego konkursu grantowego planowanego na 2025 r.

T-AP – Trans-Atlantic Platform for Social Sciences and Humanities

Trans-Atlantic Platform (T-AP) for Social Sciences and Humanities to inicjatywa organizacji finansujących badania naukowe w zakresie nauk humanistycznych i społecznych. Obecnie działa jako sieć współpracy dla podmiotów finansujących badania naukowe z krajów obu Ameryk i Europy, finansująca swoje działania ze środków krajowych agencji członkowskich.

W ramach sieci w 2024 r. rozstrzygnięto konkurs Democracy, Governance and Trust (T-AP DGT Call 2023) oraz kontynuowano działania związane z monitorowaniem projektów wyłonionych w poprzednim konkursie sieci.

W IV kwartale 2024 r. rozpoczęto również prace nad kolejnym konkursem, planowanym do ogłoszenia w 2026 r.

LUKE – Linking Ukraine to the European Research Area

Dnia 8 listopada 2024 r. Dyrektor NCN podpisał Grant Agreement programu LUKE. Przedsięwzięcie jest inicjatywą typu Coordination and Support Action i skupia 20 organizacji z 13 krajów. Celem programu jest wsparcie i integracja ukraińskiego sektora R&I z Europejską Przestrzenią Badawczą. W ramach programu planowany jest konkurs na finansowanie projektów badawczych, który ma być ogłoszony w IV kwartale 2025 r.

Partnerstwo Europejskie Biodiversa+

W 2024 r. Centrum kontynuowało współpracę z Europejskim Partnerstwem na rzecz Bioróżnorodności (Biodiversa+). Więcej na ten temat w sekcji 2.10. części ogólnej sprawozdania.

2.7.3. Współpraca dwustronna oraz współpraca wielostronna na podstawie procedury agencji wiodącej (LAP)

W 2024 r. współpraca dwustronna i wielostronna w ramach procedury agencji wiodącej (LAP) obejmowała dalszą realizację programów DAINA, SHENG, Weave i IMPRESS-U, a także rozszerzenie działań o nowy program NSF-CEUS.

DAINA

W 2024 r. rozstrzygnięto trzecią edycję konkursu DAINA współorganizowanego z litewską agencją Research Council of Lithuania (RCL, lit. Lietuvos Mokslo Taryba – LMT). DAINA to konkurs projekty badawcze realizowane przez zespoły polsko-litewskie we wszystkich dyscyplinach naukowych.

Kontynuowano również działania związane z obsługą projektów wyłonionych w poprzedniej edycji konkursu.

SHENG

W 2024 r. NCN kontynuowało współpracę z National Natural Science Foundation of China (NSFC), ogłaszając czwartą edycję konkursu SHENG na projekty badawcze realizowane przez zespoły polsko-chińskie. Ocena wniosków zostanie przeprowadzona w formule oceny równoległej, co oznacza, że finansowanie otrzymają wyłącznie te projekty, które uzyskają rekomendacje zarówno NCN, jak i NSFC. Konkurs SHENG obejmuje wszystkie dyscypliny nauk o życiu (NZ1–NZ9), wybrane dyscypliny nauk ścisłych i technicznych (ST4, ST5, ST8 i ST11) oraz nauk społecznych (HS6). Wyniki konkursu zostaną ogłoszone w listopadzie 2025 r.

Oprócz ogłoszenia nowej edycji konkursu, NCN kontynuowało obsługę projektów badawczych realizowanych w ramach poprzednich edycji tego konkursu.

Weave

W 2024 r. NCN w programie Weave kontynuowało współpracę z dotychczasowymi instytucjami partnerskimi, czyli z austriacką Austrian Science Fund (FWF), szwajcarską Swiss National Science Foundation (SNSF), niemiecką German Research Foundation (DFG), czeską Czech Science Foundation (GAČR), słoweńską Slovenian Research and Innovation Agency (ARIS), luksemburską Luxembourg National Research Fund (FNR) i belgijską Research Foundation – Flanders (FWO).

W NCN nabór wniosków krajowych we wszystkich dyscyplinach nauk w ramach programu Weave prowadzony jest w dwóch konkursach zależnie od tego, czy rolę agencji wiodącej pełni zagraniczna instytucja partnerska, czy NCN, a mianowicie:

- c) w konkursie Weave-UNISONO – w przypadku wniosków krajowych, dla których wnioski wspólne są składane i oceniane w zagranicznych instytucjach partnerskich jako agencjach wiodących (w 2024 r. były to: FWF, GAČR, ARIS, SNSF, DFG, FNR lub FWO),
- d) w konkursie OPUS+LAP/Weave – w przypadku wniosków krajowych o finansowanie projektów badawczych realizowanych w ramach współpracy LAP, ocenianych w NCN jako agencji wiodącej.

W programie możliwe jest składanie wniosków dwu- i trójstronnych.

W konkursie Weave-UNISONO w 2024 r.:

- kontynuowano ocenę merytoryczną wniosków złożonych w naborze do 31 grudnia 2023 r.,
- otwarto nabór i kontynuowano ocenę merytoryczną wniosków złożonych w okresie od 1 do 31 grudnia 2024 r.

Dynamika konkursów OPUS LAP/Weave w 2024 r.:

- w konkursie OPUS 26+LAP/Weave ogłoszono wyniki oceny merytorycznej przeprowadzonej w NCN jako agencji wiodącej (więcej informacji na ten temat przedstawiono w Tabeli 3),
- w konkursie OPUS 28+LAP/Weave nabór wniosków prowadzony był od 16 września 2024 r. do 16 grudnia 2024 r. (więcej informacji na ten temat przedstawiono w Tabeli 2).

Wyniki oceny merytorycznej wniosków złożonych w konkursie OPUS 28+LAP/Weave będą znane pod koniec 2025 r.

IMPRESS-U

W 2024 r. kontynuowano współpracę w ramach programu na rzecz naukowców ukraińskich – International Multilateral Partnerships for Resilient Education and Science System in Ukraine IMPRESS-U pomiędzy Narodowym Centrum Nauki (NCN), National Science Foundation (NSF), Narodową Agencją Wymiany Akademickiej (NAWA), National Research Foundation of Ukraine (NRFU), Latvian Council of Science (LCS), Research Council of Lithuania (LMT), Estonian Research Council (ETAG), National Academy of Sciences (NAS) oraz Office of Naval Research Global (ONRG). Rolę agencji wiodącej odpowiedzialnej za ocenę merytoryczną wniosków w konkursie pełni amerykańska agencja NSF.

Konkurs NSF-CEUS

Dnia 12 grudnia 2024 r. Dyrektor NCN podpisał Memorandum of Understanding dotyczące organizacji konkursu na finansowanie projektów badawczych w dziedzinie nauk matematycznych wspólnie z amerykańską agencją National Science Foundation (NSF) i agencjami stowarzyszonymi w ramach inicjatywy Central European Science Partnership (CEUS) z Polski (NCN), Austrii (FWF), Czech (GAČR), Słowenii (ARIS) oraz Węgier (MTA). Ogłoszenie konkursu planowane jest w pierwszej połowie 2025 r. Rolę agencji wiodącej odpowiedzialnej za ocenę merytoryczną wniosków pełnić będzie NSF.

Fundusze Szwajcarskie

W 2024 r. NCN kontynuowało współpracę zgodnie z umową podpisaną dnia 13 października 2023 r. pomiędzy rządem Szwajcarii i Polski (Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej), w ramach drugiej edycji Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy w zakresie Programu Badania Naukowe i Innowacje. Jednym z elementów programu był wielostronny konkurs na badania podstawowe umożliwiający konsorcjom angażującym zespoły naukowe z co najmniej dwóch uczestniczących krajów-beneficjentów (Bułgaria, Rumunia, Chorwacja, Polska, Węgry) oraz Szwajcarii ubieganie się o środki finansowe na wspólne badania. W konkursie złożono 334 wnioski, a w 239 z nich zaangażowane są zespoły badawcze z Polski. NCN nie przekazuje środków krajowych na realizację tego konkursu, w związku z czym nie prowadziło naboru wniosków ani ich oceny, za którą odpowiedzialna była szwajcarska agencja SNSF. Centrum uczestniczyło jednak w pracach przygotowawczych i po uruchomieniu naboru w pierwszym kwartale 2024 r. wspierało SNSF w promocji konkursu wśród polskich wnioskodawców, w ocenie formalnej polskich zespołów, a także rekomendując ekspertów do merytorycznej oceny wniosków.

2.7.4. Aktywność w organizacjach międzynarodowych

W 2024 r. Centrum kontynuowało zaangażowanie w prace cOAlition S, organizacji skupiającej agencje finansujące badania m.in. z Europy i Stanów Zjednoczonych. Członkowie cOAlition S są zaangażowani we wdrażanie Planu S – dokumentu określającego zasady otwartego dostępu do publikacji. Koalicja we współpracy m.in. z Komisją Europejską, która jest jej członkiem, wyznacza kierunki rozwoju globalnej i europejskiej polityki otwartego dostępu.

W 2024 r. Narodowe Centrum Nauki uczestniczyło w pracach w Science Europe (SE). Przedstawiciele agencji brali udział w spotkaniach zgromadzenia ogólnego (General Assembly) oraz w konferencjach i warsztatach tematycznych organizowanych przez SE. Pracownicy biura NCN uczestniczyli w pracach grup roboczych do spraw: otwartej nauki, współpracy międzynarodowej i europejskiej przestrzeni badawczej (ERA), programów ramowych UE ds. badań i innowacji, kultury badawczej (research culture) oraz komunikacji.

ERA-LEARN (Coordination and Support Action)

W 2024 r. Narodowe Centrum Nauki (NCN) kontynuowało działania mające na celu wsparcie uczestnictwa krajów wideningowych w partnerstwach realizowanych w ramach programów Horyzont 2020 oraz Horyzont Europa. Kraje wideningowe to państwa, w których poziom badań i innowacji jest niższy od średniej unijnej. Należą do nich m.in. Bułgaria, Chorwacja, Cypr, Czechy, Estonia, Grecja, Węgry, Łotwa, Litwa, Malta, Polska, Portugalia, Rumunia, Słowacja i Słowenia. NCN uczestniczyło w organizacji warsztatów i spotkań informacyjno-szkoleniowych dla interesariuszy Partnerstw Europejskich, stwarzając im okazje do wymiany wiedzy i doświadczeń.

W 2024 r. do kluczowych inicjatyw należała współorganizacja corocznego Partnership Stakeholder Forum (4-5 grudnia), udział w warsztacie „Workshop on Partnerships (Administrative burden)” z udziałem członków Informal Expert Group Partnership Knowledge Hub oraz przedstawicieli ERA-Learn (5-6 czerwca), a także przygotowania do spotkania w ramach Mutual Learning Exercise (MLE) on Impact of European Partnerships on national R&I Systems. Działania te miały na celu zwiększenie zaangażowania i efektywności krajów wideningowych w europejskich programach badawczo-innowacyjnych.

ACADEMIA NET

W zakresie działań wzmacniających potencjał nauki w Polsce NCN kontynuowało w 2024 r. współpracę w ramach projektu Academia Net, który promuje wybitne kobiety prowadzące badania naukowe i upowszechnia wiedzę o ich osiągnięciach.

Po uznaniu, że dotychczasowa formuła działania inicjatywy nie wykazywała oczekiwanego wpływu na zwiększenie widoczności kobiet w nauce, prace w jej ramach w 2024 r. koncentrowały się na określeniu kluczowych wyzwań oraz zidentyfikowaniu i wyznaczeniu nowych kierunków i obszarów działalności. NCN aktywnie uczestniczyło w tym procesie, wnosząc swoje doświadczenia oraz proponując rozwiązania mające na celu zwiększenie efektywności programu. Działania te obejmowały m.in. analizę dotychczasowych rezultatów, konsultacje z interesariuszami oraz opracowanie rekomendacji dotyczących przyszłych strategii wspierania kobiet w nauce

2.7.5. Konkurs POLONEZ BIS (Marie Skłodowska-Curie Actions Cofund)

POLONEZ BIS to 5-letni program rozpoczęty w 2021 r. i współfinansowany ze środków Unii Europejskiej (Horyzont 2020, działania „Marie Skłodowska-Curie”). Skierowany jest do doświadczonych naukowców z zagranicy, którzy zdecydują się przyjechać do Polski na 24 miesiące w celu prowadzenia badań podstawowych w wybranych przez siebie instytucjach naukowych. Program gwarantuje zatrudnienie w pełnym wymiarze czasu pracy oraz dodatkowe środki na realizację własnych projektów badawczych w dowolnej dyscyplinie naukowej. Dodatkowym atutem jest cykl szkoleń dla laureatów programu oraz możliwość współpracy z sektorem pozaakademickim w ramach staży międzysektorowych.

W 2024 r. kontynuowana była realizacja oraz monitoring realizowanych projektów. W trzech edycjach konkursu POLONEZ BIS rozstrzygniętych w latach 2022-2023 zrekrutowano łącznie 132 doświadczonych naukowców, którzy podjęli pracę w polskich jednostkach naukowych. W ramach tej fazy programu Centrum przeprowadziło ocenę sprawozdań składanych przez indywidualnych naukowców na projektowym półmetku, tj. po zakończeniu pierwszych 12 miesięcy ich realizacji.

W IV kwartale 2024 r. rozpoczęła się także realizacja szkoleń z zakresu umiejętności miękkich dla laureatek i laureatów programu.

W 2024 r. działania promocyjne Centrum związane z programem skupiały się na informowaniu o realizowanych projektach naukowych i ich rezultatach. Ponadto, we współpracy z partnerami instytucjonalnymi programu prowadzony był blog popularnonaukowy oraz doradztwo w zakresie wyboru miejsca stażu międzysektorowego (więcej w sekcji 2.8 części ogólnej sprawozdania).

2.7.6. Fundusze Norweskie i Fundusze Europejskiego Obszaru Gospodarczego

W 2024 r. NCN kończyło realizację Programu Badania Podstawowe w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego na lata 2014-2021 i Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014-2021 (zwane dalej Funduszami Norweskimi i EOG), według postanowień Umowy ws. realizacji Programu Badania Podstawowe podpisanej w dniu 17 czerwca 2019 r. pomiędzy NCN a Ministerstwem Inwestycji i Rozwoju (obecnie Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej), pełniącym rolę Krajowego Punktu Kontaktowego.

Zakończyły się projekty realizowane w ramach konkursów GRIEG, IdeaLab, POLS oraz projekt predefiniowany CRIOS (Cryosphere Integrated Observatory Network on Svalbard), jak również stypendia dla ukraińskich naukowców bez stopnia naukowego doktora finansowane z Funduszu Współpracy Dwustronnej (FWD), przyznane z listy rezerwowej programu stypendialnego Ukraina.

W marcu 2024 r. rozpoczęła się realizacja 12-miesięcznej inicjatywy bilateralnej HarSval (Harmonisation of the Svalbard cooperation) w obszarze badań polarnych, finansowanej z FWD za zgodą Darczyńców z niewydatkowanych w programie środków i oszczędności powstałych w wyniku różnic kursowych Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2014-2021. Jest ona realizowana przez konsorcjum 25 instytucji naukowych z Polski i Norwegii.

We wrześniu 2024 r. zapoczątkowano 8-miesięczną inicjatywę bilateralną Science & Society: bilateral initiative in social sciences, arts and humanities w obszarze badań humanistycznych i społecznych, finansowaną z FWD za zgodą Darczyńców z niewydatkowanych w programie środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2014-2021. Jest ona realizowana przez konsorcjum składające się z 22 instytucji z Polski i Norwegii. Dotyczy działań mających na celu współpracę naukowców z sektorem pozaakademickim, pozwalających na transfer wiedzy do społeczeństwa, wspierających społeczeństwo obywatelskie, umożliwiających wykorzystanie wyników projektów badawczych w procesach decyzyjnych itp.

W inicjatywie zaplanowano również wymianę wiedzy i doświadczeń pomiędzy NCN a Research Council of Norway. Współpraca z agencją norweską będzie dotyczyła mapowania potencjału współpracy polsko-norweskiej w priorytetach tematycznych Funduszy Norweskich i EOG 2021-2028, możliwości wsparcia podmiotów pozaakademickich, w tym sektora organizacji pozarządowych w przyszłych konkursach i inicjatywach, zagadnień z zakresu otwartej nauki w naukach humanistycznych, społecznych i o sztuce, finansowania interdyscyplinarnych projektów badawczych w celu osiągnięcia szerszego oddziaływania społecznego, umiędzynarodowienia badań oraz wzmocnienia współpracy dwustronnej poprzez realizację inicjatyw dwustronnych, takich jak inicjatywy HarSval i Science & Society.

W II połowie 2024 r. rozpoczęła się ewaluacja Programu Badania Podstawowe realizowana przez niezależną firmę wyłonioną w postępowaniu ofertowym w trybie konkurencyjnym. Celem ewaluacji była krytyczna analiza programu i NCN jako operatora oraz sformułowanie rekomendacji pomocnych w kolejnej edycji programu finansowanego z funduszy norweskich i EOG. Kontynuowane były spotkania informacyjne dla beneficjentów realizujących projekty GRIEG, IdeaLab i POLS w związku z przygotowaniem raportów końcowych. Po potwierdzeniu informacji o uruchomieniu kolejnej edycji funduszy norweskich i EOG i kontynuowaniu przez NCN roli operatora programu, przedstawiciele

Centrum wzięło udział w konsultacjach dokumentów programowych, które odbyły się w październiku 2024 r. w Brukseli. W IV kw. 2024 r. w uzgodnieniu z Darczyńcami powstała wstępna koncepcja programu ze wskazaniem obszarów szczególnego wsparcia (badania polarne oraz humanistyka i badania społeczne) i zdefiniowaniem młodych naukowców oraz kobiet-naukowców jako istotnych interesariuszy nowej edycji programu Badania podstawowe.

2.8. Upowszechnianie w środowisku naukowym informacji o ogłaszanych przez Centrum konkursach

2.8.1. Promocja działalności Centrum

W 2024 r. kontynuowano prowadzenie serwisu internetowego zawierającego kompleksowe informacje na temat konkursów ogłaszanych przez Narodowe Centrum Nauki oraz wszelkie niezbędne dane dotyczące Centrum i jego działalności w dwóch wersjach językowych – polskiej i angielskiej. Oprócz aktualnych informacji o konkursach krajowych i międzynarodowych znajdujących się w ofercie NCN, strona zawiera również dane na temat wszystkich projektów realizowanych ze środków NCN (Baza projektów NCN) oraz wykaz dostępnych ofert pracy w projektach badawczych finansowanych przez Centrum (Baza ofert pracy). Kontynuowano również obsługę anglojęzycznej wersji Bazy projektów NCN. W 2024 r. utworzono i udostępniono bazę menterek i mentorów NCN dla konkursu MINIATURA, zawierającą dane naukowców chętnych udzielić wsparcia laureatom MINIATURY w przygotowaniu projektu badawczego, który w przyszłości może zostać złożony w konkursie NCN.

Strona NCN (www.ncn.gov.pl) cieszy się dużą popularnością. W 2024 r. zanotowano 1 242 407 sesji na witrynie (1 285 300 w 2023 r., 1 263 792 w 2022 r., 909 516 w 2021 r., 1 365 197 w 2020 r.), 2 908 898 odsłon poszczególnych podstron (3 121 025 w 2023 r., 3 265 579 w 2022 r., 2 864 964 w 2021 r., 4 238 375 w 2020 r.) oraz 410 874 użytkowników (463 787 w 2023 r., 405 838 w 2022 r., 270 094 w 2021 r., 374 610 w 2020 r.).

NCN upowszechniało informacje o ogłaszanych konkursach i najważniejszych wydarzeniach również na portalu społecznościowym Facebook, gdzie strona NCN miała 20 604 obserwatorów (18 701 w 2023 r., 17 029 w 2022 r.), w serwisie X (dawniej Twitter) – 7213 obserwatorów (5800 w 2023 r., 3700 w 2022 r.), w serwisie LinkedIn – 22 885 obserwatorów (15 700 w 2023 r., 7760 w 2022 r.), w serwisie Instagram – 1951 obserwatorów (1440 w 2023 r., 1145 w 2022 r.), w serwisie internetowym YouTube – 555 subskrybentów (410 w 2023 r., 310 w 2022 r.) oraz przez newsletter KODA NCN, trafiający do 339 subskrybentów (430 w 2023 r., 354 w 2022 r.).

Dodatkowo bezpośrednio w systemie OSF (Obsługa Strumieni Finansowania) były zamieszczane techniczne komunikaty dla wnioskodawców i osób realizujących projekty.

Centrum prowadziło także osobne strony internetowe oraz media społecznościowe dla każdego z programów współfinansowanych ze środków UE koordynowanych przez NCN: CHANSE (www.chanse.org), QuantERA (www.quantera.eu) oraz POLONEZ BIS (www.polonezbis.eu), przy czym strona programu POLONEZ BIS prowadzona była w dwóch wersjach językowych i zawierała informacje dla wnioskodawców, instytucji przyjmujących oraz naukowców realizujących nagrodzone projekty. Programy QuantERA oraz POLONEZ BIS prowadzą również wysyłkę swoich newsletterów.

W ramach partnerstwa EOSC prowadzona była strona internetowa (www.eosc.gov.pl), która prowadzona była w dwóch wersjach językowych. Celem utworzonej strony było wspieranie rozwoju EOSC i wzmacnianie działań związanych z EOSC na poziomie krajowym oraz osadzanie ich w międzynarodowym kontekście EOSC. Strona promuje działania podejmowane przez polskie podmioty w dziedzinie otwartej nauki, ze szczególnym uwzględnieniem dobrych praktyk w zarządzaniu danymi badawczymi i wdrażaniu EOSC w Polsce. Ponadto zaprezentowano profile krajowych specjalistów/specjalistek pracujących w ww. obszarze, a także efekty projektów realizowanych przez

polskie instytucje w ramach konkursów infraEOSC, organizowanych przez Komisję Europejską w programie Horyzont Europa

WSPÓŁPRACA Z MEDIAMI

W 2024 r. Centrum aktywnie współpracowało z dziennikarzami krajowymi i międzynarodowymi, dbając o silną obecność w mediach. Dzięki indywidualnym kontaktom NCN skutecznie zwiększało zainteresowanie swoją działalnością i kwestią finansowania nauki. Ponadto wśród mediów ogólnopolskich, lokalnych, akademickich i naukowych rozpowszechniło 17 informacji prasowych (23 w 2023 r., 44 w 2022 r.) dotyczących bieżącej działalności Centrum (ogłaszanych konkursów i ich rozstrzygnięć), które zostały wysłane na około 700 adresów mailowych redakcji, dziennikarzy oraz uczelnianych działów promocji (700 w 2023 r., 750 w 2022 r.).

W ciągu roku w mediach ogólnopolskich i międzynarodowych, prasie lokalnej oraz w mediach akademickich i naukowych (np. Research Professional News, Science Business, Times Higher Education, Polska Agencja Prasowa, Gazeta Wyborcza, Forum Akademickie) ukazywały się liczne publikacje na temat Centrum przygotowywane zarówno przez przedstawicieli mediów, jak i pracowników biura. Dane o liczbie odnotowanych materiałów odnoszących się do działalności Centrum lub o nim wzmiankujących, przedstawiają się następująco: 24 991 publikacji o zasięgu 4,4 mld, w tym niemal 1280 informacji w prasie, radiu i telewizji (500 w 2023 r., 410 w 2022 r.), 9754 informacji na stronach internetowych (4499 w 2023 r., 4391 w 2022 r.) oraz 13 957 informacji w mediach społecznościowych (4500 w 2023 r., 3409 w 2022 r.).

W 2024 r. Dyrektor Centrum udzielił 5 wywiadów na temat działalności i oferty grantowej NCN.

Centrum upowszechniało także informacje o swojej działalności w formie podcastów. W 2024 r. zrealizowano 7 odcinków (10 w 2023 r.), w których wzięli udział laureaci grantów NCN, członkowie Rady NCN, dyrekcja i pracownicy Centrum. Podcasty są dostępne w najważniejszych serwisach streamingowych. Największym zainteresowaniem cieszyły się rozmowy na temat oceny wniosków w NCN (część 1 i 2) oraz wskazówek od laureatów grantów NCN i ERC. Nagrania z 2024 r. zostały dotychczas odsłuchane ponad 2500 razy.

Osobną kategorią w zakresie publikacji dotyczących konkursów Centrum są płatne ogłoszenia zamieszczane w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim każdorazowo po ogłoszeniu konkursów przez Narodowe Centrum Nauki. W 2024 r. Centrum przygotowało i opublikowało 8 takich ogłoszeń (7 w 2023 r., 4 w 2022 r.)

MATERIAŁY PROMOCYJNE

W 2024 r. Narodowe Centrum Nauki wydało broszury w języku polskim (nakł. 500 egz.) i angielskim (nakł. 200 egz.), zestawy kart w języku polskim (500 kompletów) i angielskim (200 kompletów) informujących o ofercie konkursowej i działalności Centrum oraz katalog projektów QuantERA Call 2023 (250 egz.) zawierającą najważniejsze statystyki i informacje dotyczące projektów finansowanych w ramach konkursu QuantERA 2023.

W 2024 r. opublikowano *Raport Roczny 2023* podsumowujący działalność Centrum w 2023 r. (publikacja online).

Wydany został również kalendarz ścienny na rok 2025 (nakł. 400 egz.) zawierający zdjęcia laureatów konkursów Narodowego Centrum Nauki sfotografowanych w swoich miejscach pracy lub w miejscach powiązanych z ich działalnością. Kalendarz, który stanowi kolejną formę promocji konkursów oferowanych przez Centrum oraz badań naukowych finansowanych w ramach tych konkursów, został rozesłany do osób indywidualnych, działów nauki oraz instytucji związanych z działalnością NCN. Przygotowano także kalendarz książkowy prezentujący Centrum (250 szt.), który został rozdyskrebowany do najważniejszych współpracujących z agencją podmiotów.

W 2024 r. zrealizowano 22 materiały filmowe:

- a) film promocyjny NCN „Gramy dla polskiej nauki”,
- b) reportaż z Dni NCN 2024 w Bydgoszczy,
- c) 3 filmy przedstawiające sylwetki laureatów Nagrody NCN 2024,
- d) reportaż z uroczystości wręczenia Nagrody NCN 2024,
- e) film promujący Program CHANSE – reportaż z konferencji CHANSE Kick-off Conference,
- f) 3 mini reportaże przedstawiające projekty realizowane w ramach programu POLONEZ BIS, w których laureaci opowiadają o korzyściach wynikających z prowadzonych przez nich badań,
- g) 12 rolek (krótkich materiałów filmowych w formacie dostosowanym do mediów społecznościowych) przedstawiających wypowiedzi naukowców sportretowanych w kalendarzu NCN na rok 2025, które są częścią kampanii promującej w ciągu całego 2025 r. badania realizowane z grantów NCN w mediach społecznościowych.

2.8.2. Wydarzenia organizowane lub współorganizowane przez NCN

Poniżej przedstawiono wydarzenia organizowane lub współorganizowane przez NCN w 2024 r. w porządku chronologicznym.

Dni NCN w Bydgoszczy

W dniach 15-16 maja w Bydgoszczy odbyła się dziesiąta, jubileuszowa edycja Dni Narodowego Centrum Nauki. W trakcie wydarzenia studenci, doktoranci i naukowcy pracujący w polskich jednostkach mogli dowiedzieć się jak zdobyć środki na badania oraz jak realizować granty NCN.

Dni Narodowego Centrum Nauki odbywają się raz w roku, za każdym razem w innym mieście akademickim. To dwa dni pełne spotkań, warsztatów, paneli dyskusyjnych i wykładów, podczas których naukowcy z danego regionu i pracownicy zajmujący się obsługą administracyjną projektów badawczych mogą bezpośrednio dopytać przedstawicieli NCN o wszystkie szczegóły związane z ubieganiem się o finansowanie badań w NCN, ich realizacją i rozliczeniem.

Copernicus Festival 2024

W dniach 21-26 maja w Krakowie i online odbył się Copernicus Festival. W tym roku hasłem przewodnim tego popularnonaukowego wydarzenia była „Maszyna”. NCN było jednym z partnerów wydarzenia, a nasi laureaci wystąpili w dyskusjach festiwalowych.

Celem Festiwalu Copernicus jest popularyzacja nauki i wyjaśnianie jej wpływu na życie społeczne. Festiwal, skierowany do szerokiej publiczności, współtworzą Centrum Kopernika Badań Interdyscyplinarnych Uniwersytetu Jagiellońskiego, Fundacja Centrum Kopernika, Fundacja Tygodnika Powszechnego oraz wydawca „Tygodnika Powszechnego”.

Otwarte konsultacje dla środowiska naukowego w Polsce

Badaczki i badacze z różnych ośrodków, członkowie Rady NCN i reprezentanci NCN dyskutowali w Krakowie o potrzebie wspierania badań podstawowych, budżecie NCN i wypracowaniu rozwiązań, które sprawią, że agencja w jeszcze większym stopniu będzie odpowiadała na potrzeby środowiska akademickiego. Spotkanie odbyło się 4 czerwca w siedzibie Centrum.

Wzięło w nim udział 20 badaczek i badaczy z różnych ośrodków reprezentujących różne dyscypliny oraz przedstawiciele Rady NCN i Centrum – koordynatorzy dyscyplin i pracownicy biura. Zaproszeni goście to osoby, które wcześniej zgłaszały postulaty dotyczące działalności NCN, laureaci grantów NCN, ERC i *Dioscuri*, badaczki i badacze żywo zainteresowani funkcjonowaniem agencji, w tym osoby, które wspierały NCN w staraniach o zwiększenie budżetu.

Dyskutowano m.in. o regulacjach dotyczących konkursu MINIATURA, ewentualnym powrocie do zawieszonego niedawno konkursu PRELUDIUM BIS, czy organizowaniu konkursu PRELUDIUM dwa razy w roku. Rozmowa dotyczyła także realizacji i rozliczania grantów, w tym np. umiędzynarodowienia badań i zwiększania elastyczności gospodarowania środkami w ramach grantu, a także otwartej nauki oraz polityki zatrudniania i wynagradzania w grantach.

Czwarte Polsko-Niemieckie Spotkanie Naukowe

„Science for Policy – Policy for Science” było tematem czwartego Polsko-Niemieckiego Spotkania Naukowego (Polish German Science Meeting), które odbyło się 10-11 czerwca 2024 r. w Warszawie. Wydarzenie zostało zorganizowane przez Fundację na rzecz Nauki Polskiej we współpracy z NCN oraz German Research Foundation (DFG).

W spotkaniu uczestniczyli szefowie i przedstawiciele kilkunastu instytucji badawczych oraz agencji grantowych z Polski i Niemiec, a także przedstawiciele ambasad obu krajów. Gościem specjalnym była dr Olga Polotska, dyrektor zarządzająca National Research Foundation of Ukraine.

Głównymi tematami konferencji była rola dyplomacji naukowej w kontekście wspierania i pomocy dla Ukrainy, a także możliwości i wyzwania dla nauki i naukowców związane z rozwojem sztucznej inteligencji.

EuroScience Open Forum 2024

NCN było patronem konferencji oraz organizatorem panelu dyskusyjnego Elevating Excellence: Navigating Practical Dimensions of Open Science w ramach wydarzenia odbywającego się w dniach 12-15 czerwca 2024 r. Panel składał się z dwóch części. Jego celem była krytyczna analiza wyzwań stojących przed decydentami w procesie wdrażania rozwiązań Otwartej Nauki oraz jej wpływu na doskonałość badawczą. Panelowa dyskusja zgromadziła międzynarodowych i krajowych ekspertów oraz przedstawicieli organizacji finansujących badania naukowe, w tym między innymi European Research Council, Science Europe, Council for National Open Science Coordination, European University Association.

Dyskusję poprzedziły przemówienia inauguracyjne prof. Sabiny Leonelli (Uniwersytet Exeter/Biblioteka Kongresu USA) i prof. Toma Susi (Uniwersytet Wiedeński/ Coalition for Advancing Research Assessment), wybitnych europejskich naukowców, którzy przedstawili perspektywę badaczy na temat paradygmatu otwartości.

II Kongres Umiędzynarodowienia Nauki

Kongres zorganizowany przez NAWA we współpracy z NCN i Uniwersytetem Warszawskim, odbył się w dniach 11-12 września 2024 r. i był kontynuacją debaty środowiskowej nad umiędzynarodowieniem nauki. W efekcie rozmów mają powstać rekomendacje dla strategii internacjonalizacji polskiej nauki i szkolnictwa wyższego. W dwudniowym wydarzeniu uczestniczyło niemal 70 polskich i zagranicznych panelistów oraz ponad 500 gości.

Tematyka Kongresu obejmowała szerokie spektrum zagadnień. Uczestnicy dyskutowali m.in. o roli internacjonalizacji w wizji rozwoju kraju oraz o udziale polskich badaczy w programach ramowych UE. W kontekście 25-lecia udziału Polski w Programach Ramowych UE i przygotowań do 10. Programu Ramowego UE, oceniano wpływ międzynarodowej współpracy na rozwój badań i instytucji naukowych. Szczególną uwagę poświęcono europejskim strategiom zatrzymywania talentów w obszarze badań, innowacji i przedsiębiorczości. Podczas sesji polscy naukowcy, którzy z sukcesem pracowali za granicą, podzielili się swoimi doświadczeniami opisując, jak międzynarodowa mobilność wpłynęła na rozwój ich kariery. Ich historie ukazały znaczenie globalnej współpracy w budowaniu kariery naukowej i podnoszeniu konkurencyjności polskiej nauki na arenie międzynarodowej.

Centrum przygotowało merytorycznie panele pt. „Jak skutecznie wspierać międzynarodową współpracę naukową?” oraz „Naukowiec w Polsce w dynamicznej przestrzeni międzynarodowej”, a reprezentanci Centrum wzięli udział również w innych sesjach, np. „Kariera naukowa w przestrzeni międzynarodowej – jak ją oceniać?”.

Konferencja programu QuantERA

W dniach 24-25 września odbyła się konferencja programu QuantERA w Amsterdamie związana z monitoringiem i promocją finansowanych projektów. W konferencji udział wzięło blisko 200 osób związanych z technologiami kwantowym, w tym przedstawiciele Komisji Europejskiej, agencji finansujących badania, naukowców oraz ekspertów ze świata biznesu. Agenda dwudniowego wydarzenia obejmowała tematyczne sesje plenerowe, wystąpienia cenionych prelegentów, a także prezentacje i sesję plakatową przygotowane przez zespoły finansowane w ramach Programu. Uczestnicy wydarzenia, w ramach powitania otrzymali zestaw gadżetów promocyjnych z logo QuantERA oraz publikację QuantERA Project Catalogue: Call 2023.

Konferencja CHANSE Mid-term

W dniach 18-19 września w Bukareszcie odbyła się współorganizowana przez NCN konferencja śródterminowa dla projektów finansowanych w konkursie Transformations – Social and Cultural Dynamics in the Digital Age. W wydarzeniu uczestniczyło 180 przedstawicieli dofinansowanych zespołów badawczych, organizacji finansujących badania oraz interesariuszy akademickich i pozaakademickich związanych z Programem CHANSE.

Konferencja stworzyła przestrzeń do wymiany pomysłów na rozwiązanie wspólnych wyzwań badawczych, sprzyjając nawiązywaniu potencjalnej współpracy między projektami. W ramach wydarzenia odbyły się także dwa panele dyskusyjne poświęcone działaniom na rzecz dobra społecznego w cyfrowym świecie, w tym ochronie prywatności, etyce danych oraz przeciwdziałaniu dezinformacji, a także możliwościom wpływania na decyzje decydentów politycznych poprzez dostarczanie rzetelnych wyników badań oraz promowanie dialogu między naukowcami a politykami. Dyskusje te ukazały znaczenie programu CHANSE w kształtowaniu odpowiedzialnej polityki cyfrowej oraz wspieraniu innowacyjnych rozwiązań społecznych.

Podczas wydarzenia po raz pierwszy publicznie zaprezentowano film promujący Program CHANSE, który powstał w 2024 roku.

Uroczystość wręczenia Nagrody NCN 2024

Gala wręczenia Nagrody NCN odbyła się 9 października 2024 r. w Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggha.

Nagroda NCN to najbardziej prestiżowe wyróżnienie dla naukowców i naukowczyń do 12 lat po doktoracie prowadzących badania podstawowe. Najważniejszym kryterium, jakim kieruje się kapituła oceniająca osiągnięcia kandydatów do nagrody, jest ich doskonałość naukowa i międzynarodowa rozpoznawalność.

Wyróżnienie przyznawane jest w trzech grupach dyscyplin – naukach humanistycznych, społecznych i o sztuce, naukach o życiu oraz ścisłych i technicznych. Prawo do zgłaszania kandydatek i kandydatów do nagrody w tej edycji miało ponad 3700 badaczek i badaczy. Napłynęły 183 zgłoszenia obejmujące 150 kandydatur. Decyzją kapituły złożonej z członków Rady i Dyrektora NCN, wyróżnienia otrzymali badacze pracujący w Krakowie i Warszawie.

Dr hab. Wiktor Lewandowski, chemik zajmujący się fotoniką i chemią materiałów, jest profesorem na Wydziale Chemii Uniwersytetu Warszawskiego. Otrzymał wyróżnienie w obszarze nauk ścisłych

i technicznych. Badania prof. Marcina Magierowskiego obejmują fizjologię, patofizjologię, farmakologię i gastroenterologię. Badacz z Wydziału Lekarskiego Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie został laureatem Nagrody NCN w dziedzinie nauk o życiu. Laureat wyróżnienia w obszarze nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce dr hab. Błażej Skrzypulec jest filozofem, profesorem na Wydziale Filozoficznym UJ, zajmującym się filozofią percepcji.

Symposium EOSC w Berlinie

W dniach 21-23 października 2024 r. w Berlinie NCN zorganizowało nieformalną sesję konferencyjną (*unconference session*) zatytułowaną „Open Science Competence Center in the EOSC and beyond”. Wydarzenie odbyło się w ramach Symposium EOSC i charakteryzowało się elastyczną oraz interaktywną formułą różniącą się od tradycyjnych sesji konferencyjnych. Została ona zrealizowana we współpracy z projektami Horyzontu Europa: Skills4EOSC, OSCARS, EOSC-EuroScienceGateway, EOSCFocus, EVERSE, a także z Opportunity Area 5 – grupą ekspercką EOSC Association.

Sesja skupiła się na rolach i definicjach Centrów Kompetencji w ramach Europejskiej Chmury Otwartej Nauki (EOSC). Uczestnicy dyskutowali o ich zakresie działania, dzielili się inicjatywami, oceniali wpływ oraz identyfikowali wyzwania i możliwości rozwoju. Celem sesji było wypracowanie synergii w krótkim i średnim okresie pomiędzy projektami oraz rozpoczęcie prac nad dokumentem społecznościowym dotyczącym celów i strategii Centrów Kompetencji oraz ich powiązań z węzłami EOSC.

Dodatkowo przedstawicielka Zespołu ds. Otwartej Nauki (ZON) NCN wzięła udział w panelu dyskusyjnym pt. „Data competencies: Training, education, qualification for researchers and data stewards”. Panel został zorganizowany przez NFDI Section EduTrain, NFDI4Health oraz DALIA Knowledge-Base for FAIR data usage and knowledge graph.

Podczas sesji omówiono kluczową rolę szkoleń i edukacji jako fundamentu skutecznego zarządzania danymi badawczymi oraz rozwoju nauki o danych. Przeanalizowano istniejące inicjatywy europejskie oraz krajowe działania, w tym programy szkoleniowe uruchomione przez NCN na platformie NAVOICA. W szczególności podkreślono znaczenie wiarygodnych i weryfikowalnych kwalifikacji, co ma kluczowe znaczenie dla odpowiedzialnego wykorzystania danych w kontekście wyzwań etycznych i prawnych.

Dzień w NCN z przedstawicielami uczelni artystycznych

Dnia 15 listopada 2024 r. odbyło się spotkanie przedstawicieli uczelni artystycznych w Polsce z przedstawicielami Rady i Biura Narodowego Centrum Nauki (NCN), które zgromadziło około 50 uczestników. Wydarzenie było okazją do omówienia sukcesów i wyzwań stojących przed badaczami reprezentującymi obszar nauk o sztuce i obszar sztuki.

Pierwsza część spotkania obejmowała wykład plenarny dr hab. Oriany Masternak, laureatki konkursu SONATA BIS oraz prezentację analizy przygotowanej przez NCN na temat wniosków z zakresu nauk o sztuce i sztuki. W drugiej części wydarzenia Centrum zorganizowało szkolenie merytoryczne w formie „mock panelu” dla przedstawicieli uczelni artystycznych oraz warsztaty dla pracowników administracyjnych dotyczące realizacji umów o granty badawcze.

Nauka w Centrum – cykl wykładów

„Nauka w Centrum” to cykl popularnonaukowych wykładów online prowadzonych przez laureatów Nagrody NCN organizowanych przez NCN wspólnie z Centrum Kopernika Badań Interdyscyplinarnych. Spotkania są transmitowane na żywo, a następnie udostępniane w formie zapisu na kanałach YouTube obu instytucji. W latach 2020-2024 odbyło się 15 prelekcji (wykłady laureatów), które zanotowały łącznie ponad 361 tys. wyświetleń. Wykłady laureatów Nagrody NCN 2024 odbyły się w listopadzie i grudniu. Do końca roku obejrzało je ponad 19 tys. osób.

Spotkania informacyjne i warsztaty szkoleniowe dla wnioskujących w konkursach NCN

W 2024 r. spotkania informacyjne zaplanowane zostały w formie modułowej. Podczas każdego webinaru omówiony został jeden temat spośród następujących: oferta konkursowa, proces oceny wniosków, konstrukcja wniosku oraz proces oceny raportów końcowych. Dodatkowo odbyły się szkolenia z zakresu składania wniosków w konkursie MINIATURA. Centrum zorganizowało 24 spotkania informacyjne i warsztaty dla wnioskodawców.

W trakcie wszystkich wydarzeń pracownicy NCN przekazywali uczestnikom informacje na temat oferty konkursowej NCN oraz umiejętności przygotowania poprawnego wniosku o finansowanie badań. Tematyka spotkań obejmowała: zasady pisania wniosków, cykl życia wniosku od pomysłu do podpisania umowy o finansowanie, przygotowywanie części merytorycznej wniosku, projektowanie kosztorysów, analizę dokumentów konkursowych i wymagań formalnych oraz samodzielną pracę nad wybranymi elementami wniosku.

W 2024 r. kontynuowano także prowadzenie warsztatów opartych na symulacji posiedzenia zespołu ekspertów oceniającego wnioski złożone w konkursie krajowym Narodowego Centrum Nauki (tzw. mock panel). W trakcie warsztatów uczestnicy występujący w roli ekspertów pracowali na dokumentacji autentycznych projektów złożonych niegdyś do NCN, których autorzy zgodzili się na ich wykorzystanie do celów szkoleniowych. Uczestnicy warsztatów w praktyce obserwowali jak wygląda dyskusja w trakcie posiedzenia zespołu ekspertów i na co warto zwrócić uwagę przygotowując własny wniosek, a jakich błędów unikać. Centrum zorganizowało 11 takich warsztatów, w tym 3 z nich odbyły się w trakcie DNI NCN, a jeden skierowany był do naukowców prowadzących badania w obszarze nauk o sztuce.

Warsztaty szkoleniowe dla pracowników jednostek naukowych zaangażowanych w obsługę administracyjną grantów NCN

W 2024 r. Centrum zorganizowało 5 warsztatów szkoleniowych (w tym jedną dwudniową edycję warsztatów w ramach Dni NCN i jedną edycję dla przedstawicieli środowiska uczelni artystycznych) dla pracowników jednostek naukowych zaangażowanych w obsługę administracyjną projektów badawczych, staży, stypendiów i działań naukowych finansowanych przez NCN. Spotkania w przypadku 3 edycji warsztatów miały formę webinarów i odbyły się za pośrednictwem platformy *Clickmeeting*. Warsztaty szkoleniowe zorganizowane w ramach Dnia NCN z przedstawicielami środowiska uczelni artystycznych miały charakter stacjonarny. Szkolenia zostały przygotowane i były prowadzone przez pracowników biura NCN. Tematem przewodnim warsztatów były zagadnienia związane z realizacją projektu badawczego od podpisania umowy do zakończenia jego realizacji, w tym procedur aneksowania umów, raportowania okresowego, raportów końcowych, rozliczenia i zamknięcia projektu badawczego oraz prezentacja procesu kontroli realizacji projektu w jednostce naukowej.

W 2024 r. NCN kończyło realizację Programu Badania Podstawowe w ramach Mechanizmu Finansowego na lata 2014-2021. W związku z tym zorganizowano 2 szkolenia dla kierowników projektów mające na celu przygotowanie ich do opracowania raportów końcowych z realizacji projektów finansowanych z funduszy norweskich i EOG.

Spotkanie informacyjne i warsztaty szkoleniowe dotyczące otwartej nauki

W 2024 r. NCN aktywnie promowało otwartą naukę poprzez organizację różnorodnych wydarzeń szkoleniowych, warsztatów i kursów online. W ramach tych działań przeprowadzono 18 szkoleń, spotkań i warsztatów skierowanych do naukowców oraz pracowników administracyjnych instytucji naukowych zarówno w Polsce, jak i za granicą. Podczas tych spotkań omawiano m.in. wymogi NCN dotyczące otwartego dostępu do publikacji oraz danych badawczych, a także kwestie związane z Europejską Chmurą Otwartej Nauki (European Open Science Cloud, EOSC).

Na przełomie stycznia i lutego NCN współorganizowało dwudniowe warsztaty dla beneficjentów projektów finansowanych ze środków Horyzontu Europa (infraEOSC) w ramach EOSC Winter School 2024, która odbyła się w Salonikach w Grecji. Głównym tematem warsztatów były „Sustainable Pathways to Exploitation of Key Results”, czyli zrównoważone ścieżki wykorzystania kluczowych rezultatów projektów. Celem tych warsztatów było udoskonalenie metodologii oceny wpływu rezultatów projektów HE opartej na opiniach uzyskanych podczas sesji i dostosowanej do Specyficznych Ścieżek Wpływu Partnerstwa EOSC. Kluczowe elementy tej metodologii obejmowały zdefiniowanie wymiarów wpływu i celów specyficznych dla osiągniętych rezultatów (KER – Key Exploitable Results), identyfikację zasobów niezbędnych do wzmacniania ich długotrwałego wpływu, modelowanie procesu wzmacniania tego wpływu oraz przyjęcie wskaźników trwałości i wpływu do monitorowania i oceny procesu.

Warsztaty przyciągnęły kierowników projektów Horyzontu Europa, przedstawicieli Komisji Europejskiej oraz EOSC Association, a także reprezentantów różnych infrastruktur badawczych. Uczestnicy mieli okazję opracować założenia metodologii samooceny trwałości KER-ów projektów HE, co przyczyniło się do dalszego rozwoju strategii oceny wpływu projektów finansowanych z Horyzontu Europa.

W ramach obchodów Love Data Week 2024, 14 lutego NCN zorganizowało webinarium poświęcone polskiej infrastrukturze i usługom związanym z zarządzaniem danymi badawczymi. Podczas spotkania przedstawiciele krajowych infrastruktur badawczych, w tym m.in. Politechniki Wrocławskiej (CLARIN-PL), Akademickiego Centrum Komputerowego Cyfronet AGH (PLGrid), Politechniki Gdańskiej (Most Danych), Interdyscyplinarnego Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego UW (RepOD), Centrum Humanistyki Cyfrowej Instytutu Badań Literackich PAN (OPERAS PL) oraz Poznańskiego Centrum Superkomputerowo-Sieciowego prezentowali swoje oferty. Uczestnicy dowiedzieli się dla kogo konkretne infrastruktury i usługi są przeznaczone oraz w jaki sposób mogą one wspierać realizację różnorodnych projektów badawczych.

Z kolei dnia 2 grudnia 2024 r. NCN uruchomiło drugą edycję kursów na platformie NAVOICA dotyczących zarządzania danymi badawczymi. Pierwsza edycja cieszyła się dużą popularnością – w ciągu około 11 miesięcy skorzystało z niej ponad 5 tysięcy osób. Kursy online są bezpłatne i zostały przygotowane z myślą o wsparciu naukowców oraz osób planujących pełnienie roli Data Stewarda. Obejmują one takie zagadnienia jak uwarunkowania prawne, przechowywanie i udostępnianie danych, narzędzia wspierające, terminologia otwartej nauki, kwestie etyczne, planowanie zarządzania danymi oraz wymagania agencji grantowych.

Kursy zostały podzielone na dwa profile: dla naukowców oraz dla Data Stewardów na poziomie podstawowym i średnio zaawansowanym. Uczestnicy mają możliwość elastycznej nauki w dowolnym tempie, co sprzyja rozwojowi zawodowemu oraz przygotowuje do efektywnego zarządzania danymi w projektach finansowanych ze środków publicznych. Kursy kończą się uzyskaniem certyfikatów potwierdzających zdobyte kompetencje i będą dostępne do 30 września 2025 r., a zapisy prowadzone są w trybie ciągłym do końca sierpnia 2025 r.

Udział przedstawicieli Centrum w spotkaniach, konferencjach i posiedzeniach

Na zaproszenie organizatorów w 2024 r. przedstawiciele NCN uczestniczyli w ponad 80 spotkaniach, konferencjach i posiedzeniach w kraju oraz wzięli udział w ponad 350 wydarzeniach zagranicznych. Spotkania odbywały się głównie w trybie zdalnym.

2.9. Inspirowanie i monitorowanie finansowania badań podstawowych ze środków pochodzących spoza budżetu państwa

W sprawozdawczym roku NCN kontynuowało współpracę bilateralną z Towarzystwem Maxa Plancka na finansowanie Centrów Doskonałości Naukowej *Dioscuri*. Kontynuowało również w roli koordynatora realizację programu POLONEZ BIS dofinansowanego w ramach Maria Skłodowska-Curie Actions

Cofund (więcej informacji na temat tego programu w sekcji 2.7.5. części ogólnej dokumentu) oraz programów typu ERA-NET: QuantERA II i CHANSE, którym Komisja Europejska przyznała dofinansowanie odpowiednio w wysokości 15 mln i 10 mln EUR (więcej informacji na temat tych programów w sekcji 2.7.2 części ogólnej sprawozdania).

W 2024 r. ze środków UE były współfinansowane projekty wyłonione w latach wcześniejszych w konkursach ogłaszanych w ramach programu Horyzont 2020 (szerzej na ten temat w sekcji 1.1 w części szczegółowej niniejszego dokumentu).

Do NCN wpłynęły również środki na działania administracyjne i finansowanie projektów w związku z udziałem Centrum w inicjatywach międzynarodowych.

Ponadto NCN jako operator programu Badania Podstawowe dysponował środkami finansowymi na pokrycie kosztów zarządzania. Ze środków NMF i MF EOG finansowane były projekty wyłonione w konkursach GRIEG, IdeaLab, POLS oraz predefiniowany projekt CRIOS o tematyce polarnej. Ze środków Funduszu Współpracy Dwustronnej sfinansowano stypendia przyznane w ramach programu stypendialnego dla studentów i początkujących naukowców z Ukrainy oraz bilateralne inicjatywy HarSval w badaniach polarnych oraz Science & Society w naukach humanistycznych, społecznych i o sztuce. Realizacja obu inicjatyw bilateralnych była możliwa dzięki współpracy Darczyńców oraz elastyczności i efektywności Centrum w wykorzystaniu środków podlegających zwrotowi w ramach rozliczenia projektów, jak i oszczędności wynikających z różnic kursowych.

Informacje na temat wysokości pozyskanych w 2024 r. środków finansowych spoza budżetu państwa znajdują się w sekcji 5 części szczegółowej sprawozdania.

2.10. Wykonywanie innych zadań zleconych przez Ministra, ważnych dla rozwoju badań podstawowych, w tym opracowywanie programów badawczych ważnych dla kultury narodowej – konkursy SONATINA, *Dioscuri*, TANGO, partnerstwa europejskie

SONATINA

Dnia 16 grudnia 2024 r. Narodowe Centrum Nauki ogłosiło dziewiątą edycję konkursu SONATINA na projekty badawcze realizowane przez osoby ze stopniem naukowym doktora. Zakończenie naboru wniosków i rozstrzygnięcie konkursu nastąpi w 2025 r. W roku 2024 wyłoniono laureatów konkursu SONATINA 8, który został ogłoszony w grudniu 2023 r. Szczegółowe dane na temat jego wyników w podziale na grupy dyscyplin przedstawiono w Tabeli 8, natomiast w Załączniku A znajdują się dane w podziale na panele tematyczne.

Konkurs SONATINA zastąpił program *Iuventus Plus* realizowany wcześniej przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Celem konkursu jest wsparcie kariery młodych badaczy poprzez umożliwienie ich pełnoetatowego zatrudnienia i prowadzenia badań naukowych w Polsce, a także zdobycia wiedzy i doświadczenia w trakcie realizacji staży w dobrych zagranicznych ośrodkach naukowych. Kierownikiem projektu może być osoba, która uzyskała stopień doktora w okresie do 3 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem lub której stopień doktora zostanie nadany przed rozstrzygnięciem konkursu. Dla kierownika projektu badawczego jest zaplanowane obligatoryjne zatrudnienie w pełnym wymiarze czasu pracy na podstawie umowy o pracę w podmiocie będącym miejscem realizacji projektu, innym niż podmiot, w którym kierownik projektu uzyskał stopień doktora. Kierownik projektu zobowiązany jest do zaplanowania i odbycia stażu zagranicznego trwającego od 3 do 6 miesięcy w zagranicznym ośrodku naukowym.

Tabela 8. Wyniki konkursu SONATINA rozstrzygniętego w 2024 r.

Typ konkursu	Data otwarcia naboru	Data zakończenia naboru	Data rozstrzygnięcia konkursu		Liczba złożonych wniosków	Wysokość wnioskowanego finansowania (zł)	Liczba projektów zakwalifikowanych do finansowania	Wysokość przyznanego finansowania (zł)	Liczbowy wskaźnik sukcesu
SONATINA	15.12.2023	15.03.2024	30.07.2024	Ogółem w konkursie	236	196 943 317	35	31 340 469	15%
				HS	88	60 649 997	12	9 042 551	14%
				NZ	55	60 330 399	9	10 330 676	16%
				ST	93	75 962 921	14	11 967 242	15%

Źródło: Opracowanie Zespołu ds. Analiz i Ewaluacji na podstawie danych własnych oraz danych z systemu Obsługa Strumieni Finansowania (OSF)

DIOSCURI

Dioscuri jest programem, który powstał z inicjatywy Towarzystwa Maxa Plancka (MPG), a jego celem jest utworzenie Centrów Doskonałości Naukowej *Dioscuri* w Europie Środkowej i Wschodniej. Umożliwia on wybitnym naukowcom prowadzenie badań na najwyższym światowym poziomie w jednostkach naukowych zlokalizowanych w tej części Europy.

W 2024 r. kontynuowano współpracę z Towarzystwem Maxa Plancka w zakresie finansowania Centrów Doskonałości Naukowej *Dioscuri* wyłonionych w konkursach rozstrzygniętych w latach ubiegłych. Prace koncentrowały się wokół monitorowania postępów w badaniach prowadzonych przez osiem aktualnie funkcjonujących Centrów. Ponadto w 2024 r. przeprowadzono ewaluację dwóch Centrów *Dioscuri*, które zakończyły pierwszy, pięcioletni etap finansowania. Wysoce satysfakcjonujące wyniki ewaluacji zostały zatwierdzone przez Komitet *Dioscuri*, a liderzy ocenionych Centrów *Dioscuri* podpisali umowy przedłużające finansowanie o kolejne pięć lat.

W 2024 r. przeprowadzono również szereg działań popularyzujących wyniki badań Centrów *Dioscuri* i naukową współpracę polsko-niemiecką. Wspomnieć należy o zaprezentowaniu centrów i programu *Dioscuri* podczas Dni Otwartych Drzwi w Ambasadzie Republiki Niemiec 11 maja 2024 r. oraz o ich obecności podczas 27 Pikniku Naukowego na Stadionie Narodowym w Warszawie 15 czerwca 2024 r.

TANGO

Centrum kontynuowało rozmowy z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (NCBR) na temat ogłoszenia szóstej edycji konkursu TANGO. Na moment przygotowania dokumentu brak jest decyzji w tej sprawie po stronie NCBR.

Konkurs TANGO zakłada wdrażanie w praktyce gospodarczej i społecznej rezultatów badań podstawowych uzyskanych w wyniku realizacji projektów finansowanych przez NCN. W ramach współpracy Centrum przekazuje do NCBR informacje o projektach, które uzyskały finansowanie w konkursach NCN, a na podstawie których składane byłyby wnioski do TANGO. Proces złożenia w NCBR wniosku TANGO obejmuje weryfikację poprawności danych kierownika projektu oraz prawidłowego prowadzenia projektu w NCN, a także zgodności tematyki obu projektów. Centrum udostępnia wszystkie potrzebne informacje drogą elektroniczną. Ocena merytoryczna wniosków złożonych w konkursie TANGO leży po stronie NCBR.

PARTNERSTWA EUROPEJSKIE

Partnerstwa łączą Komisję Europejską, instytucje publiczne oraz sektor prywatny w poszukiwaniu odpowiedzi na najważniejsze wyzwania, przed którymi staje Europa, takie jak zmiany klimatyczne, zanieczyszczenie środowiska, utrata bioróżnorodności czy transformacja cyfrowa. Partnerstwa są kluczowym elementem programu Horyzont Europa i znacząco przyczyniają się do rozwoju Europejskiej Przestrzeni Badawczej oraz realizacji politycznych priorytetów UE.

Narodowe Centrum Nauki zaangażowało się w koordynację trzech partnerstw europejskich: European Open Science Cloud (EOSC), Rescuing Biodiversity to Safeguard Life on Earth (Biodiversa+), a także Social Transformations and Resilience (STR) na podstawie zleceń otrzymanych z MNiSW oraz w partnerstwa One Health Antimicrobial Resilience i Cultural Heritage.

European Open Science Cloud (EOSC)

European Open Science Cloud (EOSC) to środowisko integrujące różnorodne infrastruktury przechowywania i przetwarzania wyników badań naukowych zgodnie z założeniami otwartej nauki w Europie. Celem inicjatywy EOSC jest stworzenie zaufanego, wirtualnego, federacyjnego środowiska obejmującego różne dyscypliny naukowe i kraje, umożliwiającego przechowywanie, udostępnianie, przetwarzanie i ponowne wykorzystanie cyfrowych obiektów badawczych, takich jak publikacje, dane i oprogramowanie, zgodnie z zasadami FAIR (Findable, Accessible, Interoperable, Reusable).

W 2024 r. Narodowe Centrum Nauki (NCN) reprezentowało Polskę jako mandated organization w EOSC Association oraz w EOSC Steering Board, organie doradczym Komisji Europejskiej. NCN aktywnie przekazywało informacje krajowym podmiotom o bieżących sprawach związanych z EOSC oraz koordynowało dyskusje na temat rozwoju EOSC w Polsce. W tym celu kontynuowano działalność nieformalnej grupy EOSC Polska, w której uczestniczą polscy członkowie i obserwatorzy EOSC Association oraz inne podmioty zaangażowane w rozwijanie EOSC w Polsce¹⁸.

NCN zaangażowało się również w koordynowanie działań krajowych interesariuszy związanych z utworzeniem krajowego węzła EOSC-PL. W 2024 r. NCN koordynowało działania polskich partnerów przy aplikowaniu o udział w fazie pilotażowej Federacji EOSC, która rozpocznie się w 2025 r.

W 2024 r. NCN kontynuowało realizację projektu EOSC Focus, który wspiera Partnerstwo EOSC w ustanowieniu otwartej nauki jako nowej normy. Projekt jest finansowany przez Komisję Europejską w ramach programu Horyzont Europa i będzie trwał do 31 maja 2025 r. Jego główne zadania obejmują koordynację i wsparcie operacyjne dla Grup Zadaniowych EOSC Association (Task Forces), współpracę z Zarządem EOSC Association w realizacji Strategicznej Agendy Badawczej i Innowacyjnej (SRIA) oraz utworzenia systemu monitorowania EOSC, ocenę wpływu działań na rozwój otwartej nauki oraz identyfikację strategicznych luk dotyczących SRIA, opracowanie modelu pozyskiwania zasobów dla zrównoważonego rozwoju EOSC, wdrożenie zasad uczestnictwa w EOSC określających prawa i obowiązki użytkowników, dostawców i operatorów infrastruktury oraz danych dla EOSC (RoP).

W skład konsorcjum EOSC Focus wchodzi: EOSC Association (Belgia) jako lider konsorcjum, Technische Universität Graz (Austria), Technische Universität Wien (Austria), Narodowe Centrum Nauki (Polska), Stichting EGI (Niderlandy), Belnet Belgisch Telematica Onderzoeknetwerk (Belgia), Centro de Investigación Ecológica y Aplicaciones Forestales (Hiszpania), CLARIN-ERIC (Niderlandy) oraz CSC-Tieteen Tietotekniikan Keskus OY (Finlandia).

W 2024 r. NCN uzyskało również finansowanie na projekt „EOSC Gravity”, który będzie wspierał transformację Partnerstwa EOSC w nową strukturę zarządzania i finansowania. Projekt ten będzie kontynuował działania rozpoczęte w ramach EOSC Focus oraz stworzy nowe kanały zaangażowania interesariuszy EOSC. Dzięki otwartym konkursom EOSC Gravity zapewni finansowanie na tworzenie węzłów EOSC (EOSC Nodes), promowanie współpracy między projektami oraz wspieranie przeglądu Agendy Badawczej i Innowacyjnej (SRIA 2.0).

Projekt EOSC Gravity przyczyni się do monitorowania i raportowania wskaźników efektywności (KPI) oraz opracowania metodologii oceny wpływu EOSC. Celem jest konsolidacja społeczności interesariuszy EOSC oraz płynne przejście do nowej struktury zarządzania i finansowania EOSC po 2027 r. Realizacja projektu rozpocznie się 1 czerwca 2025 r. i potrwa 30 miesięcy.

Opis wydarzeń promujących otwartą naukę znajduje się w sekcji 2.8.2 części ogólnej sprawozdania.

¹⁸ Więcej informacji na temat sieci EOSC Polska można znaleźć pod adresem: <https://eosc.gov.pl/siec-eosc-polska/>

Partnerstwa współfinansowane (co-funded partnerships)**a) Rescuing Biodiversity to Safeguard Life on Earth (Biodiversa+)**

W 2024 r. NCN reprezentowało interesy Polski w Partnerstwie Europejskim Rescuing Biodiversity to Safeguard Life on Earth (Biodiversa+), powołanym w ramach II filaru programu ramowego Horyzont Europa jako inicjatywa współfinansowana ze środków Komisji Europejskiej. Biodiversa+ stanowi europejską platformę skupiającą krajowe oraz regionalne programy badań i innowacji na rzecz ochrony i wzmacniania bioróżnorodności na Ziemi. W ramach prac w partnerstwie NCN ogłasza konkursy na międzynarodowe projekty badawcze i podejmuje działania promujące partnerstwo Biodiversa+ na arenie krajowej.

Na początku 2024 r. rozpoczęła się realizacja projektów z udziałem polskich naukowców zakwalifikowanych do finansowania w konkursie *BiodivMon: Improved transnational monitoring of biodiversity and ecosystem change for science and society*, ogłoszonego we wrześniu 2022 r.

W 2024 r. Narodowe Centrum Nauki podjęło się nowego zadania zleconego przez Partnerstwo Biodiversa+ (od stycznia 2024 r. do końca 2027 r.). Centrum jest odpowiedzialne za monitorowanie realizacji wszystkich projektów zakwalifikowanych do finansowania w konkursie BiodivMon. W ramach tego działania Centrum utworzyło m.in. *helpdesk* dla polskich i zagranicznych naukowców prowadzących badania finansowane w ramach konkursu BiodivMon oraz stanowi wsparcie administracyjne dla kierowników realizowanych projektów.

W sprawozdawczym roku NCN rozstrzygnęło konkurs Partnerstwa Biodiversa+ na międzynarodowe projekty badawcze pod nazwą: *BiodivNBS: Nature-Based Solutions for biodiversity, human well-being and transformative change*. Był to już trzeci konkurs, w którym Centrum wraz z francuską Agence Nationale de la Recherche (ANR) przyjęło rolę sekretariatu konkursu koordynującego nabór i przeprowadzenie oceny merytorycznej wniosków złożonych na szczeblu międzynarodowym. W czerwcu 2024 r. Centrum było gospodarzem międzynarodowego Panelu Ekspertów oceniających wnioski w konkursie.

We wrześniu 2024 r. Partnerstwo Biodiversa+ ogłosiło swój czwarty konkurs na międzynarodowe projekty badawcze. Konkurs *BiodivTransform: Biodiversity and Transformative Change* poświęcony jest projektom, których celem jest wspieranie transformacji społecznej na rzecz zrównoważonego użytkowania i zarządzania różnorodnością biologiczną.

Szczegółowe dane na temat konkursów ogłoszonych lub rozstrzygniętych w 2024 r. przedstawiono w Tabeli 7.

b) Social Transformations and Resilience (STR)

W II półroczu 2024 r. Centrum, zgodnie ze zleceniem MNiSW, zostało wybrane koordynatorem partnerstwa europejskiego Social Transformations and Resilience. Agencja będzie jedyną instytucją z tej części Europy, która poprowadzi taką inicjatywę.

W grupie krajów współtworzących obecnie partnerstwo znajdują się Niemcy, Francja, Belgia, Irlandia, Szwecja, Włochy i Polska. Docelowo inicjatywa może zjednoczyć około 100 podmiotów, w tym przede wszystkim ministerstwa oraz agencje finansujące naukę. Wśród partnerów i interesariuszy partnerstwa znajdują się również uczelnie, instytuty badawcze, organizacje pozarządowe, stowarzyszenia oraz podmioty spoza sektora akademickiego z kilkudziesięciu państw.

STR będzie organizować konkursy na międzynarodowe projekty badawcze z zakresu nauk humanistycznych i społecznych, a także opracowywać i testować narzędzia oraz polityki mające na celu zwiększenie odporności krajów na katastrofy i wyzwania społeczne wynikające ze zmian klimatycznych,

demograficznych, postępu technologicznego oraz niespodziewanych kryzysów, takich jak wojna czy pandemia.

Inicjatywa będzie wspierać tworzenie polityki opartej na badaniach naukowych w czterech głównych obszarach: modernizacja systemów ochrony społecznej i usług podstawowych, przyszłość pracy, wspieranie edukacji i rozwijanie umiejętności oraz sprawiedliwa transformacja w kierunku neutralności klimatycznej. Przez najbliższe dwa lata partnerstwo będzie pracować nad uszczegółowieniem tych zagadnień. W efekcie prac powstanie m.in. Strategic Research and Innovation Agenda, która następnie zostanie przedstawiona Komisji Europejskiej. Proces tworzenia strategii będzie prowadzony w otwarty sposób poprzez konsultacje z europejskim środowiskiem naukowym oraz szeroką grupą interesariuszy, w tym organizacjami pozarządowymi, partnerami społecznymi, przedsiębiorcami oraz twórcami polityk publicznych.

Faza przygotowawcza partnerstwa potrwa do końca 2026 r. W pełnym wymiarze inicjatywa będzie funkcjonować w latach 2027-2034. Komisja Europejska przeznaczy na działania partnerstwa około 30-36 mln EUR, a dodatkowe 70-84 mln EUR zostanie dołożone z budżetów krajów członkowskich i stowarzyszonych.

c) One Health Anti-Microbial Resistance

W 2024 r. złożono do Komisji Europejskiej wniosek o dofinansowanie realizacji Partnerstwa Europejskiego *One Health Anti-Microbial Resistance* (OHAMR). Centrum, wobec braku zlecenia przez MNiSW krajowej koordynacji nowego programu, przystąpiło do Partnerstwa w charakterze agencji finansującej badania podstawowe, z budżetem przeznaczonym na finansowanie międzynarodowych projektów badawczych w ramach pierwszego konkursu (OHAMR Call 2025) planowanego do ogłoszenia w listopadzie 2025 r.

W listopadzie 2024 r. Komisja Europejska przekazała informację o pozytywnym rozpatrzeniu wniosku o dofinansowanie Partnerstwa, w związku z czym konsorcjum przystąpiło do prac nad umową grantową (*Grant Agreement*), której podpisanie planowane jest w II kwartale 2025 r.

d) Resilient Cultural Heritage

W listopadzie 2024 r. Komisja Europejska zakończyła kilkumiesięczne konsultacje z krajami członkowskimi dotyczące udziału w Partnerstwach Europejskich wskazanych w drugim Planie Strategicznym programu „Horyzont Europa” na lata 2025-2027. W toku konsultacji NCN zostało wskazane przez MNiSW jako polska instytucja partnerska w Partnerstwie *Resilient Cultural Heritage* (RCH), planowanym do realizacji w latach 2026–2035. Krajowy wkład finansowy NCN do partnerstwa określono na poziomie 1 mln EUR. Wniosek o współfinansowanie partnerstwa ze środków programu Horyzont Europa zostanie złożony jesienią 2025.

ZESPÓŁ EKSPERTÓW DS. KRAJOWEJ STRATEGII UMIEDZYNARODOWIENIA

W 2024 r. Centrum na zaproszenie MNiSW wzięło udział w obradach Zespołu Ekspertów ds. Krajowej Strategii Umiedzynarodowienia Nauki i Szkolnictwa Wyższego w Polsce. W ramach prac zespołu NCN przedstawiło szereg rekomendacji dotyczących umiedzynarodowienia badań naukowych w Polsce oraz dyplomacji naukowej. Centrum kontynuowało pracę nad strategią również poprzez współorganizację i aktywny udział w II kongresie Umiedzynarodowienia – Nauka, zorganizowanym w Warszawie w dniach 11-12 września 2024 we współpracy z NAWA.

2.11. Wzmocnienie potencjału nauki w Polsce. Współpraca NCN z innymi podmiotami działającymi w sektorze nauki: krajowymi agencjami rządowymi NAWA, NCBR i ABM oraz Fundacją Polsko-Amerykańska Komisja Fulbrighta

W 2024 r. Centrum kontynuowało rozwijanie współpracy z innymi krajowymi agencjami rządowymi i innymi podmiotami działającymi w sektorze nauki.

W ramach zachęcania naukowców z zagranicy do prowadzenia badań w polskich jednostkach naukowych, NCN kontynuowało współpracę z Narodową Agencją Wymiany Akademickiej (NAWA) w zakresie programu ogłaszanego przez NAWA – Polskie Powroty. Eksperci rekomendowani przez NCN uczestniczyli w ocenie wniosków składanych w tym programie. NCN odpowiada za finansowanie innych kosztów bezpośrednich związanych z prowadzeniem badań podstawowych (tzw. komponent badawczy), zaplanowanych w projektach, które uzyskały finansowanie z NAWA. O środki z NCN mogą ubiegać się wyłącznie laureaci tego programu, przy czym komponent badawczy we wniosku składanym do NAWA jest nieobowiązkowy. Laureaci, którzy zaplanowali komponent badawczy byli zobowiązani do złożenia odrębnego wniosku do NCN w naborze skierowanym wyłącznie do nich. Nabory w NCN mają charakter ciągły i pozostają otwarte do momentu złożenia ostatniego z wniosków finansowanych w danym programie NAWA. Zgodnie z harmonogramem NAWA, wyniki programu Polskie Powroty 2023 zostały ogłoszone do końca marca 2024 r., w związku z czym NCN wydawało decyzje od kwietnia 2024 r. Centrum zaangażowało się także w kolejną edycję tego programu, której rozstrzygnięcie nastąpi w 2025 r., kontynuując swoje działania na dotychczasowych zasadach. Liczbę komponentów badawczych finansowanych przez NCN przedstawiono w Tabeli 10 i Tabeli 11 w części dotyczącej komponentów badawczych w programach ogłaszanych przez NAWA.

Jednocześnie inny program – Profesura NAWA, w którym NCN współpracowało z NAWA, został wycofany z oferty tej instytucji.

Współpraca z NAWA była kontynuowana w 2024 r. również w ramach konkursu ogłaszanego przez NCN, czyli PRELUDIUM BIS. Finansowany doktorant ma obowiązek wystąpienia z wnioskiem o staż zagraniczny w programie przeprowadzanym przez NAWA i odbyć ten staż w okresie realizacji projektu. Harmonogram i wyniki piątej edycji tego konkursu przedstawia Tabela 3.

W 2024 r. kontynuowana była współpraca NCN z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (NCBR) w ramach finansowania Centrum Doskonałości w obszarze sztucznej inteligencji (CD AI)¹⁹, wyłonionego w konkursie ARTIQ rozstrzygniętym w 2022 r.

Zgodnie z porozumieniem zawartym we wrześniu 2024 r. pracownicy NCN doradzali Agencji Badań Medycznych (ABM) w organizacji konkursów, przeprowadzali szkolenia z prowadzenia paneli oceny wniosków oraz rekomendowali kandydatów na ekspertów zewnętrznych recenzujących wnioski.

W 2024 r. Narodowe Centrum Nauki (NCN) nawiązało współpracę z Fundacją Polsko-Amerykańska Komisja Fulbrighta w ramach programu Fulbright Senior Award (edycja na rok akademicki 2025/26), zwanego Programem Senior. Celem tego programu jest umożliwienie wyróżniającym się polskim naukowcom zatrudnionym w polskich instytucjach akademickich i naukowych realizacji samodzielnych projektów badawczych lub badawczo-dydaktycznych w instytucjach goszczących w USA. Na mocy porozumienia NCN będzie finansować badania podstawowe (tzw. komponenty badawcze) realizowane jako kontynuacja stypendium Fulbrighta we współpracy z partnerem amerykańskim w projektach, które

¹⁹ Centra Doskonałości w obszarze sztucznej inteligencji (CD AI) to wysoko wyspecjalizowane zespoły działające przy polskich podmiotach, kierowane przez wysokiej klasy naukowców – liderów o międzynarodowej renomie i wyróżniającym dorobku naukowym, wdrożeniowym i organizacyjnym. NCN finansuje badania podstawowe, zaś NCBR badania przemysłowe, prace rozwojowe lub przedwdrożeniowych oraz wsparcie na zakładanie spółek celowych.

uzyskają finansowanie w Programie Senior. Wniosek o finansowanie komponentu badawczego będzie składać podmiot zatrudniający stypendystę po jego powrocie ze stypendium. Wniosek ten będzie podlegał ocenie formalnej zgodnie z zasadami przyjętymi w ramach współpracy w programach ogłaszanych przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej (NAWA). Zgodnie z harmonogramem Fundacji Fulbrighta, wyniki Programu Senior zostaną ogłoszone na początku 2025 r., w związku z czym decyzje po stronie NCN będą wydawane od 2025 r. w trybie ciągłym.

Dodatkowo w ramach konkursu SONATINA Fundacja Polsko-Amerykańska Komisja Fulbrighta zamierza sfinansować komponent wyjazdowy do USA dla laureatów tego konkursu. Na czas przygotowania dokumentu szczegóły tej współpracy były w toku ustaleń.

2.12. Pomoc publiczna

W 2024 r. NCN kontynuowało udzielanie pomocy publicznej na warunkach określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 września 2015 r. w sprawie warunków i trybu udzielania pomocy publicznej za pośrednictwem Narodowego Centrum Nauki (Dz. U. z 2022 r. poz. 1696 z późniejszymi zmianami). Pomoc publiczna mogła być udzielana w następujących typach konkursów: OPUS, PRELUDIUM, SONATA, SONATA BIS, MAESTRO, SHENG oraz w wybranych konkursach ogłaszanych w ramach międzynarodowej współpracy wielostronnej.

W przypadku pozostałych konkursów ogłoszonych przez Centrum w 2024 r. z wnioskami o dofinansowanie nie mogły występować podmioty, dla których finansowanie projektu stanowiłoby pomoc publiczną. Szczegółowe informacje na temat wnioskowanej i udzielonej pomocy publicznej przedstawiono w sekcji 7 części szczegółowej sprawozdania.

3. Realizacja planu finansowego Centrum w 2024 r.

Plan finansowy Narodowego Centrum Nauki wynikający z ustawy budżetowej z dnia 18 stycznia 2024 r. (Dz. U. 2024 poz. 122) był trzykrotnie zmieniany w trakcie roku budżetowego, a zmiany te dotyczyły:

- 1) zwiększenia dotacji podmiotowej i dotacji celowej na realizację zadań,
- 2) zmiany struktury kosztów/wydatków finansowanych z dotacji podmiotowej,
- 3) zmniejszenia dotacji celowej na inwestycje i przesunięcia środków z dotacji podmiotowej do dotacji celowej na realizację zadań,
- 4) zwiększenia kosztów/wydatków finansowanych z Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego (MF EOG i NMF) oraz Funduszu Współpracy Dwustronnej (FWD),
- 5) zwiększenia kosztów/wydatków finansowanych z Programu Ramowego Horyzont 2020 i Horyzont Europa,
- 6) zwiększenia kosztów/wydatków finansowanych z innych źródeł oraz przychodów/dochodów z tych źródeł.

Wartość rzeczywistych przychodów (dochodów) oraz kosztów (wydatków) NCN w 2024 r. w zestawieniu z planem finansowym po zmianach przedstawia Tabela 9.

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2024 r.

Tabela 9. Realizacja w 2024 r. rocznego planu finansowego w układzie memoriałowym i kasowym (w zł).

Lp.	Wyszczególnienie	Poniesione koszty w 2023 r.	Plan na 2024 r. wg ustawy budżetowej	Plan na 2024 r. po zmianach, obowiązujący od dnia 06.12.2024	Poniesione koszty w 2024 r.
Cześć A Plan finansowy w układzie memoriałowym					
I	STAN NA POCZĄTEK ROKU	93 034 857,14	x	x	45 694 137,87
1	Środki obrotowe, w tym:	98 992 611,64	40 813 000,00	40 813 000,00	51 715 915,26
1.1	Środki pieniężne	98 978 369,88	40 813 000,00	40 813 000,00	51 701 673,50
1.2	Należności krótkoterminowe:	14 241,76	0,00	0,00	14 241,76
2	Należności długoterminowe:	0,00	0,00	0,00	0,00
3	Zobowiązania:	5 957 754,50	0,00	0,00	6 021 777,39
II	PRZYCHODY OGÓŁEM	1 447 062 126,92	1 476 349 000,00	1 683 135 000,00	1 624 458 780,63
1	Przychody z prowadzonej działalności, z tego:	0,00	0,00	0,00	0,00
2	Dotacje i subwencje z budżetu państwa	1 377 423 529,48	1 442 987 000,00	1 644 456 000,00	1 582 778 783,32
3	Środki otrzymane z Unii Europejskiej	29 692 084,77	22 950 000,00	24 146 000,00	20 516 707,39
4	Pozostałe przychody, w tym:	39 946 512,67	10 412 000,00	14 533 000,00	21 163 289,92
4.1	Równowartość odpisów amortyzacyjnych	2 526 719,13	3 300 000,00	3 300 000,00	2 424 002,64
4.2	Środki z innych źródeł	37 419 793,54	7 112 000,00	11 233 000,00	18 739 287,28
III	KOSZTY OGÓŁEM	1 445 245 573,69	1 476 339 000,00	1 683 125 000,00	1 613 006 356,81
1	Koszty funkcjonowania	45 579 536,22	67 833 000,00	64 210 000,00	52 458 188,11
1.1	Amortyzacja	2 526 719,13	3 300 000,00	3 300 000,00	2 424 002,64
1.2	Materiały i energia	1 233 817,56	2 550 000,00	1 960 000,00	1 291 016,48
1.3	Usługi obce	3 639 882,42	6 681 000,00	5 451 000,00	3 605 198,51
1.4	Wynagrodzenia, z tego:	29 318 638,58	38 346 000,00	38 175 000,00	33 944 700,80
1.4.1	osobowe	17 654 888,14	19 914 000,00	21 604 000,00	21 127 117,49
1.4.2	bezosobowe	11 663 750,44	18 432 000,00	16 571 000,00	12 817 583,31
1.5	Świadczenia na rzecz osób fizycznych	3 959 134,26	9 369 000,00	6 869 000,00	3 986 359,68

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2024 r.

1.6	Składki, z tego na:	3 470 496,84	4 453 000,00	4 786 000,00	4 141 562,05
1.6.1	ubezpieczenie społeczne	2 962 486,26	3 630 000,00	3 912 000,00	3 534 361,70
1.6.2	Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	369 227,44	517 000,00	556 000,00	428 020,19
1.6.3	Fundusz Emerytur Pomostowych	0,00	0,00	0,00	0,00
1.6.4	Wpłaty na pracownicze plany kapitałowe	138 783,14	306 000,00	318 000,00	179 180,16
1.7	Podatki i opłaty, w tym:	81 074,36	140 000,00	140 000,00	92 936,36
1.7.1	opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	13 006,60	30 000,00	30 000,00	13 078,60
1.7.2	podatki stanowiące źródło dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego	67 753,00	100 000,00	100 000,00	79 303,00
1.7.3	opłaty na rzecz budżetu państwa	314,76	10 000,00	10 000,00	554,76
1.8	Pozostałe koszty funkcjonowania	1 349 773,07	2 994 000,00	3 529 000,00	2 972 411,59
2	Koszty realizacji zadań, w tym:	1 399 666 037,47	1 408 506 000,00	1 618 915 000,00	1 560 548 168,70
2.1	- środki przekazane innym podmiotom	1 384 111 734,74	1 405 506 000,00	1 617 378 000,00	1 559 253 006,20
IV	WYNIK BRUTTO (poz. II-III)	1 816 553,23	10 000,00	10 000,00	11 452 423,82
V	OBOWIAZKOWE OBCIĄŻENIA WYNIKU FINANSOWEGO	0,00	10 000,00	10 000,00	0,00
1	Podatek dochodowy od osób prawnych	0,00	10 000,00	10 000,00	0,00
VI	WYNIK NETTO (poz. IV-V)	1 816 553,23	0,00	0,00	11 452 423,82
VII	DOTACJE I SUBWENCJE Z BUDŻETU PAŃSTWA	1 389 641 876,40	X	X	1 582 886 824,79
1	Dotacje i subwencje ogółem, z tego:	1 389 641 876,40	1 445 187 000,00	1 645 756 000,00	1 582 886 824,79
1.1	- podmiotowa	38 433 768,69	57 452 000,00	52 748 000,00	43 571 130,65
1.2	- przedmiotowa	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3	- celowa	1 336 703 920,57	1 383 144 000,00	1 589 144 000,00	1 537 214 804,66
1.4	- celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE – bieżące	13 911 729,51	3 291 000,00	2 864 000,00	1 277 922,32
1.4.1	w tym: na współfinansowanie	11 972 275,78	1 259 000,00	685 000,00	- 509 671,95
1.5	- celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE – majątkowe	0,00	0,00	0,00	0,00

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2024 r.

1.5.1	w tym: na współfinansowanie	0,00	0,00	0,00	0,00
1.6.	- subwencje	0,00	0,00	0,00	0,00
1.7.	- na inwestycje i zakupy inwestycyjne	592 457,63	1 300 000,00	1 000 000,00	822 967,16
VIII	ŚRODKI NA WYDATKI MAJĄTKOWE (nakłady na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne)	592 457,63	1 300 000,00	1 000 000,00	822 967,16
IX	ŚRODKI PRYZNANE INNYM PODMIOTOM	1 462 414 262,97	1 419 506 000,00	1 631 378 000,00	1 565 141 587,19
X	STAN NA KONIEC ROKU:	45 694 137,87	X	X	34 329 094,52
1	Środki obrotowe, w tym:	51 715 915,26	28 363 000,00	23 167 000,00	41 320 247,76
1.1	Środki pieniężne	51 701 673,50	28 363 000,00	23 167 000,00	41 320 247,76
1.2	Należności krótkoterminowe:	14 241,76	0,00	0,00	0,00
2.	Należności długoterminowe:	0,00	0,00	0,00	0,00
3	Zobowiązania:	6 021 777,39	0,00	0,00	6 991 153,24

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie w 2023 r.	Plan na 2024 r. wg ustawy budżetowej	Plan na 2024 r. po zmianach, obowiązujący od dnia 06.12.2024	Wykonanie w 2024 r.
Cześć B Plan finansowy w układzie kasowym					
I	STAN ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA POCZĄTEK ROKU	97 911 209,01	40 813 000,00	40 813 000,00	52 488 806,96
II	DOCHODY	1 456 081 283,46	1 461 899 000,00	1 663 189 000,00	1 654 940 846,64
1	Dotacje i subwencje z budżetu państwa ogółem, z tego:	1 435 555 521,91	1 444 287 000,00	1 645 456 000,00	1 639 335 401,91
1.1	- podmiotowa	40 133 000,00	57 452 000,00	52 748 000,00	46 748 000,00
1.2	- przedmiotowa	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3	- celowa	1 392 144 000,00	1 383 144 000,00	1 589 144 000,00	1 589 144 000,00
1.4	- celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE – bieżące	2 623 521,91	2 391 000,00	2 564 000,00	2 443 401,91

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2024 r.

1.4.1	w tym na współfinansowanie	393 528,51	359 000,00	385 000,00	366 510,60
1.5	- celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE – majątkowe	0,00	0,00	0,00	0,00
1.5.1	w tym na współfinansowanie	0,00	0,00	0,00	0,00
1.6	- subwencje	0,00	0,00	0,00	0,00
1.7	- dotacje na inwestycje i zakupy inwestycyjne	655 000,00	1 300 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00
2	Środki otrzymane z Unii Europejskiej	14 506 696,73	12 000 000,00	12 000 000,00	8 882 951,84
3	Pozostałe dochody, z tego:	6 019 064,82	5 612 000,00	5 733 000,00	6 722 492,89
3.1	Środki z innych źródeł	6 019 064,82	5 612 000,00	5 733 000,00	6 722 492,89
III	WYDATKI	1 501 503 685,51	1 474 349 000,00	1 680 835 000,00	1 665 038 878,03
1	Wydatki na funkcjonowanie, z tego:	43 061 602,59	64 543 000,00	60 920 000,00	49 250 616,00
1.1	Materiały i energia	1 387 537,21	2 550 000,00	1 960 000,00	1 411 600,12
1.2	Usługi obce	3 570 515,41	6 681 000,00	5 451 000,00	3 673 911,95
1.3	Wynagrodzenia	29 148 262,16	38 346 000,00	38 175 000,00	33 777 879,02
1.3.1	osobowe	17 495 318,26	19 914 000,00	21 604 000,00	20 958 397,99
1.3.2	bezosobowe	11 652 943,90	18 432 000,00	16 571 000,00	12 819 481,03
1.4	Świadczenia na rzecz osób fizycznych	3 985 098,73	9 369 000,00	6 869 000,00	3 976 595,38
1.5	Składki, z tego:	3 441 379,99	4 453 000,00	4 786 000,00	4 112 908,93
1.5.1	na ubezpieczenie społeczne	2 937 633,41	3 630 000,00	3 912 000,00	3 509 817,28
1.5.2	na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	367 213,59	517 000,00	556 000,00	425 586,28
1.5.3	Wpłaty na pracownicze plany kapitałowe	136 532,99	306 000,00	318 000,00	177 505,37
1.6	Podatki i opłaty, w tym:	81 074,36	150 000,00	150 000,00	92 936,36
1.6.1	podatek CIT	0,00	10 000,00	10 000,00	0,00
1.6.2	opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	13 006,60	30 000,00	30 000,00	13 078,60
1.6.3	podatki stanowiące źródło dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego	67 753,00	100 000,00	100 000,00	79 303,00
1.6.4	opłaty na rzecz budżetu państwa	314,76	10 000,00	10 000,00	554,76
1.7	Pozostałe wydatki na funkcjonowanie	1 447 734,73	2 994 000,00	3 529 000,00	2 204 784,24

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2024 r.

2	Wydatki majątkowe	592 457,63	1 300 000,00	1 000 000,00	822 967,16
3	Wydatki na realizację zadań, w tym:	1 454 237 543,64	1 408 506 000,00	1 618 915 000,00	1 611 910 729,81
3.1	- środki przyznane innym podmiotom	1 438 685 769,23	1 405 506 000,00	1 617 378 000,00	1 610 614 067,56
4	Zwroty dotacji z lat ubiegłych	3 612 081,65	0,00	0,00	3 054 565,06
IV	Kasowo zrealizowane przychody	0,00	0,00	0,00	0,00
V	Kasowo zrealizowane rozchody	0,00	0,00	0,00	0,00
VI	STAN ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA KONIEC ROKU (I+II-III+IV-V)	52 488 806,96	28 363 000,00	23 167 000,00	42 390 775,57
VII	Zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty	163,77	175,00	185,00	167,73

Źródło: Sprawozdanie RB-40 z wykonania planu finansowego Narodowego Centrum Nauki za okres 01.01.2024-31.12.2024.

W planie finansowym na rok 2024 po zmianach na pokrycie bieżących wydatków na funkcjonowanie Centrum została zaplanowana kwota 60 920 000,00 zł, w tym:

- 1) z dotacji podmiotowej w wysokości 52 748 000,00 zł,
- 2) z dotacji celowej w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014-2021 oraz Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2014-2021 w wysokości 2 564 000,00 zł,
- 3) ze środków pochodzących z Unii Europejskiej w wysokości 4 893 000,00 zł,
- 4) ze środków pochodzących z innych źródeł w wysokości 650 000,00 zł,
- 5) ze środków Funduszu Współpracy Dwustronnej w wysokości 65 000,00 zł.

W ramach dotacji podmiotowej na ww. wydatki Centrum przeznaczyło 43 313 676,48 zł, stąd wskaźnik wykorzystania dotacji podmiotowej wyniósł 82,11%.

W ramach dotacji otrzymanej z Norweskiego Mechanizmu Finansowego oraz Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2014-2021 wydatkowano 2 204 613,64 zł na pokrycie kosztów zarządzania Programem Badania (85,98%), a ze środków Funduszu Współpracy Dwustronnej wydatkowano 39 037,58 zł.

Ze środków otrzymanych z Unii Europejskiej wydatkowano na bieżące zarządzanie kwotę 3 412 951,82 zł, a z pozostałych źródeł 280 336,48 zł. Środki pochodzące z Unii Europejskiej zostały również wykorzystane na transfery do partnerów programów QuantERA II oraz CHANSE w łącznej wysokości 740 080,71 zł z zaplanowanej na ten cel kwoty 937 000,00 zł.

Z kolei na realizację zadań określonych w art. 20 ust. 1 pkt 1, 2, 4, 7 i 8 ustawy o Narodowym Centrum Nauki zaplanowano po zmianach kwotę 1 589 144 000,00 zł w ramach dotacji celowej, z czego wykorzystana została kwota 1 588 825 566,75 zł. Wskaźnik wykorzystania dotacji celowej wyniósł 99,98%.

W zakresie realizacji zadań ustawowych zaplanowano także wydatkowanie środków otrzymanych z Unii Europejskiej w wysokości 18 316 000,00 zł oraz pozyskanych z innych źródeł (obligacje Skarbu Państwa, Towarzystwo Maxa Plancka) w wysokości 10 518 000,00 zł.

Kwota wydatkowana na projekty w ramach środków europejskich wyniosła 16 297 740,46 zł (88,98%), natomiast kwota wydatkowana na projekty w ramach pozostałych źródeł finansowania to 6 047 341,89 zł (57,50%).

W planie finansowym na rok 2024 po zmianach na inwestycje i zakupy inwestycyjne Centrum zaplanowało środki w wysokości 1 000 000,00 zł w ramach dotacji inwestycyjnej, z czego wykorzystano 822 967,16 zł, stąd wskaźnik wykorzystania dotacji wyniósł 82,30%.

Całkowita kwota wydatków Narodowego Centrum Nauki w 2024 r. wyniosła ogółem 1 661 984 312,97 zł²⁰ i była wyższa w porównaniu z rokiem ubiegłym o 164 092 709,11 zł.

²⁰ Kwota ta nie zawiera zwrotów dotacji z lat ubiegłych w wysokości 3 054 565,06 zł.

III CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA

1. Finansowanie badań naukowych

Finansowanie badań naukowych w ramach działalności NCN prezentowane jest zgodnie z układem *Planu finansowego NCN na 2024 r. w układzie zadaniowym*. Efekty działania Centrum monitorowane są przez organ nadzorujący na podstawie zdefiniowanego miernika omówionego w sekcji 1.1.

Zgodnie z art. 20 pkt 4 ustawy o Narodowym Centrum Nauki, Centrum zobowiązane jest przeznaczать nie mniej niż 20% środków pozostających w jego dyspozycji na wsparcie rozwoju młodych naukowców. Z tego względu w niniejszym dokumencie przedstawiony został również dodatkowy miernik odnoszący się do wysokości środków finansowych NCN przekazanych w danym roku na finansowanie projektów badawczych, staży podoktorskich i zagranicznych, stypendiów doktorskich oraz działań naukowych prowadzonych przez młodych naukowców. Szczegółowe informacje dotyczące tego miernika przedstawiono w sekcji 1.2 części szczegółowej sprawozdania.

1.1. Działanie *Finansowanie i współfinansowanie projektów badawczych*

Cel: Finansowanie działalności naukowej w zakresie badań podstawowych

Miernik:

- 1) liczba projektów badawczych, staży podoktorskich i zagranicznych, stypendiów doktorskich oraz innych działań naukowych realizowanych w ramach umów zawartych przez Narodowe Centrum Nauki (w danym okresie) finansowanych ze źródeł krajowych, współfinansowanych z zagranicznych środków finansowych niepodlegających zwrotowi oraz z Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego EOG.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2024 r.²¹: 8096

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2023 r.²²: 9169

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2022 r.²³: 9237

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2021 r.²⁴: 9883

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2020 r.²⁵: 9077

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2019 r.²⁶: 9073

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2018 r.²⁷: 9353

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2024 r.: 9415

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2023 r.²⁸: 9556

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2022 r.²⁹: 10 178

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2021 r.³⁰: 9948

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2020 r.³¹: 9978

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2019 r.³²: 10 342

²¹ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2024 r.*

²² Na podstawie *Planu działalności NCN w 2023 r.*

²³ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2022 r.*

²⁴ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2021 r.*

²⁵ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2020 r.*

²⁶ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2019 r.*

²⁷ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2018 r.*

²⁸ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2023 r.*

²⁹ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2022 r.*

³⁰ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2021 r.*

³¹ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2020 r.*

³² Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2019 r.*

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2018 r.³³: 9623

Osiągnięta w 2024 r. wartość miernika przewyższyła wartość planowaną. Różnica ta wynika m.in. ze zwiększenia poziomu dotacji celowej NCN w trakcie roku, co umożliwiło finansowanie projektów z list rezerwowych, pozytywnie rozpatrzonych odwołań oraz aneksów przedłużających czas realizacji umów.

Tryb konkursowy naboru projektów badawczych ogranicza precyzję prognozowania, ponieważ brak jest danych dotyczących m.in. poziomu zainteresowania polskich naukowców ofertą konkursową oraz jakości merytorycznej złożonych wniosków. Planowana wartość miernika została oszacowana na podstawie prognozy bazującej na analizie danych z lat ubiegłych, obejmującej oczekiwaną liczbę nowych i kontynuowanych umów w danym roku, a także przewidywaną liczbę aneksów i odwołań.

Realizacja:

W 2024 r. Centrum zaplanowało na finansowanie i współfinansowanie projektów badawczych zgodnie ze zaktualizowanym planem finansowym następujące kwoty:

- 1) 1 589 144 000,00 zł dotacji celowej w ramach części budżetowej 28 *Szkolnictwo wyższe i nauka*, z czego wykorzystano środki w wysokości 1 588 825 566,75 zł, co stanowi 99,98% kwoty zaktualizowanego planu,
- 2) 14 000 000,00 zł w ramach części budżetowej 34 *Rozwój regionalny*, z czego wykorzystano środki w wysokości 5 888 580,99 zł, co stanowi 42,06% kwoty zaktualizowanego planu.

Ponadto Centrum zaplanowało na rok 2024 następujące środki:

- 1) pochodzące z Unii Europejskiej środki finansowe na realizację projektów w ramach programów międzynarodowych w wysokości 18 316 000,00 zł, z czego wykorzystano 16 297 740,46 zł,
- 2) pochodzące z innych źródeł środki na finansowanie projektów w wysokości 10 518 000,00 zł, z czego wykorzystano 6 047 341,89 zł.

Szczegółowe informacje na temat wydatkowania środków przedstawia Tabela 10 (zadania kontynuowane³⁴) i Tabela 11 (zadania nowe³⁵).

Tabela 10. Liczba umów realizowanych w 2024 r. w ramach konkursów NCN rozstrzygniętych przed 2024 r. wraz z wykorzystaniem dotacji celowej oraz środków otrzymanych z innych źródeł na zadania kontynuowane w ramach działania *Finansowanie i współfinansowanie projektów badawczych* (w zł)

Nazwa/Typ konkursu/Edycja	Liczba kontynuowanych umów	Wykorzystane środki z dotacji celowej oraz innych źródeł w kwocie 1 321 109 867,12 zł
Konkursy krajowe		
HARMONIA 10	29	0,00
HARMONIA 9	3	0,00
MAESTRO 8	4	0,00
MAESTRO 9	9	0,00
MAESTRO 10	10	1 585 238,55
MAESTRO 11	11	5 375 492,00
MAESTRO 12	11	7 157 441,00
MAESTRO 13	10	7 281 049,00
MAESTRO 14	5	5 908 540,00

³³ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2018 r.*

³⁴ Dotyczy umów podpisanych w ramach konkursów NCN rozstrzygniętych przed 2024 r.

³⁵ Dotyczy umów podpisanych w ramach konkursów NCN rozstrzygniętych w 2024 r.

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2024 r.

MINIATURA 3	4	0,00
MINIATURA 4	2	0,00
MINIATURA 5	15	0,00
MINIATURA 6 *	150	obligacje Skarbu Państwa: -429 704,60
MINIATURA 7 *	627	dotacja celowa: 81 255,00 obligacje Skarbu Państwa: -120 480,45
OPUS 12	1	0,00
OPUS 13	25	0,00
OPUS 14	34	0,00
OPUS 15	153	0,00
OPUS 16	187	0,00
OPUS 17	261	0,00
OPUS 18	314	26 794 795,26
OPUS 19	346	53 163 071,00
OPUS 21	414	118 038 765,23
OPUS 23	271	114 358 769,00
OPUS 25	292	168 526 386,00
PRELUDIUM 9	1	0,00
PRELUDIUM 13	5	0,00
PRELUDIUM 14	14	0,00
PRELUDIUM 15	54	0,00
PRELUDIUM 16	51	0,00
PRELUDIUM 17	100	0,00
PRELUDIUM 18	119	0,00
PRELUDIUM 19	182	0,00
PRELUDIUM 20 *	477	obligacje Skarbu Państwa: -341 269,80
PRELUDIUM 21 *	255	obligacje Skarbu Państwa: -100 110,98
PRELUDIUM 22	350	54 585 421,00
PRELUDIUM BIS 1	94	7 492 208,80
PRELUDIUM BIS 2	115	13 312 941,00
PRELUDIUM BIS 3	98	13 906 832,00
PRELUDIUM BIS 4	58	8 123 329,00
SONATA 11	2	0,00
SONATA 12	2	0,00
SONATA 13	12	0,00
SONATA 14	72	0,00
SONATA 15	135	0,00
SONATA 16	180	21 208 944,49
SONATA 17	236	62 285 295,00
SONATA 18	135	48 501 424,00
SONATA BIS 4	1	0,00
SONATA BIS 5	2	0,00
SONATA BIS 6	20	0,00
SONATA BIS 7	55	0,00

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2024 r.

SONATA BIS 8	81	4 399 314,47
SONATA BIS 9	73	23 003 653,39
SONATA BIS 10	77	33 243 190,64
SONATA BIS 11	84	44 509 042,00
SONATA BIS 12	57	31 573 332,00
SONATINA 2	3	0,00
SONATINA 3	16	0,00
SONATINA 4	21	0,00
SONATINA 5 *	46	obligacje Skarbu Państwa: -72 455,22
SONATINA 6	28	0,00
SONATINA 7	37	765 398,00
SYMFONIA 4	1	0,00

Komponenty badawcze w programach ogłaszanych przez NAWA

Polskie Powroty NAWA 2021	6	0,00
Polskie Powroty NAWA 2022	8	0,00
Profesura Gościenna NAWA	2	0,00
Profesura NAWA 2022	3	0,00

Konkursy organizowane we współpracy z NCBR

ARTIQ	1	1 582 000,00
-------	---	--------------

Konkursy krajowe organizowane w oparciu o procedurę agencji wiodącej (LAP)

OPUS 20 + LAP	322	75 557 523,97
OPUS 22 + LAP/Weave	343	120 654 164,83
OPUS 24 + LAP/Weave	226	117 325 043,00

Nagroda Narodowego Centrum Nauki

Nagroda NCN	nd.	150 000,00
-------------	-----	------------

Programy międzynarodowe

ALPHORN	4	0,00
BEETHOVEN CLASSIC 3	30	0,00
BEETHOVEN CLASSIC 4	15	3 005 398,00
BEETHOVEN LIFE 1	10	0,00
Biodiversa 2	2	0,00
BiodivClim	3	środki UE: -1 407,78
BiodivERsA+ Call 2021 (BiodivProtect)	3	dotacja celowa: 588 617,00 prefinansowanie z dotacji celowej: 147 154,00
BiodivERsA+ Call 2022 (BiodivMon)	6	dotacja celowa: 2 332 621,00 prefinansowanie z dotacji celowej: 758 101,00
BiodivRestore	4	dotacja celowa: 793 642,00 prefinansowanie z dotacji celowej: 155 556,00
BTC EN-UTC Call 2023	2	768 519,00
CEUS-UNISONO	15	1 850 276,00
CHANSE Call 2021	12	dotacja celowa: 2 631 438,00 środki UE: 294 055,00
CHIST-ERA IV COFUND Call 2019	4	środki UE: -139 764,86
CHIST-ERA IV COFUND Call 2020	3	266 953,58

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2024 r.

CHIST-ERA IV Call 2021	1	343 766,00
CHIST-ERA IV Call 2022	3	1 334 530,00
CHIST-ERA ORD Call	5	1 703 824,00
DAINA 2	9	946 479,17
DIOSCURI (1, 2, 4)	8	dotacja celowa: 5 517 460,10 środki BMBF: 5 151 059,94
ERA-NET UAC	1	0,00
EN-UAC China Call 2022	2	799 720,00
EN-UTC Call 2021	5	dotacja celowa: 1 205 076,00 środki UE: 237 667,00
ForestValue Call 2021	2	562 727,00
ForestValue2 Joint Call 2023	3	1 208 744,00
JPCofuND2 Call 2019	2	środki UE: -34 830,40
JPCofuND2 Call 2021	2	478 644,00
JPCofuND2 Call 2022	4	1 745 845,00
JPCofuND2 Call 2023	3	1 305 802,00
JPI HDHL Call 2023	2	785 092,00
JPI UE Chiny	1	0,00
JPI AMR Call 2019	2	0,00
JPIAMR-ACTION Call 2021	4	dotacja celowa: 864 656,00 prefinansowanie z dotacji celowej: 152 768,00 środki UE: 274 884,00
JPIAMR-ACTION Call 2022	1	292 800,00
JPIAMR-ACTION Call 2023	4	2 147 652,00
M-ERA.NET Call 2018	1	0,00
M-ERA.NET 2 Call 2019	1	0,00
M-ERA.NET 2 Call 2020	4	289 479,00
M-ERA.NET 3 Call 2021	6	dotacja celowa: 996 161,00 prefinansowanie z dotacji celowej: 56 097,00
M-ERA.NET 3 Call 2022	10	4 310 143,00
MOZART Polsko-Austriacki	4	260 400,00
NORFACE GOVERNANCE	3	środki UE: -25 115,76
POLONEZ BIS 1	45	dotacja celowa: 10 236 522,72 środki UE: 4 885 552,43
POLONEZ BIS 2	43	dotacja celowa: 12 665 054,11 środki UE: 5 544 194,98
POLONEZ BIS 3	44	dotacja celowa: 17 107 277,63 środki UE: 4 821 332,85
QUANT ERA 2	3	0,00
QuantERA II Call 2021	10	dotacja celowa: 1 856 733,00 środki UE: 441 173,00
QuantERA II Call 2023	5	2 083 384,00
SHENG	10	0,00
SHENG 2	18	7 062 192,00

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2024 r.

SHENG 3	13	5 539 493,00
SOLAR	3	0,00
Solar-Driven Chemistry Call 2021	1	520 940,00
T-AP Call 2021	5	579 234,00
WEAVE-UNISONO	43	17 132 701,00
Szkolenia POLONEZ BIS	nd.	95 679,05
Składki członkowskie	nd.	310 902,49

Konkursy realizowane w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego na lata 2014-2021 i Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014-2021

GRIEG **	34	dotacja celowa: -691 573,57 środki NMF: -3 918 814,90
IDEALAB **	2	dotacja celowa: -61 126,82 środki MF EOG: -346 385,33
POLS **	13	dotacja celowa: -42 864,46 środki NMF: -242 898,50
UKRAINA Stypendia***	11	środki FWD EOG: -9 959,33 środki FWD NMF: -10 303,80
CRIOS **	1	dotacja celowa: -29 564,85 środki MF EOG: -167 534,15

* Konkursy częściowo sfinansowane ze środków pochodzących ze sprzedaży obligacji Skarbu Państwa.

** Konkursy dofinansowane (85%) w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego na lata 2014-2021 i Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014-2021 oraz współfinansowane (15%) z budżetu państwa w ramach 34 części budżetowej – Rozwój regionalny.

*** Konkurs w całości sfinansowano z Funduszu Współpracy Dwustronnej w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego na lata 2014-2021 i Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014-2021.

Źródło: Opracowanie Zespołu ds. Analiz i Ewaluacji na podstawie systemu finansowego NEO oraz Działu Finansowo-Księgowego na podstawie systemu Comarch ERP Optima

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2024 r.

Tabela 11. Liczba umów podpisanych w 2024 r. w ramach konkursów rozstrzygniętych w 2024 r. wraz z wykorzystaniem dotacji celowej oraz środków otrzymanych z innych źródeł na zadania nowe w ramach działania *Finansowanie i współfinansowanie projektów badawczych* (w zł)

Nazwa/Typ konkursu/Edycja	Liczba podpisanych umów	Wykorzystane środki z dotacji celowej oraz innych źródeł w wys. 295 949 362,97 zł
Konkursy krajowe		
MAESTRO 15	19	10 645 560,00
MINIATURA 8 *	723	dotacja celowa: 28 585 130,27 obligacje Skarbu Państwa: 24 937,00
OPUS 26	264	89 306 644,00
PRELUDIUM BIS 5	43	2 331 215,00
SONATA 19	214	65 152 566,00
SONATA BIS 13	98	47 678 498,00
SONATINA 8 *	32	dotacja celowa: 27 195 431,00 obligacje Skarbu Państwa: 1 935 366,00
Konkursy krajowe organizowane w oparciu o procedurę agencji wiodącej (LAP)		
OPUS 26+LAP/Weave	21	125 400,00
Komponenty badawcze w programach ogłaszanych przez NAWA		
Polskie Powroty NAWA 2023	9	1 794 510,00
Programy międzynarodowe		
M-ERA.NET 3 Call 2023	9	2 917 176,00
IMPRESS-U	9	4 928 757,00
T-AP DGT Call 2023	5	604 041,00
WEAVE-UNISONO	9	1 314 525,00
Inicjatywy realizowane w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego na lata 2014-2021 i Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014-2021		
HarSval **	1	środki FWD EOG: 3 488 924,55 środki FWD NMF: 3 609 599,45
Science & Society **	1	środki FWD EOG: 2 118 897,14 środki FWD NMF: 2 192 185,56

* Konkurs częściowo sfinansowany ze środków pochodzących ze sprzedaży obligacji Skarbu Państwa.

** Konkursy w całości sfinansowano z Funduszu Współpracy Dwustronnej w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego na lata 2014-2021 i Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014-2021.

Źródło: Opracowanie Zespołu ds. Analiz i Ewaluacji oraz Działu Finansowo-Księgowego na podstawie systemu finansowego Comarch ERP Optima

1.2. Wsparcie rozwoju kariery młodych naukowców

Cel: Finansowanie działalności naukowej w zakresie badań podstawowych prowadzonych przez młodych naukowców

Miernik:

- 1) wysokość środków finansowych NCN przeznaczonych w danym roku na finansowanie projektów badawczych, staży podoktorskich i zagranicznych, stypendiów doktorskich oraz innych działań naukowych prowadzonych przez młodych naukowców³⁶ w ramach umów zawartych przez Narodowe Centrum Nauki i finansowanych ze źródeł krajowych, współfinansowanych z zagranicznych środków finansowych niepodlegających zwrotowi oraz z Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego EOG.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2024 r.³⁷: 283 901,20 tys. zł

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2023 r.³⁸: 302 655,60 tys. zł

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2022 r.³⁹: 383 440 tys. zł

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2021 r.⁴⁰: 293 385 tys. zł

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2020 r.⁴¹: 316 554 tys. zł

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2019 r.: brak danych⁴²

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2024 r. 548 032,80 tys. zł

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2023 r.⁴³: 506 556, 41 tys. zł

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2022 r.⁴⁴: 505 324, 45 tys. zł

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2021 r.⁴⁵: 398 810 tys. zł

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2020 r.⁴⁶: 360 451 tys. zł

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2019 r.⁴⁷: 410 653 tys. zł

Osiągnięta w 2024 r. wartość miernika jest wyższa od zaplanowanej.

Faktyczna kwota przeznaczona na finansowanie projektów badawczych realizowanych przez młodych naukowców przekracza planowaną, ponieważ mogą oni ubiegać się o środki również w innych konkursach organizowanych przez NCN. Planowana wartość miernika została oszacowana na podstawie sumy finansowania przeznaczonego na umowy kontynuowane w 2024 roku, które są realizowane przez młodych naukowców oraz alokacji środków na konkursy dedykowane wyłącznie tej grupie (PRELUDIUM, PRELUDIUM BIS, SONATINA, SONATA), których wyniki ogłoszono w 2024 r..

³⁶ Młodych naukowców w rozumieniu art. 360 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742, 1088, 1234, 1672, 1872, 2005, z 2024 r. poz. 124.) – w ramach konkursów ogłoszonych po 01.10.2018 r. oraz osób rozpoczynających karierę naukową (RKN) w rozumieniu art. 2 pkt 3 ustawy o Narodowym Centrum Nauki (Dz.U. z 2016 r. poz. 1071 oraz z 2017 r. poz. 1089 i 1556) – w ramach konkursów ogłoszonych przed 01.10.2018 r. – w ramach konkursów ogłoszonych przed 01.10.2018 r.

³⁷ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2024 r.*

³⁸ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2023 r.*

³⁹ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2022 r.*

⁴⁰ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2021 r.*

⁴¹ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2020 r.*

⁴² Miernik wprowadzony w opracowanym w listopadzie 2019 r. *Planie działalności NCN na 2020 r.*, stąd brak wartości miernika planowanego do osiągnięcia w roku 2019 i w latach poprzednich.

⁴³ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2023 r.*

⁴⁴ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2022 r.*

⁴⁵ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2021 r.*

⁴⁶ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2020 r.*

⁴⁷ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2019 r.*

Realizacja:

Centrum przeznaczyło 548 032 807,38 zł na finansowanie projektów badawczych, staży podoktorskich i zagranicznych, stypendiów doktorskich oraz innych działań naukowych realizowanych przez młodych naukowców, co stanowi 33,90% środków pozostających w dyspozycji Centrum⁴⁸

⁴⁸ Procent wsparcia rozwoju młodych naukowców liczony jest w stosunku do kwoty wykazanej w kolumnie wykonanie Tabeli 9. część B Plan finansowy w układzie kasowym pozycja III.3.1 środki przyznane innym podmiotom, powiększonej o środki przyznane na konkursy realizowane w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego na lata 2014-2021 i Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014-2021 w Tabeli 10. i Tabeli 11.

2. Nadzór nad realizacją badań naukowych

Cel: Ocena postępów oraz kontrola realizacji projektów badawczych

Mierniki:

- 1) liczba zweryfikowanych raportów częściowych, rocznych i końcowych⁴⁹,
- 2) liczba kontroli w podmiocie, w którym realizowany jest projekt.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2024 r.⁵⁰:

- 1) **6615** zweryfikowanych raportów rocznych i końcowych,
- 2) **24** kontrole w podmiocie, w którym realizowany jest projekt.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2023 r.⁵¹.

- 1) 7375 zweryfikowanych raportów rocznych i końcowych,
- 2) 25 kontroli w podmiocie, w którym realizowany jest projekt.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2022 r.⁵².

- 1) 7100 zweryfikowanych raportów rocznych i końcowych,
- 2) 24 kontrole w podmiocie, w którym realizowany jest projekt.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2021 r.⁵³:

- 1) 8062 zweryfikowanych raportów rocznych i końcowych,
- 2) 24 kontrole w podmiocie, w którym realizowany jest projekt.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2020 r.⁵⁴:

- 1) 7396 zweryfikowanych raportów rocznych i końcowych,
- 2) 20 kontroli w podmiocie, w którym realizowany jest projekt.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2019 r.⁵⁵:

- 1) 7735 zweryfikowanych raportów rocznych i raportów końcowych,
- 2) 22 kontrole w podmiocie, w którym realizowany jest projekt.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2018 r.⁵⁶:

- 1) 7125 zweryfikowanych raportów okresowych (rocznych i częściowych) oraz raportów końcowych,
- 2) 21 kontroli w podmiocie, w którym realizowany jest projekt.

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2024 r.:

- 1) **7539** zweryfikowanych raportów rocznych i końcowych,
- 2) **64** kontrole w podmiocie, w którym realizowany jest projekt.

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2023 r.⁵⁷

- 1) 8234 zweryfikowanych raportów rocznych i końcowych,
- 2) 66 kontroli w podmiocie, w którym realizowany jest projekt.

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2022 r.⁵⁸

- 1) 9143 zweryfikowanych raportów rocznych i raportów końcowych,

⁴⁹ Pojęcie zweryfikowany raport końcowy oznacza raport rozliczony.

⁵⁰ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2024 r.*

⁵¹ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2023 r.*

⁵² Na podstawie *Planu działalności NCN w 2022 r.*

⁵³ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2021 r.*

⁵⁴ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2020 r.*

⁵⁵ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2019 r.*

⁵⁶ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2018 r.*

⁵⁷ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2023 r.*

⁵⁸ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2022 r.*

2) 69 kontroli w podmiocie, w którym realizowany jest projekt.

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2021 r.⁵⁹:

1) 7826 zweryfikowanych raportów rocznych i raportów końcowych,

2) 25 kontroli w podmiocie, w którym realizowany jest projekt.

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2020 r.⁶⁰:

1) 8135 zweryfikowanych raportów rocznych i raportów końcowych,

2) 19 kontroli w podmiocie, w którym realizowany jest projekt

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2019 r.⁶¹:

1) 7317 zweryfikowanych raportów rocznych i raportów końcowych,

2) 26 kontroli w podmiocie, w którym realizowany jest projekt.

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2018 r.⁶²:

1) 7582 zweryfikowanych raportów okresowych (rocznych i częściowych) oraz raportów końcowych,

2) 26 kontroli w podmiocie, w którym realizowany jest projekt.

Osiągnięta w 2024 r. wartość miernika (1) jest wyższa od zaplanowanej.

Większa liczba zweryfikowanych raportów rocznych wynika z możliwości przedłużenia okresu realizacji projektu, którego planowana data zakończenia przypada na 30 kwietnia danego roku. W takim przypadku konieczne staje się złożenie dodatkowego raportu rocznego.

Osiągnięta wartość miernika (2) jest wyższa od zaplanowanej.

Wyższa wartość miernika wynika z przeprowadzenia dodatkowych 40 doraźnych kontroli projektów badawczych finansowanych ze środków NCN. Spośród nich 36 kontroli dotyczyło weryfikacji prawidłowości przyznania stypendiów Narodowego Centrum Nauki dla studentów i naukowców z Ukrainy bez stopnia doktora, realizowanych w ramach Programu Badania Podstawowe w III edycji funduszy norweskich i EOG na lata 2014-2021, a także zgodności wykorzystania przyznanych środków z postanowieniami umowy. Pozostałe 4 kontrole miały na celu sprawdzenie prawidłowości realizacji projektów badawczych.

Dodatkowo przeprowadzono dwie weryfikacje projektów badawczych pod kątem posiadania przez podmiot i kierownika projektu wymaganych prawem zgód na prowadzenie badań oraz oceny nadzoru podmiotu nad realizowanym projektem badawczym

Realizacja:

a) weryfikacja 5110 raportów rocznych,

b) rozliczenie 2429 raportów końcowych,

c) przeprowadzenie 64 kontroli projektów zakwalifikowanych do finansowania w konkursach ogłoszonych i rozstrzygniętych przez Narodowe Centrum Nauki (Tabela 12).

⁵⁹ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2021 r*

⁶⁰ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2020 r*

⁶¹ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2019 r.*

⁶² Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2018 r.*

Tabela 12. Liczba oraz wyniki przeprowadzonych kontroli w 2024 r.

Lp.	Przedmiot	Liczba
1	Kontrole przeprowadzone w 2024 r., w tym:	64
1.1	Kontrole planowe (wynikające z Rocznego planu kontroli na rok 2024) zakończone	23
1.2	Kontrole planowe (wynikające z Rocznego planu kontroli na rok 2024) w toku	1
1.3	Kontrole doraźne (spoza Rocznego planu kontroli na rok 2024) zakończone	40
1.4	Kontrole doraźne (spoza Rocznego planu kontroli na rok 2024) w toku	0

Ocena kontrolowanych projektów

2.1	pozytywny	42
2.2	pozytywny z nieprawidłowościami i uchybieniami	5
2.3	pozytywny z nieprawidłowościami	1
2.4	pozytywny z uchybieniami	15
2.5	negatywny	0
2.6	w toku	1

Źródło: Opracowanie Zespołu ds. Kontroli i Audytu

Dodatkowo w 2024 r. w ramach nadzoru nad realizowanymi projektami badawczymi, stażami podoktorskimi i stypendiami doktorskimi dokonano:

- weryfikacji i rozpatrzenia 1536 wniosków o zmianę warunków określonych w umowach o realizację i finansowanie projektów badawczych, staży po uzyskaniu stopnia naukowego doktora i stypendiów doktorskich oraz zawarto aneksy do tych umów,
- zweryfikowano 197 sprawozdań z audytów zewnętrznych projektów przekazanych przez jednostki, w których realizowane są badania naukowe ze środków NCN,
- umorzenia przez Dyrektora NCN należności finansowych wynikających z rozliczenia środków finansowych przyznanych na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy o NCN na łączną kwotę 2 113 874,30 zł.

W Tabeli 13 podano wykaz podmiotów wraz ze wskazaniem wysokości umorzonych kwot i przyczyn umorzenia. W części wykazanych przypadków wymagana była zgoda MNiSW.

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2024 r.

Tabela 13 Wykaz umorzonych w 2024 r. decyzją Dyrektora kwot zwrotu środków z realizacji finansowanego przez NCN badania naukowego (w zł) wraz z przyczynami umorzenia

Podmiot	Kwota umorzenia [zł] (należność główna wraz z kosztami ubocznymi)	Przyczyna umorzenia
Uniwersytet Jagielloński	100 179,69	ważne zdarzenia losowe niezależne od dłużnika
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie	100 609,60	ważne zdarzenia losowe niezależne od dłużnika
Instytut Fizyki Jądrowej PAN	132 293,51	ważne zdarzenia losowe niezależne od dłużnika
Uniwersytet Szczeciński	79 239,17	ważne zdarzenia losowe niezależne od dłużnika
Uniwersytet Warszawski	53 638,77	ważne zdarzenia losowe niezależne od dłużnika
Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach	139 339,25	ważne zdarzenia losowe niezależne od dłużnika
Instytut Podstaw Informatyki PAN	856 456,85	ważne zdarzenia losowe niezależne od dłużnika
Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu	273 515,55	wystąpiła nadzwyczajna zmiana stosunków gospodarczych, której strony nie mogły przewidzieć w dniu otrzymania środków finansowych, z powodu której zapłata należności przez dłużnika groziłaby znacznym pogorszeniem jego sytuacji ekonomicznej oraz jest to uzasadnione ważnymi względami społecznymi lub gospodarczymi oraz uzasadnionym interesem Skarbu Państwa
Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu	22 129,20	wystąpiła nadzwyczajna zmiana stosunków gospodarczych, której strony nie mogły przewidzieć w dniu otrzymania środków finansowych, z powodu której zapłata należności przez dłużnika groziłaby znacznym pogorszeniem jego sytuacji ekonomicznej
Politechnika Wrocławska	256 772,28	wystąpiła nadzwyczajna zmiana stosunków gospodarczych, której strony nie mogły przewidzieć w dniu otrzymania środków finansowych, z powodu której zapłata należności przez dłużnika groziłaby znacznym pogorszeniem jego sytuacji ekonomicznej oraz jest to uzasadnione ważnymi względami społecznymi lub gospodarczymi oraz uzasadnionym interesem Skarbu Państwa
Polska Akademia Umiejętności	99 700,43	ważne zdarzenia losowe niezależne od dłużnika

Źródło: Dział Rozliczania Projektów Badawczych, Staży i Stypendiów na podstawie danych własnych

3. Audyt wewnętrzny

Cel: Wniesienie do Centrum wartości dodanej i usprawnienie jego funkcjonowania

Miernik:

- 1) liczba przeprowadzonych zadań zapewniających zgodnie z *Planem Audytu na rok 2024*.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2024 r.⁶³:

- 1) 4 zadania zapewniające,
- 2) 1 zadanie sprawdzające wykonanie rekomendacji z zadań zapewniających przeprowadzonych w 2023 r.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2023 r.⁶⁴:

- 1) 4 zadania zapewniające,
- 2) 1 zadanie sprawdzające wykonanie rekomendacji z zadań zapewniających przeprowadzonych w 2022 r.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2022 r.⁶⁵:

- 1) 4 zadania zapewniające,
- 2) 1 zadanie sprawdzające wykonanie rekomendacji z zadań zapewniających przeprowadzonych w 2021 r.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2021 r.⁶⁶:

- 1) 4 zadania zapewniające,
- 2) 1 zadanie sprawdzające wykonanie rekomendacji z zadań zapewniających przeprowadzonych w 2020 r.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2020 r.⁶⁷:

- 1) 4 zadania zapewniające,
- 2) 1 zadanie sprawdzające wykonanie rekomendacji z zadań zapewniających przeprowadzonych w 2019 r.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2019 r.⁶⁸:

- 1) 4 zadania zapewniające,
- 2) 1 zadanie sprawdzające wykonanie rekomendacji z zadań zapewniających przeprowadzonych w 2018 r.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2018 r.⁶⁹:

- 1) 4 zadania zapewniające,
- 2) 1 zadanie sprawdzające wykonanie rekomendacji z zadań zapewniających przeprowadzonych w 2017 r.

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2024 r.:

- 1) 5 zadań zapewniających,
- 2) 1 zadanie sprawdzające wykonanie rekomendacji z zadań zapewniających przeprowadzonych w 2023 r.

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2023 r.⁷⁰

- 1) 4 zadania zapewniające,

⁶³ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2024 r.*

⁶⁴ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2023 r.*

⁶⁵ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2022 r.*

⁶⁶ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2021 r.*

⁶⁷ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2020 r.*

⁶⁸ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2019 r.*

⁶⁹ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2018 r.*

⁷⁰ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2023 r.*

- 2) 1 zadanie sprawdzające wykonanie rekomendacji z zadań zapewniających przeprowadzonych w 2022 r.

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2022 r.⁷¹:

- 1) 4 zadania zapewniające,
- 2) 1 zadanie sprawdzające wykonanie rekomendacji z zadań zapewniających przeprowadzonych w 2021 r.

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2021 r.⁷²:

- 3) 4 zadania zapewniające,
- 4) 1 zadanie sprawdzające wykonanie rekomendacji z zadań zapewniających przeprowadzonych w 2020 r.

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2020 r.⁷³:

- 5) 4 zadania zapewniające,
- 6) 1 zadanie sprawdzające wykonanie rekomendacji z zadań zapewniających przeprowadzonych w 2019 r.

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2019 r.⁷⁴:

- 1) 4 zadania zapewniające,
- 2) 1 zadanie sprawdzające wykonanie rekomendacji z zadań zapewniających przeprowadzonych w 2018 r.

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2018 r.⁷⁵:

- 1) 6 zadań zapewniających,
- 2) 1 zadanie sprawdzające wykonanie rekomendacji z zadań zapewniających przeprowadzonych w 2017 r.

Osiągnięta w 2024 r. wartość miernika jest wyższa od wartości zaplanowanej ze względu na realizację audytu o charakterze zleconym. Audyt został zlecony przez Ministerstwo Finansów. Przedmiotem audytu było przeprowadzenie oceny funkcjonowania wybranych elementów systemu kontroli zarządczej. Głównym celem audytu było dostarczenie Dyrektorowi NCN i Ministrowi Finansów racjonalnego zapewnienia na temat funkcjonowania kluczowych elementów systemu kontroli zarządczej: adekwatności, skuteczności i efektywności działań podjętych dla zapewnienia realizacji celów i zadań jednostki.

Realizacja:

Przeprowadzono 5 zadań zapewniających i 1 zadanie sprawdzające wykonanie rekomendacji z zadań zapewniających przeprowadzonych w 2023 r.

⁷¹ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2022 r.*

⁷² Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2021 r.*

⁷³ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2020 r.*

⁷⁴ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2019 r.*

⁷⁵ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2018 r.*

4. Upowszechnianie w środowisku naukowym informacji o ogłaszanych konkursach

Cel: Zapewnienie dostępności informacji o ogłaszanych przez Centrum konkursach oraz badaniach realizowanych w ramach tych konkursów

Miernik:

- 1) liczba podejmowanych przedsięwzięć mających na celu informację i promocję wiedzy o konkursach organizowanych przez Centrum.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2024 r.⁷⁶: 46

- 1) zorganizowanie 4 dużych wydarzeń promujących działalność NCN oraz 42 spotkań poświęconych ofercie konkursowej NCN, najważniejszym aspektem przygotowania wniosków o finansowanie badań naukowych, jak i zagadnieniom związanym z obsługą administracyjną badań finansowanych przez Centrum oraz Funduszami Norweskimi i EOG, a także zagadnieniom związanym z otwartą nauką oraz Europejską Chmurą Otwartej Nauki (*European Open Science Cloud*, EOSC).

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2023 r.⁷⁷: 49

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2022 r.⁷⁸: 47

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2021 r.⁷⁹: 47

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2020 r.⁸⁰: 41

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2019 r.⁸¹: 13

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2018 r.⁸²: 12

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2024 r.: 60

- 1) zorganizowanie 5 i współorganizowanie 6 dużych wydarzeń promujących działalność NCN oraz 49 spotkań poświęconych ofercie konkursowej NCN, najważniejszym aspektem przygotowania wniosków o finansowanie badań naukowych, jak i zagadnieniom związanym z obsługą administracyjną badań finansowanych przez Centrum oraz Funduszami Norweskimi i EOG, a także zagadnieniom związanym z otwartą nauką oraz Europejską Chmurą Otwartej Nauki (*European Open Science Cloud*, EOSC).

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2023 r.⁸³: 61

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2022 r.⁸⁴: 56

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2021 r.⁸⁵: 67

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2020 r.⁸⁶: 38

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2019 r.⁸⁷: 17

⁷⁶ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2024 r.*

⁷⁷ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2023 r.*

⁷⁸ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2022 r.*

⁷⁹ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2021 r.*

⁸⁰ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2020 r.*

⁸¹ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2019 r.*

⁸² Na podstawie *Planu działalności NCN w 2018 r.*

⁸³ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2023 r.*

⁸⁴ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2022 r.*

⁸⁵ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2021 r.*

⁸⁶ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2020 r.*

⁸⁷ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2019 r.*

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2018 r.⁸⁸:17

Osiągnięta w 2024 r. wartość miernika jest wyższa od zaplanowanej.

W sprawozdawanym roku Narodowe Centrum Nauki elastycznie reagowało na pojawiające się możliwości promocji oraz potrzeby zgłaszane przez środowisko naukowe, co pozwoliło na skuteczniejsze dotarcie do zainteresowanych odbiorców oraz wzmocnienie wizerunku Centrum jako aktywnego uczestnika krajowej i międzynarodowej społeczności naukowej. W efekcie NCN zrealizowało więcej dużych wydarzeń promujących swoją działalność oraz spotkań informacyjnych, w tym warsztatów, niż pierwotnie zaplanowano. Poniżej umieszczono wykaz tych wydarzeń. Ich opis znajduje się w sekcji 2.8.2 części ogólnej sprawozdania.

Dodatkowo dwa wydarzenia zaplanowane do realizacji w 2024 r., tj. POLONEZ BIS Fellow's Forum i EOSC Tripartite Event, odbędą się w 2025 r. z powodów organizacyjnych. Prace nad nimi rozpoczęły się w 2024 r.

EOSC National Tripartite Event Poland został przesunięty na marzec 2025 r. w porozumieniu z MNiSW. Wydarzenie odbędzie się w Krakowie w ramach Polskiej Prezydencji w Radzie UE, równoległe z dwoma kluczowymi spotkaniami: posiedzeniem EOSC Steering Board (z udziałem Komisji Europejskiej oraz przedstawicieli państw członkowskich i stowarzyszonych) oraz European Tripartite Event (z udziałem KE, przedstawicieli państw członkowskich i stowarzyszonych oraz EOSC Association). National Tripartite Event odbędzie się bezpośrednio po zakończeniu European Tripartite Event, co wzmocni wpływ krajowego wydarzenia i umożliwi udział w nim przedstawicieli z innych krajów.

Realizacja:

- 1) zorganizowanie uroczystości wręczenia Nagrody Narodowego Centrum Nauki,
- 2) zorganizowanie Dni Narodowego Centrum Nauki,
- 3) zorganizowanie otwartych konsultacji dla środowiska naukowego w Polsce,
- 4) zorganizowanie konferencji programu QuantERA,
- 5) zorganizowanie Dnia w NCN z przedstawicielami uczelni artystycznych,
- 6) współorganizowanie Copernicus Festival 2024,
- 7) współorganizowanie Czwartego Polsko-Niemieckiego Spotkania Naukowego,
- 8) współorganizowanie EuroScience Open Forum 2024,
- 9) współorganizowanie II Kongresu Umieędzynarodowienia Nauki,
- 10) współorganizowanie Sympozjum EOSC w Berlinie,
- 11) współorganizowanie Konferencja CHANSE Mid-term,
- 12) zorganizowanie 5 edycji warsztatów szkoleniowych dla pracowników jednostek naukowych zaangażowanych w obsługę administracyjną badań naukowych finansowanych przez Centrum, w tym jednej w trakcie Dni NCN,
- 13) zorganizowanie 24 spotkań, także w formule warsztatowej, poświęconych ofercie konkursowej NCN oraz najważniejszym aspektom przygotowania wniosków o finansowanie badań naukowych,
- 14) zorganizowanie 2 spotkań szkoleniowych dotyczących przygotowania raportów końcowych z projektów finansowanych z funduszy norweskich i EOG w programie Badania podstawowe,
- 15) zorganizowanie 18 spotkań szkoleniowych i informacyjnych dotyczących otwartej nauki (otwartego dostępu do publikacji, otwartych danych), Europejskiej Chmury Otwartej Nauki (*European Open Science Cloud*), zarządzania danymi badawczymi i data stewardship.

⁸⁸ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2018 r.*

5. Inspirowanie i monitorowanie finansowania badań naukowych ze środków pochodzących spoza budżetu państwa

Cel: Zwiększenie zaangażowania środków spoza budżetu państwa

Miernik:

- 1) wysokość pozyskanych środków finansowych spoza budżetu państwa.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2024 r.⁸⁹:

- 1) **30 712 tys. zł** pozyskane z głównym przeznaczeniem na istniejące i nowe inicjatywy międzynarodowe, współpracę bilateralną pomiędzy Centrum i Towarzystwem Maxa Plancka – Centra Doskonałości Naukowej *Dioscuri* oraz na inicjatywy w ramach MF EOG i NMF w programie Badania podstawowe.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2023 r.⁹⁰:

- 1) pozyskanie 150 tys. zł dla laureatów Nagrody Narodowego Centrum Nauki 2023,
- 2) 84 542 tys. zł pozyskane z głównym przeznaczeniem na istniejące i nowe inicjatywy międzynarodowe, współpracę bilateralną pomiędzy Centrum i Towarzystwem Maxa Plancka – Centra Doskonałości Naukowej *Dioscuri* oraz na inicjatywy w ramach MF EOG i NMF w programie Badania podstawowe.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2022 r.⁹¹:

- 1) pozyskanie 150 tys. zł dla laureatów Nagrody Narodowego Centrum Nauki 2022,
- 2) 159 193,8 tys. zł pozyskane przede wszystkim z Unii Europejskiej w ramach inicjatyw międzynarodowych oraz w wyniku współpracy bilateralnej pomiędzy Centrum, i Towarzystwem Maxa Plancka – Centra Doskonałości Naukowej *Dioscuri*, jak i pozyskane z Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego (MF EOG i NMF) oraz Funduszu Współpracy Dwustronnej (FWD) programu Badania podstawowe.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2021 r.⁹²:

- 1) pozyskanie 150 tys. zł dla laureatów Nagrody Narodowego Centrum Nauki 2021,
- 2) 106 481 tys. zł pozyskane przede wszystkim z Unii Europejskiej w ramach inicjatyw międzynarodowych oraz w wyniku współpracy bilateralnej pomiędzy Centrum i Towarzystwem Maxa Plancka – Centra Doskonałości Naukowej *Dioscuri*, jak i pozyskane z Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego (MF EOG i NMF) oraz Funduszu Współpracy Dwustronnej (FWD) programu Badania podstawowe.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2020 r.⁹³:

- 1) pozyskanie 150 tys. zł dla laureatów Nagrody Narodowego Centrum Nauki 2020,
- 2) 66 797 tys. zł z głównym przeznaczeniem na istniejące i nowe inicjatywy międzynarodowe finansowane ze środków współpracy dwu- i wielostronnej, współpracy bilateralnej pomiędzy Centrum i Towarzystwem Maxa Plancka – Centra Doskonałości Naukowej *Dioscuri*, na inicjatywy w ramach Funduszy Norweskich i EOG oraz Funduszu Współpracy Dwustronnej programu Badania podstawowe.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2019 r.⁹⁴

- 1) pozyskanie 150 tys. zł dla laureatów Nagrody Narodowego Centrum Nauki 2019,

⁸⁹ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2024 r.*

⁹⁰ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2023 r.*

⁹¹ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2022 r.*

⁹² Na podstawie *Planu działalności NCN w 2021 r.*

⁹³ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2020 r.*

⁹⁴ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2019 r.*

- 2) 4 828 tys. zł pozyskane przede wszystkim w ramach inicjatyw międzynarodowych: współpracy dwu- i wielostronnej, współpracy bilateralnej pomiędzy Centrum i Towarzystwem Maxa Plancka – Centra Doskonałości Naukowej *Dioscuri* oraz Funduszu Współpracy Dwustronnej programu Badania podstawowe.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2018 r.⁹⁵:

- 1) pozyskanie 150 tys. zł dla laureatów Nagrody Narodowego Centrum Nauki 2018,
- 2) 41 953 tys. zł pozyskane w ramach programów międzynarodowych dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach osi Horyzont 2020 (BiodivERsa, CSA EXPAND, M-ERA.NET 2, POLONEZ, QuantERA, ENSUF) oraz współpracy bilateralnej pomiędzy Centrum i Towarzystwem Maxa Plancka – Centra Doskonałości Naukowej *Dioscuri*.

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2024 r.:

- 1) **22 320 tys. zł**, w tym przede wszystkim pozyskano fundusze na dofinansowanie projektów i środki na zarządzanie/administrację w wysokości 14 034 tys. zł z Unii Europejskiej w ramach inicjatyw międzynarodowych (M-ERA.NET 3, ERA-LEARN HE, POLONEZ BIS, InCoQFlag, FOREST VALUE 2) oraz w wyniku współpracy bilateralnej pomiędzy Centrum i Towarzystwem Maxa Plancka, jak również środki w wysokości 7 390 tys. zł z Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego (MF EOG i NMF) oraz Funduszu Współpracy Dwustronnej programu Badania podstawowe.

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2023 r.⁹⁶.

- 1) 0 zł pozyskane dla laureatów Nagrody Narodowego Centrum Nauki⁹⁷,
- 2) 87 199 tys. zł, w tym przede wszystkim pozyskano na dofinansowanie projektów i środki na zarządzanie/administrację środki w wysokości 18 865 tys. zł z Unii Europejskiej w ramach inicjatyw międzynarodowych oraz w wyniku współpracy bilateralnej pomiędzy Centrum, a Towarzystwem Maxa Plancka (M-ERA.NET 3, M-ERA.NET 2, ENSUF, QUANETRA, JPI EC-AMR, ERA-LEARN HE, BIODIVERSA+, ERA-LEARN, POLONEZ BIS, JPI AMR Action, FORESTVALUE2, Max Planck), jak również środki w wysokości 66 673 tys. zł z Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego (MF EOG i NMF) oraz Funduszu Współpracy Dwustronnej programu Badania podstawowe.

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2022 r.⁹⁸:

- 1) 0 zł pozyskane dla laureatów Nagrody Narodowego Centrum Nauki⁹⁹,
- 2) 175 748 tys. zł, w tym przede wszystkim pozyskano środki na dofinansowanie projektów i na zarządzanie/administrację w wysokości 99 732 tys. zł z Unii Europejskiej w ramach inicjatyw międzynarodowych oraz w wyniku współpracy bilateralnej pomiędzy Centrum, a Towarzystwem Maxa Plancka (M-ERA.NET 3, CHANSE, M-ERA, BiodivClim, CHIST-ERA III, EXEDRA, EN-UAC, QUANETRA II, Norface Governance, EN-UTC, JPI AMR Action, EOSC Focus, Max Planck), jak również środki w wysokości 73 502 tys. zł z Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego (MF EOG i NMF) oraz Funduszu Współpracy Dwustronnej programu Badania Podstawowe.

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2021 r.¹⁰⁰:

- 1) 0 zł pozyskane dla laureatów Nagrody Narodowego Centrum Nauki¹⁰¹,

⁹⁵ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2018 r.*

⁹⁶ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2023 r.*

⁹⁷ Na podstawie art. 20 pkt 8 ustawy o Narodowym Centrum Nauki nagroda dla laureatów za rok 2023 w wysokości 150 tys. zł została ufundowana przez Centrum z innych źródeł (pozostałych środków).

⁹⁸ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2021 r.*

⁹⁹ Na podstawie art. 20 pkt 8 ustawy o Narodowym Centrum Nauki Nagroda dla laureatów za rok 2022 w wysokości 150 tys. zł została ufundowana przez Centrum.

¹⁰⁰ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2021 r.*

¹⁰¹ Na podstawie art. 20 pkt 8 ustawy o Narodowym Centrum Nauki Nagroda dla laureatów za rok 2021 w wysokości 150 tys. zł została ufundowana przez Centrum.

- 2) 92 898 tys. zł, w tym przede wszystkim z Unii Europejskiej w ramach inicjatyw międzynarodowych oraz w wyniku współpracy bilateralnej pomiędzy Centrum a Towarzystwem Maxa Plancka (M-ERA.NET 3, CHIST-ERA IV, CHANSE, POLONEZ, MERA, HERA JRP PS, CHIST-ERA III, BIODIVSCEN, EN-UAC, POLONEZ BIS, QUANETRA II, NORFACE GOVERNANCE, EN-UTC, JPI AMR Action, Max Planck) pozyskano środki w wysokości 41 245 tys. zł jako dofinansowanie projektów i środki na zarządzanie/administrację, jak i 51 418 tys. zł pozyskane z Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego (MF EOG i NMF).

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2020 r.¹⁰²:

- 1) 110 tys. zł pozyskane dla laureatów Nagrody Narodowego Centrum Nauki,
- 3) 31 575 zł z głównym przeznaczeniem na istniejące i nowe inicjatywy międzynarodowe finansowane ze środków współpracy dwu- i wielostronnej, współpracy bilateralnej pomiędzy Centrum i Towarzystwem Maxa Plancka – Centra Doskonałości Naukowej *Dioscuri*, na inicjatywy w ramach Funduszy Norweskich i EOG oraz Funduszu Współpracy Dwustronnej.

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2019 r.¹⁰³:

- 1) 130 tys. zł pozyskane dla laureatów Nagrody Narodowego Centrum Nauki,
- 2) 1 914 tys. zł, z czego przede wszystkim w ramach inicjatyw międzynarodowych i współpracy pomiędzy Centrum, a Towarzystwem Maxa Plancka (CHIST-ERA III, BiodivERSa, M-ERA.NET 2, ENSUF, ForestValue, BiodivScen, ERA-LEARN, JPND, Dioscuri) pozyskano środki w wysokości 1 887 tys. zł z przeznaczeniem na dofinansowanie projektów i środki na zarządzanie/administrację.

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2018 r.¹⁰⁴:

- 1) 150 tys. zł pozyskane dla laureatów Nagrody Narodowego Centrum Nauki,
- 2) w ramach inicjatyw międzynarodowych (INFECT-ERA, POLONEZ, M-ERA, ENSUF, QUANTERA, CHIST-ERA III, ForestValue, EXEDRA) pozyskano środki w wysokości 44 890 tys. zł jako dofinansowanie projektów i środki na zarządzanie/administrację.

Osiągnięta w 2024 r. wartość miernika jest niższa od zaplanowanej.

Wpływy z Komisji Europejskiej były niższe od zakładanych, głównie z powodu opóźnienia w przekazaniu środków na realizację Partnerstwa Biodiversa+, co wpłynęło na harmonogram wypłat. Mimo przesunięcia łączna wysokość środków pozyskanych spoza budżetu państwa na ten cel dla Centrum pozostaje bez zmian.

Niższe niż planowane wykonanie wynika również z kwoty zwrotów z projektów realizowanych w programie Badania podstawowe, które zakończyły się w 2024 r. Na etapie zmiany planu finansowo-rzeczowego oszacowano kwotę zwrotów na podstawie raportów z projektów oraz oświadczeń o wydatkowaniu środków. Następnie około 80% tej kwoty przesunięto do funduszu bilateralnego (FWD), aby wykorzystać ją na inicjatywy bilateralne. Działanie to miało na celu zminimalizowanie różnicy w wydatkowaniu środków w tym programie.

Dodatkowym czynnikiem wpływającym na niższe wpływy były wahania kursowe. W 2024 roku euro straciło na wartości w porównaniu do wskaźników makroekonomicznych przyjętych podczas prac nad planem finansowym. To spowodowało obniżenie realnej kwoty środków wpłaconych na konta NCN. W rezultacie, pomimo nominalnie niezmienionej wysokości dofinansowania, wartość otrzymanych środków w przeliczeniu na złote okazała się niższa od oczekiwanej.

¹⁰² Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2020 r.*

¹⁰³ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2019 r.*

¹⁰⁴ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2018 r.*

Realizacja:

- a) pozyskano 14 930 tys. zł, w tym przede wszystkim 14 034 tys. zł w ramach inicjatyw międzynarodowych: M-ERA.NET 3, ERA-LEARN HE, POLONEZ BIS, InCoQFlag, FORESTVALUE 2 oraz w wyniku współpracy bilateralnej pomiędzy Centrum a Towarzystwem Maxa Plancka,
- b) pozyskano 7 390 tys. zł z Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego oraz z Funduszu Współpracy Dwustronnej.

6. Wykonywanie innych zadań zleconych przez Ministra, ważnych dla rozwoju badań podstawowych, w tym opracowywanie programów badawczych ważnych dla kultury narodowej – konkursy SONATINA, *Dioscuri*, TANGO, partnerstwa europejskie

Cel: Wspieranie rozwoju badań podstawowych poprzez realizowanie innych zadań zleconych przez Ministra

Miernik:

- 1) liczba programów i innych inicjatyw wpisujących się w inne zadania zlecone przez Ministra, ważne dla wspierania rozwoju badań podstawowych.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2024 r.¹⁰⁵: 5

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2023 r.¹⁰⁶: 5

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2022 r.¹⁰⁷: 3

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2021 r.¹⁰⁸: 3

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2020 r.¹⁰⁹: 3

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2019 r.¹¹⁰: 3

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2018 r.¹¹¹: 3

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2024 r.: 5

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2023 r.: 5

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2022 r.¹¹²: 5

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2021 r.¹¹³: 3

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2020 r.¹¹⁴: 3

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2019 r.¹¹⁵: 3

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2018 r.¹¹⁶: 3

Osiągnięta w 2024 r. wartość miernika jest równa wartości zaplanowanej.

Realizacja:

- 1) obsługa działań realizowanych w ramach konkursu SONATINA,
- 2) obsługa działań realizowanych w ramach konkursu *Dioscuri*,
- 3) koordynacja działań realizowanych w ramach europejskiego partnerstwa EOSC,
- 4) koordynacja działań realizowanych w ramach europejskiego partnerstwa Biodiversa+.
- 5) koordynacja działań realizowanych w ramach europejskiego partnerstwa STR

Dodatkowo w dniu 16 grudnia 2024 r. NCN ogłosiło dziewiątą edycję konkursu SONATINA.

¹⁰⁵ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2024 r.*

¹⁰⁶ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2023 r.*

¹⁰⁷ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2022 r.*

¹⁰⁸ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2021 r.*

¹⁰⁹ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2020 r.*

¹¹⁰ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2019 r.*

¹¹¹ Na podstawie *Planu działalności NCN w 2018 r.*

¹¹² Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2022 r.*

¹¹³ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2021 r.*

¹¹⁴ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2020 r.*

¹¹⁵ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2019 r.*

¹¹⁶ Na podstawie *Sprawozdania z działalności NCN w 2018 r.*

7. Pomoc publiczna

7.1. Informacja na temat liczby złożonych wniosków o udzielenie pomocy publicznej i liczby projektów wybranych do finansowania w konkursach rozstrzygniętych i ogłoszonych w 2024 r.

W 2024 r. do NCN wpłynęło 31 wniosków o udzielenie pomocy publicznej o łącznej wartości 40 883 574 zł. Szczegółowe dane na temat wnioskowanej pomocy publicznej przedstawiono w Tabeli 14.

Tabela 14. Liczba złożonych wniosków z pomocą publiczną w 2024 r. w poszczególnych typach konkursów

Konkursu	Liczba złożonych wniosków	Kwota wnioskowanej pomocy publicznej (w zł)
OPUS 27	10	20 243 125
PRELUDIUM 23	6	1 112 510
SONATA BIS 14	1	636 300
OPUS 28	11	17 105 540
SONATA 20	3	1 786 099

Źródło: Główny specjalista ds. przedsiębiorstw i pomocy publicznej na podstawie danych własnych

7.2. Pomoc publiczna udzielona przez Narodowe Centrum Nauki w 2024 r.

Zgodnie z zasadą, że dniem udzielenia pomocy publicznej jest dzień podpisania umowy o finansowanie i realizację projektu badawczego, NCN w 2024 r. udzieliło pomocy publicznej jednemu podmiotowi w ramach konkursu OPUS 26. Wartość nominalna udzielonej pomocy publicznej wyniosła 682 544 zł.

8. Działalność Centrum

8.1. Poniesione wydatki na obsługę Działania Finansowanie i współfinansowanie projektów badawczych

W 2024 r. Centrum zaplanowało na obsługę Działania *Finansowanie i współfinansowanie projektów badawczych* kwotę 62 857 000,00 zł zgodnie ze zaktualizowanym planem finansowym. Środki finansowe wykorzystane na obsługę Działania *Finansowanie i współfinansowanie projektów badawczych* prezentuje Tabela 15.

Tabela 15. Poniesione wydatki na obsługę działania NCN w 2024 r. (w zł)

Źródło finansowania/rodzaj dotacji	Planowane środki finansowe	Planowane środki finansowe po zmianach	Poniesione wydatki
Dotacja podmiotowa, inwestycyjna i celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE oraz środki pochodzące z innych źródeł	66 743 000,00	62 857 000,00	50 813 663,87 ¹¹⁷

Źródło: Opracowanie Działu Finansowo-Księgowego na podstawie danych z programu finansowo-księgowego Comarch ERP OPTIMA

Szczegółowe informacje na temat realizacji rocznego planu finansowego Centrum w 2024 r., w tym dotacji podmiotowej i inwestycyjnej, zaprezentowane zostały w sekcji 3 części ogólnej sprawozdania. Opis zrealizowanych inwestycji w 2024 r. znajduje się w sekcji 8.3 części szczegółowej.

8.2. Zatrudnienie w Biurze Centrum w podziale na komórki organizacyjne

W 2024 r. NCN dysponowało stabilnym zapleczem kadrowym, mimo rotacji pracowników. Planowana liczba etatów wynosiła 175, natomiast zarówno na dzień 1 stycznia, jak i 31 grudnia 2024 r. obsadzonych było 173 etaty¹¹⁸. Szczegółowe dane dotyczące zatrudnienia znajdują się w Tabeli 16.

W ciągu roku 10 osób zakończyło pracę, jednocześnie 10 nowych pracowników podjęło współpracę z NCN, co pozwoliło na utrzymanie stałej liczby zatrudnionych. Na koniec roku na umowę o pracę na zastępstwo zatrudnionych było 6 osób, co umożliwiło elastyczne reagowanie na potrzeby związane z realizacją zadań. Taka struktura kadrowa pozwoliła na efektywną obsługę przedsięwzięć finansowanych zarówno z krajowych, jak i międzynarodowych źródeł, zapewniając jednocześnie ciągłość działań oraz wysoką jakość realizowanych zadań.

W związku z rosnącym zaangażowaniem NCN w inicjatywy międzynarodowe, działania na rzecz wdrażania rozwiązań otwartej nauki oraz przygotowaniami do koordynacji międzynarodowego Partnerstwa Europejskiego dotyczącego zmian społecznych (STR), Centrum wystąpiło do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (MNiSW) o przyznanie dodatkowych etatów. Decyzją ministerstwa z dnia 10 września 2024 r. NCN otrzymało 10 nowych etatów, co umożliwiło powołanie dwóch nowych zespołów dedykowanych działalności międzynarodowej: Zespołu ds. Partnerstwa Europejskiego STR oraz Zespołu Finansów Międzynarodowych.

¹¹⁷ Kwota ta zawiera również środki przekazane do partnerów programów QuantERA II i CHANSE, których NCN jest koordynatorem w wysokości 740 080,71 zł.

¹¹⁸ Podane wartości dotyczą liczby etatów na określony dzień w roku (1 stycznia i 31 grudnia 2024) i uwzględniają wszystkich pracowników NCN, w tym osoby przebywające na urloпах wychowawczych, bezpłatnych i rodzicielskich. W Tabeli 9. podano wartość średniorocznego zatrudnienia z wyłączeniem osób przebywających na ww. urloпах.

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2024 r.

Tabela 16. Zatrudnienie w NCN w podziale na komórki organizacyjne¹¹⁹ planowane na 2024 r. oraz stan faktyczny na dzień 31 grudnia 2023 r. i 31 grudnia 2024 r.

Komórka organizacyjna	Liczba etatów		
	planowanych na 2024 r.	w przeliczeniu na pełne etaty na dzień 31.12.2024	w przeliczeniu na pełne etaty na dzień 31.12.2023
Dyrektor Narodowego Centrum Nauki	1	1	1
Zastępca Dyrektora Narodowego Centrum Nauki	1	1	1
Samodzielne stanowisko: Główny Księgowy	1	1	1
Dział Badań Naukowych i Rozwoju Naukowców	23	24	23
Dział Finansowo-Księgowy	15	14	15
Dział Rozliczania Projektów Badawczych, Staży i Stypendiów	13	12	12
Dział Spraw Organizacyjnych	12	12	13
Dział Współpracy Międzynarodowej	14	16	14
Zespół Kadrowo-Płacowy	4	5	4
Dział Obsługi Wniosków	17	15	17
Kancelaria Rady Narodowego Centrum Nauki	4	4	4
Samodzielne stanowisko: Specjalista ds. BHP	1	1	1
Samodzielne stanowisko: Specjalista ds. Pomocy Publicznej	1	1	1
Samodzielne stanowisko: Analityk ds. systemów teleinformatycznych	1	1	1
Samodzielne stanowisko: Główny specjalista ds. controllingu	1	1	1
Pełnomocnik dyrektora NCN ds. komunikacji	1	1	1
Samodzielne stanowisko: Inspektor Danych Osobowych	0	0	0
Zespół ds. Analiz i Ewaluacji	4	4	4
Zespół ds. Informacji i Promocji	3	3	3
Zespół ds. Kontroli i Audytu	5	5	5
Zespół ds. Otwartej nauki	3	4	3
Zespół ds. Teleinformatycznych	3	3	2
Zespół ds. Elektronicznego Systemu Obsługi Wniosków	3	3	3
Zespół ds. Obsługi Ekspertów	11	9	10
Zespół Koordynatorów Dyscyplin	25	21	23
Zespół Radców Prawnych	4	4	5
Zespół Funduszy Norweskich	4	3	4
Zespół Finansów Międzynarodowych	0	2	0
Zespół ds. Partnerstwa Europejskiego STR	0	2	0
Razem	175	173	172

Źródło: Opracowanie Zespołu Kadrowo-Płacowego

Zarządzanie zasobami ludzkimi w NCN opiera się na solidnych podstawach prawnych oraz wewnętrznych regulacjach, takich jak Regulamin Pracy i Regulamin Organizacyjny, które precyzyjnie określają zasady funkcjonowania oraz oczekiwania wobec pracowników i pracodawcy. Zespół Kadrowo-

¹¹⁹ Rozkład struktury organizacyjnej Centrum nie uwzględnia źródeł finansowania zgodnych z rocznym planem finansowym.

Płacowy monitoruje przestrzeganie tych regulacji, co jest kluczowe dla utrzymania zgodności z przepisami prawa oraz poprawy atmosfery w miejscu pracy. Polityka równości płci, a także wewnętrzna polityka przeciwdziałania dyskryminacji oraz mobbingowi są integralną częścią działań NCN, co podkreśla zaangażowanie w tworzenie sprawiedliwego i wspierającego środowiska pracy.

NCN konsekwentnie inwestuje w rozwój i doskonalenie pracowników, co zwiększa ich satysfakcję z pracy oraz przyczynia się do lepszej efektywności organizacji. Otwartość w komunikacji i współpraca wspierają partnerskie relacje między kierownictwem a pracownikami. Dbanie o wizerunek Centrum jako pracodawcy oraz świadomość, że polityka personalna wpływa na postrzeganie organizacji, motywują do ciągłego doskonalenia praktyk HR i tworzenia przyjaznego środowiska pracy.

Procesy rekrutacyjne w NCN koncentrują się na pozyskiwaniu kandydatów o odpowiednich kwalifikacjach, kompetencjach oraz wartościach zgodnych z kulturą organizacyjną. Zachęca się również pracowników do udziału w rekrutacjach wewnętrznych, co wspiera ich rozwój zawodowy. Jednakże w 2024 r. procesy rekrutacyjne były dla NCN wyzwaniem z powodu trudnej sytuacji na rynku pracy oraz zdezaktualizowanego Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 21 stycznia 2020 r. w sprawie szczegółowego wynagradzania pracowników Biura NCN (Dz.U.2020 poz. 112).

Aktualne stawki wynagrodzeń przewidziane w rozporządzeniu pozostają w sprzeczności z przepisami o minimalnym wynagrodzeniu w Polsce, co uniemożliwia NCN prowadzenie efektywnej polityki kadrowej. Na niektórych stanowiskach (np. młodszy specjalista) maksymalne dopuszczalne wynagrodzenie jest niższe niż ustawowe minimum, co nie tylko ogranicza możliwości zatrudnienia, ale także blokuje rozwój finansowy dla obecnych pracowników, prowadząc do utraty wartościowych specjalistów.

Pomimo wielokrotnych apeli Dyrekcji NCN o zmianę legislacji, problem ten nie został rozwiązany, co dodatkowo pogłębia trudności w zarządzaniu zasobami ludzkimi. NCN nadal podejmuje działania mające na celu poprawę sytuacji kadrowej, jednak skuteczność tych działań jest ograniczona przez obowiązujące przepisy.

8.3. Zrealizowane inwestycje

Centrum na 2024 r. zaplanowało dotację na sfinansowanie inwestycji i zakupów inwestycyjnych w wysokości 1 300 000 zł, która w wyniku zmiany planu finansowego została zmniejszona do kwoty 1 000 000 zł.

W ramach zadania nr 1 pn. *Zakup sprzętu i urządzeń komputerowych, serwerów i oprogramowania* zakupiono serwer kopii zapasowych, drukujące urządzenia wielofunkcyjne, oprogramowanie do druku podążającego oraz komputer dedykowany do rozwiązań opartych na SI (sztucznej inteligencji).

W ramach zadania nr 2 pn. *Zakup mebli biurowych i urządzeń (innych niż komputerowe)* zakupiono meble gabinetowe oraz dodatkowy monitor do sali plenarnej na potrzeby posiedzeń Rady NCN.

W ramach zadania nr 3 pn. *Rozbudowa systemu zarządzania budynkiem (BMS) oraz podsystemów związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa obiektu* dokonano rozbudowy systemu BMS w zakresie wykonania wizualizacji węzła cieplnego wraz z montażem dodatkowego czujnika temperatury, wizualizacji klimatyzacji zamontowanej w pomieszczeniu serwerowni wraz z montażem czujnika pomiaru temperatury i wilgotności w pomieszczeniu serwerowni, wizualizacji centrali wentylacyjnej NW2 o dodatkową funkcjonalność umożliwiającą sterowanie ogrzewaniem agregatu przy centrali NW2 oraz wizualizacji centrali wentylacyjnej NW4 o agregat chłodniczy wraz doprowadzeniem zasilania elektrycznego dla agregatu chłodniczego. Ponadto dokonano rozbudowy systemu przeciwpożarowego w budynku NCN o wykonanie wizualizacji systemu sygnalizacji pożaru, rozbudowy systemu monitoringu w budynku NCN o dodatkowe 17 kamer, a także rozbudowano system wentylacji znajdujący się w budynku NCN o montaż agregatu chłodniczego przy centrali wentylacyjnej NW4. Dodatkowo

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2024 r.

w ramach zadania nr 3 zamontowano klucz systemowy we wszystkich pomieszczeniach biurowych i konferencyjnych w budynku NCN.

W ramach zadania nr 4 pn. *Budowa systemu audio-wideo na potrzeby hybrydowych paneli eksperckich* zakupiono do czterech sal konferencyjnych system audio-video dedykowany do spotkań hybrydowych.

W ramach zaplanowanej dotacji po zmianach Centrum wykorzystało kwotę w wysokości 822 967,16 zł, zatem wskaźnik wykorzystania dotacji inwestycyjnej wyniósł 82,30%.

Rozliczenie środków przeznaczonych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji w ramach poszczególnych zadań inwestycyjnych w 2024 r. zostało zaprezentowane w Tabeli 17.

Tabela 17. Rozliczenie środków przeznaczonych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji w ramach poszczególnych zadań inwestycyjnych w 2024 r. (w zł)

Zadanie inwestycyjne	Planowany koszt	Planowany koszt po zmianach	Poniesione wydatki
1. Zakup sprzętu i urządzeń komputerowych, serwerów i oprogramowania	500 000	200 000	150 158,40
2. Zakup mebli biurowych i urządzeń (innych niż komputerowe)	100 000	100 000	29 668,83
3. Rozbudowa systemu zarządzania budynkiem (BMS) oraz podsystemów związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa obiektu	200 000	200 000	189 259,62
4. Budowa systemu audio-wideo na potrzeby hybrydowych paneli eksperckich	500 000	500 000	453 880,31
Razem	1 300 000	1 000 000	822 967,16

Źródło: Opracowanie Działu Spraw Organizacyjnych i Działu Finansowo-Księgowego na podstawie danych z programu finansowo-księgowego Comarch ERP Optima

8.4. Zestawienie całkowitych przychodów/środków Centrum

Podsumowanie całkowitych przychodów Centrum w 2024 r. przedstawia Tabela 18.

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2024 r.

Tabela 18. Zestawienie przychodów/środków Centrum w 2024 r. (w zł)

Rodzaj przychodów/środków	Wysokość przychodów	Wysokość przychodów po zmianach	Zrealizowane przychody	Wysokość środków	Wysokość środków po zmianach	Otrzymane środki
Dotacje ogółem, z tego:	1 442 987 000,00	1 644 456 000,00	1 582 778 783,32	1 444 287 000,00	1 645 456 000,00	1 639 335 401,91
– podmiotowa	57 452 000,00	52 748 000,00	43 460 926,64	57 452 000,00	52 748 000,00	46 748 000,00
– celowa	1 383 144 000,00	1 589 144 000,00	1 537 214 804,66	1 383 144 000,00	1 589 144 000,00	1 589 144 000,00
– celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE - bieżące	2 391 000,00	2 564 000,00	2 103 052,02	2 391 000,00	2 564 000,00	2 443 401,91
– celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE - majątkowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
– na inwestycje i zakupy inwestycyjne	0,00	0,00	0,00	1 300 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00
Środki otrzymane z Unii Europejskiej	22 950 000,00	24 146 000,00	20 516 707,39	12 000 000,00	12 000 000,00	8 882 951,84
Pozostałe przychody	10 412 000,00	14 533 000,00	21 163 289,92	5 612 000,00	5 733 000,00	6 722 492,89
OGÓŁEM	1 476 349 000,00	1 683 135 000,00	1 624 458 780,63	1 461 899 000,00	1 663 189 000,00	1 654 940 846,64

Źródło: Opracowanie Działu Finansowo-Księgowego na podstawie danych ze sprawozdania RB-40 z wykonania planu finansowego Narodowego Centrum Nauki za okres 01.01.2024-31.12.2024

Załącznik A. Harmonogram naboru wniosków oraz liczba i kwota złożonych wniosków w konkursach krajowych ogłoszonych i/lub rozstrzygniętych przez Centrum w 2024 r. w podziale na grupy dyscyplin i panele – konkursy w kolejności alfabetycznej

Typ konkursu	Data ogłoszenia naboru	Data zakończenia naboru	Data rozstrzygnięcia konkursu	Konkurs	Grupa nauk	Panel	Liczba złożonych wniosków	Wysokość wnioskowanego finansowania (zł)	Liczba projektów zakwalifikowanych do finansowania	Wysokość przyznanego finansowania (zł)	Liczbowy wskaźnik sukcesu
MAESTRO - konkurs na projekty badawcze dla doświadczonych naukowców mające na celu realizację pionierskich badań naukowych, w tym interdyscyplinarnych, ważnych dla rozwoju nauki, wykraczających poza dotychczasowy stan wiedzy i których efektem mogą być odkrycia naukowe	15.06.2023	15.09.2023	23.02.2024	MAESTRO 15	MAESTRO 15 Ogółem		56	200 948 127	19	69 025 019	34%
					HS	HS Ogółem	13	42 360 899	3	8 541 025	23%
						HS1	1	3 746 640	0	0	0%
						HS2	1	4 969 060	1	4 969 060	100%
						HS3	4	16 172 584	1	2 016 965	25%
						HS4	2	5 188 121	1	1 555 000	50%
						HS5	1	3 221 160	0	0	0%
						HS6	4	9 063 334	0	0	0%
					NZ	NZ Ogółem	8	41 709 216	2	10 270 290	25%
						NZ1	0	0	-	-	-
						NZ2	0	0	-	-	-
						NZ3	0	0	-	-	-
						NZ4	0	0	-	-	-
						NZ5	2	9 722 733	0	0	0%
						NZ6	3	19 007 400	1	5 750 800	33%
						NZ7	1	3 460 493	0	0	0%
						NZ8	1	4 519 490	1	4 519 490	100%
						NZ9	1	4 999 100	0	0	0%
					ST	ST Ogółem	35	116 878 012	14	50 213 704	40%
						ST1	2	5 643 800	2	5 643 800	100%

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2024 r.

					ST2	4	15 751 712	2	6 778 445	50%
					ST3	4	12 331 028	1	2 247 728	25%
					ST4	1	3 320 840	0	0	0%
					ST5	5	18 048 652	1	4 728 700	20%
					ST6	3	5 524 604	0	0	0%
					ST7	3	8 916 674	2	6 966 754	67%
					ST8	5	15 722 708	1	3 354 633	20%
					ST9	7	26 380 534	4	15 256 184	57%
					ST10	1	5 237 460	1	5 237 460	100%
					MAESTRO 16 Ogółem		69	246 976 030	ocena w toku	
					HS	HS Ogółem	16	40 996 064		
						HS1	4	8 643 820		
						HS2	1	2 843 598		
						HS3	3	7 134 351		
						HS4	0	0		
						HS5	4	9 335 284		
						HS6	4	13 039 011		
					NZ	NZ Ogółem	15	73 952 437		
						NZ1	2	10 935 028		
						NZ2	2	7 335 738		
						NZ3	1	6 436 476		
						NZ4	2	11 432 823		
						NZ5	3	11 895 125		
						NZ6	2	11 018 111		
						NZ7	0	0		
						NZ8	0	0		

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2024 r.

					NZ9	3	14 899 136			
					ST Ogółem	38	132 027 529			
					ST1	5	13 647 400			
					ST2	4	13 855 830			
					ST3	3	14 058 560			
					ST4	3	12 305 994			
					ST5	5	17 341 359			
					ST6	3	5 979 740			
					ST7	3	9 363 158			
					ST8	3	12 212 680			
					ST9	1	4 469 040			
					ST10	4	10 828 734			
					ST11	4	17 965 034			
MINIATURA - konkurs, do którego mogą być zgłaszane wnioski na realizację pojedynczego działania naukowego w jednej z wymienionych form: badań wstępnych/pilotażowych, kwerendy, stażu naukowego, wyjazdu badawczego albo wyjazdu konsultacyjnego. Podstawowym celem konkursu jest finansowe wsparcie działania naukowego służącego przygotowaniu przyszłego projektu badawczego planowanego do	01.02.2024	nabór ciągły do 31.07.2024	tryb ciągły do 25.11.2024	MINIATURA 8	MINIATURA 8 Ogółem	1809	65 959 961	724	28 788 330	40%
					HS Ogółem	640	16 814 577	197	5 797 739	31%
					HS1	19	454 906	5	164 483	26%
					HS2	127	2 954 442	48	1 139 081	38%
					HS3	48	1 461 356	31	973 167	65%
					HS4	170	5 042 921	34	1 184 923	20%
					HS5	116	2 443 601	31	815 231	27%
					HS6	160	4 457 351	48	1 520 854	30%
					NZ Ogółem	636	28 076 065	277	12 770 044	44%
					NZ1	36	1 681 351	17	805 500	47%
					NZ2	26	1 141 068	11	485 638	42%
					NZ3	61	2 960 703	35	1 690 198	57%
					NZ4	47	2 087 085	18	832 043	38%

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2024 r.

złożenia w konkursach NCN, innych konkursach ogólnokrajowych lub międzynarodowych. Konkurs skierowany jest do osób mających stopień naukowy doktora nadany w okresie do 12 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem, które nie kierowały i nie kierują realizacją projektów badawczych finansowanych przez NCN lub w ramach innych konkursów ogólnokrajowych lub międzynarodowych						NZ5	134	6 005 946	54	2 548 387	40%
						NZ6	45	2 046 013	21	1 010 016	47%
						NZ7	140	5 758 094	60	2 739 787	43%
						NZ8	31	1 281 018	11	477 606	35%
						NZ9	116	5 114 787	50	2 180 869	43%
						ST Ogółem	533	21 069 319	250	10 220 547	47%
						ST1	9	227 337	6	141 845	67%
						ST2	14	478 892	11	329 941	79%
						ST3	10	431 187	7	306 887	70%
						ST4	52	2 261 213	27	1 169 794	52%
						ST5	69	3 214 392	38	1 829 866	55%
						ST6	32	949 275	12	295 637	38%
						ST7	32	1 229 243	12	474 662	38%
						ST8	141	5 328 485	54	2 283 683	38%
						ST9	4	160 842	2	82 302	50%
						ST10	66	2 456 955	28	1 005 253	42%
						ST11	104	4 331 498	53	2 300 677	51%
OPUS - konkurs przeznaczony jest dla naukowców na wszystkich etapach kariery naukowej, którzy planują realizację projektów badawczych. W projektach badawczych możliwe jest wykorzystanie przez polskie zespoły badawcze wielkich międzynarodowych urzędów badawczych lub współpraca z	15.03.2024	17.06.2024	04.12.2024	OPUS 27		OPUS 27 Ogółem	2255	3 355 752 726	357	603 626 249	16%
						HS Ogółem	640	487 549 467	96	90 555 857	15%
						HS1	49	27 359 788	6	4 948 871	12%
						HS2	117	76 066 280	20	13 994 930	17%
						HS3	109	120 124 363	20	25 256 112	18%
						HS4	126	80 069 236	21	13 988 171	17%
						HS5	123	73 135 478	13	13 068 376	11%
						HS6	116	110 794 322	16	19 299 397	14%
						NZ Ogółem	773	1 599 131 409	116	277 749 736	15%
						NZ1	42	95 476 015	7	20 342 995	17%

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2024 r.

partnerami z zagranicznych instytucji naukowych, którzy nie ubiegają się o środki finansowe na ten cel w ramach programów organizowanych we współpracy z Narodowym Centrum Nauki (NCN) w oparciu o procedurę agencji wiodącej.						NZ2	35	84 893 192	6	14 886 830	17%
						NZ3	63	140 193 135	11	26 611 448	17%
						NZ4	64	139 744 459	8	21 593 858	13%
						NZ5	113	269 758 271	18	47 980 700	16%
						NZ6	53	107 607 095	7	16 884 388	13%
						NZ7	142	311 433 471	22	55 008 409	15%
						NZ8	79	127 876 697	12	21 075 548	15%
						NZ9	182	322 149 074	25	53 365 560	14%
						ST Ogółem	842	1 269 071 850	145	235 320 656	17%
						ST1	32	16 916 327	9	4 136 617	28%
						ST2	34	46 644 803	8	9 877 278	24%
						ST3	30	51 058 928	6	9 401 942	20%
						ST4	114	213 513 703	18	43 794 829	16%
						ST5	121	230 477 659	18	42 094 953	15%
						ST6	44	40 627 864	8	7 880 370	18%
						ST7	69	104 170 398	14	19 303 746	20%
						ST8	161	226 149 536	27	43 396 345	17%
						ST9	26	28 986 249	6	7 288 278	23%
						ST10	117	163 818 342	17	27 810 297	15%
						ST11	94	146 708 041	14	20 336 001	15%
OPUS + LAP/WEAVE - konkurs przeznaczony jest dla naukowców na wszystkich etapach kariery naukowej, którzy planują realizację projektów badawczych. Konkurs otwiera możliwość ubiegania się o	15.09.2023	15.12.2023	24.05.2024	OPUS 26	OPUS 26+LAP/Weave Ogółem		1929	2 856 992 090	319	521 224 560	17%
					OPUS 26 Ogółem		1736	2 586 695 661	268	440 190 122	Zgodnie ze specyfiką oceny wskaźniki sukcesu podane są na poziomie całego konkursu
					HS	HS Ogółem	436	325 901 360	76	61 758 836	
						HS1	42	28 284 598	10	6 026 516	
						HS2	79	47 341 163	16	10 175 101	
						HS3	60	77 018 356	9	13 303 934	
						HS4	100	55 933 686	17	11 058 205	

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2024 r.

finansowanie projektów badawczych prowadzonych we współpracy międzynarodowej dwustronnej lub trójstronnej w ramach programu Weave, a także przedsięwzięć realizowanych przy wykorzystaniu przez polskie zespoły badawcze wielkich międzynarodowych urzędów badawczych. Współpraca międzynarodowa w konkursie nie jest obowiązkowa, a wnioski z udziałem partnerów zagranicznych nie są traktowane preferencyjnie w stosunku do wniosków, które takich partnerów nie angażują.						HS5	86	52 664 691	12	8 202 133
						HS6	69	64 658 866	12	12 992 947
					NZ	NZ Ogółem	631	1 286 641 016	91	215 532 816
						NZ1	42	89 079 805	6	14 392 524
						NZ2	30	63 021 139	4	8 826 418
						NZ3	45	99 922 807	5	12 234 099
						NZ4	58	122 880 231	8	19 896 780
						NZ5	103	230 940 416	11	30 869 227
						NZ6	34	86 013 305	5	13 711 629
						NZ7	118	243 976 666	20	51 453 803
						NZ8	75	126 454 231	12	19 813 232
						NZ9	126	224 352 416	20	44 335 104
					ST	ST Ogółem	669	974 153 285	101	162 898 470
						ST1	35	16 567 344	8	4 162 950
						ST2	34	44 368 297	6	10 783 485
						ST3	25	41 831 210	5	9 531 728
						ST4	75	125 764 075	9	20 774 625
						ST5	103	201 108 229	15	34 755 744
						ST6	47	46 534 147	8	7 882 715
						ST7	42	53 561 414	5	10 046 672
						ST8	118	158 247 318	17	25 803 683
						ST9	18	23 185 399	4	6 181 152
						ST10	85	111 130 038	16	21 774 358
						ST11	87	151 855 814	8	11 201 358
			15.11.2024	OPUS 26 (LAP/Weave)	OPUS LAP/WEAVE Ogółem		193	270 296 429	51	81 034 438
					HS	HS Ogółem	50	46 117 342	13	12 992 689

					HS1	5	4 854 406	0	
					HS2	10	6 071 851	4	2 167 454
					HS3	12	17 718 857	4	7 549 051
					HS4	13	7 958 759	2	870 812
					HS5	3	1 616 597	2	1 182 972
					HS6	7	7 896 872	1	1 222 400
					NZ Ogółem	43	79 114 197	13	26 067 191
					NZ1	3	3 567 414	2	2 762 824
					NZ2	3	5 181 840	1	2 526 400
					NZ3	4	9 560 797	2	4 410 817
					NZ4	2	3 103 720	1	1 265 440
					NZ5	6	11 604 353	0	
					NZ6	2	3 935 550	2	3 935 550
					NZ7	8	13 896 404	1	2 649 071
					NZ8	5	9 327 334	2	4 831 865
					NZ9	10	18 936 785	2	3 685 224
					ST Ogółem	100	145 064 890	25	41 974 558
					ST1	0	0	-	-
					ST2	3	2 894 556	0	
					ST3	5	7 568 476	0	
					ST4	8	10 729 793	2	3 599 902
					ST5	14	19 961 634	1	1 424 960
					ST6	5	4 355 890	3	3 096 836
					ST7	10	14 130 186	4	7 437 082
					ST8	17	24 726 550	7	11 237 062
					ST9	1	1 542 650	0	
					ST10	12	17 122 964	1	1 440 024

				ST11	25	42 032 191	7	13 738 692
				OPUS 28+LAP/Weave Ogółem		2039	3 271 985 399	
				OPUS 28 Ogółem		1823	2 951 124 681	
				HS	HS Ogółem	459	357 536 231	
					HS1	29	12 490 993	
					HS2	82	47 487 649	
					HS3	69	91 071 193	
					HS4	112	79 193 691	
					HS5	88	48 525 207	
					HS6	79	78 767 498	
				NZ	NZ Ogółem	655	1 430 301 208	
					NZ1	37	79 015 558	
					NZ2	28	61 307 595	
					NZ3	64	144 325 108	
					NZ4	60	142 803 301	
					NZ5	102	246 105 533	
					NZ6	41	97 975 819	
					NZ7	114	271 488 191	
					NZ8	82	126 461 363	
					NZ9	127	260 818 740	
				ST	ST Ogółem	709	1 163 287 242	
					ST1	28	16 628 180	
					ST2	32	50 353 820	
					ST3	35	53 730 015	
					ST4	100	191 910 490	
					ST5	117	239 199 181	
					ST6	31	33 352 984	

ocena w toku

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2024 r.

						ST7	46	83 461 258
						ST8	112	170 420 385
						ST9	14	19 163 443
						ST10	100	134 110 392
						ST11	94	170 957 094
						OPUS LAP/WEAVE Ogółem		216 320 860 718
						HS	HS Ogółem	59 57 707 315
							HS1	2 2 367 058
							HS2	12 11 346 617
							HS3	6 9 004 671
							HS4	21 18 960 349
							HS5	7 4 990 371
							HS6	11 11 038 249
						NZ	NZ Ogółem	58 114 124 606
							NZ1	1 1 301 246
							NZ2	5 8 062 767
							NZ3	2 5 584 550
							NZ4	5 13 361 496
							NZ5	15 30 930 306
							NZ6	4 9 115 114
							NZ7	11 20 569 611
							NZ8	5 8 406 142
							NZ9	10 16 793 374
						ST	ST Ogółem	99 149 028 797
							ST1	3 2 097 716
							ST2	4 5 474 545

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2024 r.

						ST3	8	11 072 988				
						ST4	7	12 474 267				
						ST5	15	26 917 417				
						ST6	4	3 208 894				
						ST7	6	9 005 483				
						ST8	22	35 596 004				
						ST9	2	2 951 140				
						ST10	10	11 734 763				
						ST11	18	28 495 580				
					PRELUDIUM - konkurs na projekty badawcze, przeznaczony dla naukowców bez stopnia doktora. Zespół badawczy w projekcie PRELUDIUM może się składać co najwyżej z trzech osób, w tym kierownika projektu i opiekuna naukowego	15.03.2024	17.06.2024	04.12.2024				PRELUDIUM 23
HS	HS Ogółem		612	78 822 493					97	14 944 666	16%	
	HS1		42	4 823 330					7	1 096 238	17%	
	HS2		130	15 672 007					22	3 091 044	17%	
	HS3		81	12 500 903					15	2 615 810	19%	
	HS4		85	10 332 201					13	1 921 360	15%	
	HS5		143	16 689 188					20	2 942 616	14%	
	HS6		131	18 804 864					20	3 277 598	15%	
NZ	NZ Ogółem		716	122 782 357					127	23 605 837	18%	
	NZ1		41	7 308 940					8	1 463 170	20%	
	NZ2		29	5 074 935					7	1 178 126	24%	
	NZ3		53	9 911 969					11	2 097 136	21%	
	NZ4		45	7 355 449					8	1 582 474	18%	
	NZ5		125	21 439 319					20	4 068 643	16%	
	NZ6		43	7 674 358					8	1 464 741	19%	
	NZ7		131	21 992 489					22	4 255 627	17%	
NZ8		65	11 477 465	11	2 071 156	17%						

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2024 r.

						NZ9	184	30 547 433	32	5 424 764	17%
					ST	ST Ogółem	776	115 708 202	138	22 611 436	18%
						ST1	18	1 973 176	5	589 778	28%
						ST2	36	4 859 155	8	1 116 890	22%
						ST3	26	3 582 416	6	935 930	23%
						ST4	88	13 552 187	18	2 676 180	20%
						ST5	111	17 615 351	15	2 571 552	14%
						ST6	61	7 390 667	13	1 642 721	21%
						ST7	63	9 334 337	12	1 979 341	19%
						ST8	135	19 104 699	21	3 888 735	16%
						ST9	16	2 054 106	3	410 290	19%
						ST10	103	16 764 826	18	3 106 281	17%
						ST11	119	19 477 282	19	3 693 738	16%
PRELUDIUM BIS - konkurs na finansowanie projektów badawczych realizowanych przez doktorantów w ramach przygotowywanych przez nich rozpraw doktorskich. Konkurs wspiera międzynarodową mobilność doktorantów, którzy są zobowiązani do realizacji trwającego od 3 do 6 miesięcy zagranicznego stażu badawczego finansowanego przez Narodową Agencję Wymiany	15.06.2023	15.09.2023	30.01.2024	PRELUDIUM BIS 5	PRELUDIUM BIS 5 Ogółem		229	134 239 091	43	25 944 938	19%
					HS	HS Ogółem	43	21 926 900	7	3 847 396	16%
						HS1	0	0	-	-	-
						HS2	7	3 156 348	1	454 290	14%
						HS3	8	4 208 665	1	445 098	13%
						HS4	6	3 026 344	0	0	0%
						HS5	7	3 614 981	1	650 710	14%
						HS6	15	7 920 562	4	2 297 298	27%
					NZ	NZ Ogółem	98	62 084 006	19	12 456 762	19%
						NZ1	4	2 649 001	2	1 376 160	50%
						NZ2	6	3 723 263	2	1 129 720	33%
						NZ3	8	5 386 622	1	688 080	13%
						NZ4	10	6 511 757	3	2 063 880	30%

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2024 r.

Akademickiej (NAWA).							NZ5	20	12 731 727	1	498 960	5%
							NZ6	6	3 891 486	1	679 300	17%
							NZ7	23	13 985 995	5	3 284 960	22%
							NZ8	7	4 328 201	1	685 894	14%
							NZ9	14	8 875 954	3	2 049 808	21%
						ST	ST Ogółem	88	50 228 185	17	9 640 780	19%
							ST1	4	1 853 550	1	491 050	25%
							ST2	5	2 390 994	1	471 900	20%
							ST3	5	2 522 220	2	1 094 340	40%
							ST4	17	10 585 136	3	1 685 707	18%
							ST5	15	9 118 852	3	1 754 970	20%
							ST6	9	4 757 846	1	517 500	11%
							ST7	1	529 480	0	0	0%
							ST8	8	4 972 575	1	586 700	13%
							ST9	0	0	-	-	-
							ST10	11	5 753 199	3	1 724 982	27%
						ST11	13	7 744 333	2	1 313 631	15%	
SONATA - konkurs skierowany jest do osób, które uzyskały stopień naukowy doktora w okresie od 2 do 7 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem i które planują realizację projektu badawczego, w tym również projektu badawczego mającego na celu stworzenie unikatowego warsztatu naukowego	15.09.2023	15.12.2023	24.05.2024	SONATA 19	SONATA 19 Ogółem		1148	1 253 577 317	218	255 650 157	19%	
					HS	HS Ogółem		280	153 114 241	58	36 304 548	21%
						HS1		19	8 988 874	4	1 708 892	21%
						HS2		68	27 878 715	16	5 583 626	24%
						HS3		45	35 666 235	7	5 998 237	16%
						HS4		47	18 040 840	9	3 790 641	19%
						HS5		58	30 661 267	13	8 300 639	22%
						HS6		43	31 878 310	9	10 922 513	21%
					NZ	NZ Ogółem		392	585 949 669	61	102 306 862	16%

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2024 r.

rozumianego jako prowadzenie innowacyjnych badań naukowych o charakterze podstawowym z wykorzystaniem nowoczesnego zaplecza aparaturowego i/lub oryginalnego rozwiązania teoretyczno-metodologicznego						NZ1	17	28 683 409	3	5 238 280	18%	
						NZ2	27	38 535 094	5	5 578 988	19%	
						NZ3	29	50 352 913	5	9 441 162	17%	
						NZ4	26	44 275 819	4	8 037 720	15%	
						NZ5	66	103 136 969	8	15 538 214	12%	
						NZ6	25	37 685 264	5	8 319 787	20%	
						NZ7	93	143 816 783	14	28 670 772	15%	
						NZ8	36	50 018 138	6	9 076 145	17%	
						NZ9	73	89 445 280	11	12 405 794	15%	
						ST	ST Ogółem	476	514 513 407	99	117 038 747	21%
							ST1	23	10 244 368	6	2 856 420	26%
							ST2	26	29 617 602	6	5 860 997	23%
							ST3	25	30 424 716	5	6 560 731	20%
							ST4	68	82 207 392	13	18 923 052	19%
							ST5	93	122 862 698	17	26 387 522	18%
							ST6	21	11 700 219	4	2 922 495	19%
							ST7	15	16 274 968	4	4 161 847	27%
							ST8	69	64 453 806	13	13 364 858	19%
							ST9	14	14 720 288	4	5 026 482	29%
							ST10	51	49 532 046	12	11 405 698	24%
							ST11	71	82 475 304	15	19 568 645	21%
16.09.2024	16.12.2024	czerwiec 2025	SONATA 20	SONATA 20 Ogółem		1179	1 364 877 725	ocena w toku				
				HS	HS Ogółem		274		173 141 609			
					HS1		13		7 112 375			
					HS2		69		29 690 786			
					HS3		55		53 237 653			

SONATA BIS - konkurs na projekty	15.06.2023	15.09.2023	23.02.2024	SONATA BIS 13	SONATA BIS 13 Ogółem	420	1 004 919 493	100	266 663 703	24%
-------------------------------------	------------	------------	------------	---------------	-------------------------	-----	---------------	-----	-------------	-----

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2024 r.

badawcze mające na celu powołanie nowego zespołu badawczego, prowadzącego badania naukowe o charakterze podstawowym. Konkurs skierowany jest do osób, które uzyskały stopień naukowy doktora w okresie od 5 do 12 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem						HS Ogółem	86	147 535 506	20	41 430 260	23%
						HS1	7	16 808 462	2	3 704 518	29%
						HS2	18	29 378 605	5	9 607 429	28%
					HS	HS3	15	35 267 903	6	14 252 898	40%
						HS4	12	15 052 019	0	0	0%
						HS5	15	16 086 638	2	3 271 533	13%
						HS6	19	34 941 879	5	10 593 882	26%
						NZ Ogółem	131	386 719 574	24	85 773 321	18%
						NZ1	10	35 256 085	3	11 296 330	30%
						NZ2	8	25 132 617	3	10 022 378	38%
						NZ3	13	42 088 226	5	16 701 402	38%
					NZ	NZ4	13	43 717 234	4	16 125 362	31%
						NZ5	23	65 196 693	4	13 092 630	17%
						NZ6	12	31 802 337	0	0	0%
						NZ7	22	62 571 441	3	11 591 758	14%
						NZ8	13	39 282 461	2	6 943 461	15%
						NZ9	17	41 672 480	0	0	0%
						ST Ogółem	203	470 664 413	56	139 460 122	28%
						ST1	9	12 828 418	5	7 230 256	56%
						ST2	19	44 530 057	11	30 745 395	58%
						ST3	13	28 554 870	8	20 063 978	62%
						ST4	23	55 935 538	8	24 975 514	35%
					ST	ST5	39	100 719 890	7	20 302 090	18%
						ST6	14	24 747 840	6	9 510 145	43%
						ST7	18	43 404 579	3	9 308 220	17%
						ST8	22	44 918 392	1	3 024 670	5%
						ST9	6	15 256 088	2	5 180 984	33%

					ST10	9	20 152 275	2	3 348 050	22%
					ST11	31	79 616 466	3	5 770 820	10%
17.06.2024	17.09.2024	marzec 2025	SONATA BIS 14	SONATA BIS 14 Ogółem		417	1 100 960 699	ocena w toku		
				HS	HS Ogółem	86	162 690 156			
					HS1	8	16 500 461			
					HS2	12	17 838 861			
					HS3	16	41 899 668			
					HS4	14	18 592 636			
					HS5	13	21 706 993			
					HS6	23	46 151 537			
				NZ	NZ Ogółem	127	430 766 410			
					NZ1	17	59 007 968			
					NZ2	10	39 485 281			
					NZ3	15	60 132 642			
					NZ4	9	32 964 115			
					NZ5	23	72 146 210			
					NZ6	8	27 818 825			
					NZ7	21	65 466 897			
					NZ8	12	41 974 899			
					NZ9	12	31 769 573			
				ST	ST Ogółem	204	507 504 133			
					ST1	8	12 356 567			
					ST2	16	37 741 467			
					ST3	9	20 498 852			
					ST4	27	82 633 721			
					ST5	46	122 612 894			

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2024 r.

						ST6	14	31 711 886			
						ST7	17	48 220 826			
						ST8	18	37 252 743			
						ST9	6	15 043 652			
						ST10	16	32 551 599			
						ST11	27	66 879 926			
SONATINA - konkurs na projekty badawcze realizowane przez młodych badaczy. Konkurs skierowany jest do osób, które mają stopień naukowy doktora uzyskany w roku wystąpienia z wnioskiem lub w okresie 3 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem. Dla kierownika projektu badawczego musi zostać zaplanowane zatrudnienie w pełnym wymiarze czasu pracy, na podstawie umowy o pracę, w podmiocie innym niż podmiot, w którym kierownik projektu uzyskał stopień naukowy doktora. Ponadto w projekcie musi zostać zaplanowany staż zagraniczny trwający od 3 do 6 miesięcy w wybranym przez kierownika projektu zagranicznym ośrodku naukowym	15.12.2023	15.03.2024	30.07.2024	SONATINA 8	SONATINA 8 Ogółem		236	196 943 317	35	31 340 469	15%
					HS	HS Ogółem	88	60 649 997	12	9 042 551	14%
						HS1	14	8 528 338	2	1 360 245	14%
						HS2	12	7 526 051	1	709 321	8%
						HS3	24	17 993 034	3	1 878 579	13%
						HS4	6	3 689 398	0	0	0%
						HS5	15	9 658 380	1	629 581	7%
					NZ	NZ Ogółem	55	60 330 399	9	10 330 676	16%
						NZ1	4	4 653 257	1	1 390 546	25%
						NZ2	5	4 904 052	3	2 743 899	60%
						NZ3	9	10 590 197	1	1 115 082	11%
						NZ4	4	4 705 418	0	0	0%
						NZ5	2	2 506 386	1	1 464 184	50%
						NZ6	8	9 119 072	1	1 211 731	13%
						NZ7	6	6 924 932	0	0	0%
						NZ8	11	11 082 599	2	2 405 234	18%
					ST	ST Ogółem	93	75 962 921	14	11 967 242	15%
ST1	4	2 401 309	0	0		0%					

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2024 r.

					ST2	11	7 752 334	0	0	0%
					ST3	5	4 063 889	2	1 669 635	40%
					ST4	10	8 827 358	1	968 162	10%
					ST5	15	13 356 101	5	4 267 656	33%
					ST6	4	2 593 596	0	0	0%
					ST7	3	1 973 765	0	0	0%
					ST8	6	4 843 616	1	1 195 739	17%
					ST9	6	4 655 988	2	1 445 256	33%
					ST10	17	14 946 776	3	2 420 794	18%
					ST11	12	10 548 189	0	0	0%
	16.12.2024	17.03.2025	wrzesień 2025	SONATINA 9	nabór w toku					